

# Ὁ ἍΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ



ΔΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΣΕΡΡΩΝ ΚΑΙ ΝΙΓΡΙΤΗΣ  
ΕΤΟΣ ΚΖ' - ΤΕΥΧΟΣ 262 - ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ - ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2015



# Περιεχόμενα

«Ο ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΗΤΑΣ

ὁ ἐν Σέρραις ἀθλήσας».

Δμηνιαῖο Περιοδικό

Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Σερρῶν καὶ Νιγρίτης,

ἐκδιδόμενο ὑπὸ τοῦ Ἐπικοινωνιακοῦ καὶ Μορφωτικοῦ Ἰδρύματος

«Ὁ Ἅγ. Νικήτας ὁ Νέος»,

προνοία καὶ ἐπιμελεία

τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου

Σερρῶν καὶ Νιγρίτης

κ.κ. ΘΕΟΛΟΓΟΥ.

Ἰδιοκτίτης:

Ἱερά Μητρόπολις Σερρῶν

καὶ Νιγρίτης.

Δ/ΝΤΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

πρωτ. Ἰορδάνης Θεμελίδης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Γεώργιος Μπακιρτζής

Παναγιώτης Παπαφράγκος

Παναγιώτης Σκαλτσής

Φιλοκτίμων Φάκας

Χαράλαμπος Χαραλαμπίδης

Διανέμεται δωρεάν.

Συνδρομές προαιρετικές.

Ἐπιστολές καὶ ἐμβάσματα:

Ἱερά Μητρόπολις Σερρῶν

& Νιγρίτης - 621 22 ΣΕΡΡΕΣ

Τηλ. 2321 0 68 100

Fax 2321 0 68 119

Τυπογραφείο «ΜΕΛΙΣΣΑ»,

Ἀσπροβάλτα Θεσ/νίκης

τηλ. 2397 0 23 313

Fax 2397 0 21 754

- Ἀρχμ. Γαβριήλ Ζ. Παλιούρα:  
Ὁ ὑπέροχος καὶ θαυμαστός κόσμος τῶν Ἀγγέλων .....203
- Γεωργίου Στ. Μπακιρτζή: Ἐθνικές ἐπέτειοι .....208
- Θεοφανῆς Βουτσῆ:  
Λόγος γιὰ τὴν 28η Ὀκτωβρίου .....210
- Δημ. Λάππα: Ὁ Ἅγιος Δημήτριος ὡς πρότυπο  
Κατηγορητῆ καὶ Ἱεραποστόλου .....212
- Παναγιώτη Ἰ. Σκαλτσῆ: Ἱστορία καὶ Θεολογία .....τῆς  
Λατρείας: Ἡ τελετὴ ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ .....215
- Ἀπόψεις καὶ Σχόλια .....219
- Φιλοκτίμονα Χ. Φάκας:  
Διακριτικότητα .....222
- Δελτίο Τύπου Ἱερᾶς Συνόδου  
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος .....224
- Θεοφίλου Πασχαλέρη:  
Γηράσκω ἀεὶ βελτιούμενος .....226
- Θεολογικές Ἀναφορές: Ἀπὸ τό θεωρητικὸ βίβιο  
στὴ χαρισματικὴ θεολογία .....228
- Εὐχαριστήριον .....229
- Ἐκκλησιαστικές Εἰδήσεις καὶ Χρονικά .....230
- Ἀπὸ τὴν Σοφία τῶν Πατέρων: Ἅγιος Δημήτριος:  
«Ἦν οὖν καὶ Διδάσκαλος καὶ Ἀπόστολος» .....199

## Εἰκόνα ἐξωφύλλου:

Ἡ κεφαλὴ τοῦ Γαβριήλ.

Λεπτομέρεια φορητῆς εἰκόνας

Ἱ.Μ. Σταυρομητία, Ἅγιον Ὄρος.

1 βος αἰ.

Τὰ ἐνυπόγραφα ἄρθρα ἐκφράζουν  
ἀπόψεις τοῦ ἀρθρογράφου, γιὰ τίς  
ὁποῖες καὶ φέρει ὁ ἴδιος τὴν εὐθύνη.

## Ἀσκητικὴ Γωνιά

Ἡ ψυχὴ ποῦ μελετᾷ ἀκατάπαυστα κάθε ἡμέρα  
τόν λόγο τοῦ Κυρίου, συνηθίζει καὶ στόν ὕπνο νά  
προσκολλᾶται σ' αὐτὰ τὰ νοήματα.

Ἰωάν. Συναίτης

«Ράβδος δικαίου κρείσσων ἢ τιμὴ κακοῦ» (Τό  
ραβδί τοῦ δικαίου εἶναι καλύτερο παρά ἡ τιμὴ τοῦ  
κακοῦ).

Ἰωάν. Δαμασκηνός

Ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄγγελοί Του στίς ἀνάγκες χαίρονται,  
ἐνῶ ὁ διάβολος καὶ οἱ διάκονοί του στίς ἀνέσεις.

Ἰσαάκ ὁ Σύρος





# Ο ΥΠΕΡΟΧΟΣ ⌘ ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ (Α)

Τοῦ Ἀρχιμ. Γαβριήλ Ζ. Παλιούρα  
Πρωτοσυγγέλου Ἱ.Μ. Σερόων καί Νιγρίτης

**Κ**αθώς πλησιάζει ἡ μεγάλη, φωτοφόρος καί ἔνδοξος μνήμη τῶν Ἁγίων ἐνδόξων οὐρανίων Ἀρχιστρατῆγων Μιχαήλ καί Γαβριήλ, κατά τήν ὁποία ἐορτάζει ὁ περιβλεπτός καί περικαλλής πρῶτος τῆ τάξει Ναός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, θά προσπαθήσουμε μέ ἀπλά λόγια, καί μέ ὁδηγούς τήν Ἁγία Γραφή καί τούς θεοφόρους Πατέρες, νά γνωρίσουμε καλύτερα τί διδάσκει ἡ Ἁγία Μητέρα μας Ἐκκλησία καί ἡ Ἱερά Παράδοση γιά τόν κόσμο τῶν ἀσωμάτων ἀγγέλων, τῶν αὐτῶν ἀνθρώπων ὑπάρξεων τοῦ οὐρανοῦ κόσμου.

1. Φῶς πρό αἰώνων ὁ Θεός. Φῶς τό μόνο ἀληθινό, αἰώνιο, τό ἄνυλο ἄπειρο, παντελῶς ἀκατάληπτο. Εἶναι ἀγαθός καί ἀρχή κάθε ἀγαθοῦ καί ἀγάπης, καί γιά τόν λόγο αὐτό δέν ἀρκεῖται στήν αὐτοθεωρία Του, ἀλλά ἐν τῇ περισσειᾷ τῆς ἀγαθότητός Του, θέλησε νά συμμετάσχει καί κάποιος ἄλλος στό Φῶς Του καί παρήγαγε τήν κτίση ἐκ τοῦ μή ὄντος εἰς τό εἶναι.<sup>1</sup> Σύμφωνα μέ τήν ὀρθόδοξη διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας μας, ὅπως αὐτή διασώζεται μέσα ἀπό τό Σύμβολο τῆς πίστεως, ὁ Θεός δημιουργεῖ ὁλόκληρη τήν κτίση, τήν ὄρατή ἀλλά καί τήν ἀόρατη. Πιστεύουμε δηλαδή, πῶς ὁ οὐρανός καί ἡ γῆ καί πάντα τά ἐν αὐτῇ, δηλαδή ὅσα ὑπάρχουν πάνω σ'



αὐτήν, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, τά πλήθη τῶν ἀστειῶν τοῦ σύμπαντος, ὁ ἄνθρωπος, τό τελεῖοτερο δημιούργημα, καθώς καί ὅλος ὁ ἀόρατος κόσμος τῶν πνευμάτων, τό ἀναρίθμητο πλῆθος τῶν ἁγίων ἀγγέλων, δημιουργήθηκαν ἐξ αἰτίας τῆς ἄπειρης ἀγάπης ἀπό τόν Τριαδικό Θεό «ἐκ τοῦ μηδενός»<sup>2</sup> σέ κάποια συγκεκριμένη χρονική στιγμή.

Ὁ θεόπτης Προφήτης Μωσῆς, ὁ ἱστορικός συγγραφέας τῶν πρώτων πέντε βιβλίων (Πεντατεύχου) τοῦ Κανόνος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, στό πρῶτο βιβλίο, τῆ Γένεση, ἐνῶ περιγράφει πολύ παραστατικά τήν δημιουργία τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου, δέν ἀναφέρει τίποτε σχετικό μέ τήν δημιουργία τῶν ἁγίων ἀγγέλων, καί αὐτό γιατί ὁ σκοπός τῆς δημιουργίας τους δέν ἔχει νά κάνει μέ κάποια ἀνάγκη τοῦ Θεοῦ. Δέν εἶναι δυνατόν ὁ ὑλικός ἢ ἀκόμη καί αὐτός ὁ πνευματικός κόσμος νά μπορεῖ νά προσφέρει κάτι ἐπιπλέον στήν δόξα τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ. Ὁ σκοπός τῆς δημιουργίας τῶν ἀγγέλων φανερώνεται ἀπό τόν ἅγιο Ἰωάννη τόν Χρυσό-

1. Νέος Συναξαριστής τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Μῆν Νοέμβριος. Ἰνδικτος, Ἀθήνα, 2004, σελ 83.

2. Σταύρου Καλαντζάκη, Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός, Ἐκδόσεις Παναγ. Πουρναρά, Θεσσαλονίκη, 2011, σ.49.



στομο, ὁ ὁποῖος λέγει ὅτι «ὁ Θεός με κίνητρο Του τὴν ἀγάπη, τοὺς ἔδωσε ὑπαρξὴ καὶ ζωὴ, μέ σκοπὸ νὰ συμμεριστοῦν ὡς λογικὰ ὄντα τὴν θεία μακαριότητά του».

Μία πρώτη εἰκόνα ὅπου συναντοῦμε ἀγγέλους στὰ βιβλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς, εἶναι αὐτὴ τῆς φύλαξης τοῦ Κήπου τῆς Ἑδέμ, δηλαδή τοῦ Παραδείσου, ἀπὸ τὰ Χερουβίμ, μετὰ τὴν ἔξοδο τῶν πρωτοπλάστων<sup>3</sup>, ὅπως μας περιγράφεται στὸ βιβλίο τῆς Γενέσεως. Στὸ ἴδιο βιβλίο διαβάζουμε ἀρκετές περιπτώσεις Ἀγγελολοφανειῶν. Ἐνδεικτικὰ ἀναφέρουμε μίαν μόνο, τὴν ἐμφάνιση τοῦ Θεοῦ στὸν Πατριάρχη Ἀβραάμ μετὰ τὴ συνοδεία δύο ἀγγέλων.<sup>4</sup>

Ἀναφορὴς γιὰ τοὺς ἀγίους Ἀγγέλους συναντᾶμε σὲ ἀρκετὰ ἀπὸ τὰ βιβλία τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης. Σὲ ἓνα μόνο καὶ συγκεκριμένα στὸ βιβλίο τοῦ Ἰώβ ἔχουμε μίαν μικρὴ ἀναφορὰ σχετικὰ μετὰ τὴ δημιουργία τῶν ἀγγέλων ἀπὸ τὸ ἀψευδὲς «στόμα» τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ νὰ λέει πῶς «ὅταν δημιουργήθηκαν τὰ ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ, τότε οἱ ἄγγελοί μου μετὰ δοξολόγησαν μετὰ μεγάλη φωνή».<sup>5</sup> Ἀπὸ τὸν στίχο αὐτὸ ἐξάγουμε τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ ἄγιοι ἄγγελοι δημιουργήθηκαν πρὶν ἀπὸ τὴν τέταρτη ἡμέρα τῆς δημιουργίας τοῦ ὑλικοῦ κόσμου ἀπὸ τὸν Θεό. Ἀπὸ τοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας οἱ Γρηγόριος Θεολόγος, Βασίλειος ὁ Μέγας, Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, καὶ Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς διδάσκουν ὅτι οἱ ἄγγελοι δημιουργήθηκαν πρὶν ἀπὸ τὰ ὄρατά κτίσματα.

2. Μελετώντας τὴν Ἁγία Γραφή, συλλέγουμε τίς πληροφορίες μας σχετικὰ μετὰ τὴν φύση, τὸ παρουσιαστικὸ, ἀλλὰ καὶ τὸν ἀριθμὸ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. Στὴν πρὸς Ἑβραίους ἐπιστολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, διαβάζουμε πῶς ὅλοι «οἱ ἄγγελοι εἶναι πνεύματα λειτουργικά,

τά ὁποῖα ἀποστέλλονται ἀπὸ τὸν Θεό, γιὰ νὰ ἐξυπηρετοῦν αὐτούς, πού πρόκειται νὰ κληρονομήσουν τὴν αἰώνια ζωή.»<sup>6</sup>

Ὁ Κύριός μας διὰ τῆς θεοπνεύστου γραφίδος τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ματθαίου μᾶς πληροφορεῖ ὅτι, α) «..στὴν ἀνάσταση οὔτε οἱ ἄνδρες νυμφεύονται, οὔτε οἱ γυναῖκες πανδρεύονται, ἀλλὰ εἶναι ὅλοι σάν ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ στὸν οὐρανό..»<sup>7</sup>, β) οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ δὲν ἔχουν φύλο, δηλαδή δὲν διακρίνονται σὲ ἄρρενες ἢ θήλειες καὶ γ) εἶναι μακρὰν τῶν σαρκικῶν ἀπολαύσεων.

Ὁ Μέγας Βασίλειος διατυπώνοντας τὴν ἄποψή του γιὰ τὴ φύση τῶν ἀσωμάτων ἀγγέλων ἀποδίδει στοὺς ἀγγέλους σῶμα πού εἶναι ἀέρινο ἀλλὰ καὶ πύρινο. Στὸ 16<sup>ο</sup> κεφάλαιο τοῦ περίφημου δογματικοῦ ἀπολογητικοῦ του συγγράμματος «Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος» πρὸς τὸν Ἐπίσκοπο Ἰκονίου Ἀμφιλόχιο, ἀναφέρει τὰ ἑξῆς: «Οἱ ἄγγελοι ἔχουν ἓνα πάρα πολὺ λεπτὸ σῶμα, διότι δὲν εἶναι ἐντελῶς ἄνθρωποι ὅπως εἶναι ὁ Θεός. Γιὰ αὐτὸ τὸ λόγο βρίσκονται σὲ κάποιον τόπο, καὶ γίνονται ὄρατοί μετὰ τὸ εἶδος τοῦ δικοῦ τους σώματος ὅταν φανερώνονται στοὺς ἁγίους..»

Οἱ ἄγγελοι δὲν εἶναι ὅλοι φτερωτοὶ ὅπως συνηθίζουμε νὰ τοὺς ἀπεικονίζουμε. Στὴν κατηγορία αὐτὴ ἀνήκουν μόνο τὰ Χερουβείμ καὶ τὰ Σεραφείμ. Τὰ ὑπόλοιπα ἀγγελικά τάγματα κινοῦνται μετὰ τὴν ὁρμὴ τῆς πνευματικῆς τους φύσεως, ὅπως διαβάζουμε στὸ βιβλίο τοῦ Προφήτου Δανιήλ. «Τότε ὁ ἄγγελος τὸν πήρε ἀπὸ τὴν κεφαλὴ, τὸν κράτησε ἀπὸ τὴν κόμη τῆς κεφαλῆς του, καὶ μετὰ τὴν ὁρμὴ τῆς πνευματικῆς του φύσεως τὸν μετέφερε αὐτοστιγμῆ στὴν Βαβυλώνα καὶ τὸν ἔθεσε πάνω ἀπὸ τὸν λάκκον τῶν λεόντων»<sup>8</sup>.

3. Γεν. 3,24. καὶ ἐξέβαλε τὸν Ἀδάμ καὶ κατόπισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς καὶ ἔταξε τὰ Χερουβίμ καὶ τὴν φλογίνην ρομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

4. Γεν.18,1. Ὡφθη δὲ αὐτῷ ὁ Θεὸς πρὸς τὴν δευτὴν τῆς Μαιμβρῆ, καθημένου αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς αὐτοῦ μεσημβρίας. ἀναβλέψας δὲ τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ εἶδε, καὶ ἰδὸν τρεῖς ἄνδρες εἰστήκεισαν ἐπάνω αὐτοῦ.

5. Ἰώβ 38,7

6. Εβρ. 1,14

7. Ματθ. 22,30

8. Δαν. 13,36





## Ο ΥΠΕΡΟΧΟΣ & ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Στό βιβλίο τῶν Κριτῶν περιγράφεται ἄνθρωπος σταλμένος ἀπό τόν Θεό, μέ συγκλονιστική καί πολύ φοβερή ὄψη καί ὁ ὁποῖος ὄμως δέν ἀποκαλύπτει τό ὄνομά του.<sup>9</sup>

Ὁ Προφήτης Δανιήλ στό ὄραμα πού εἶδε στόν ποταμό Τίγρη περιγράφει πῶς τό πρόσωπό του ἀγγέλου εἶναι φωτεινό καί ἔχει τή λάμψη τῆς ἀστραπῆς. Τά μάτια του λάμπουν σάν πύρινες λαμπάδες, ἐνῶ τό σῶμα του μοιάζει σάν τόν πολύτιμο λίθο θαρσίς, οἱ βραχίονες καί τά σκέλη του εἶναι σάν χαλκός ἀστραφτερός, ἡ δέ φωνή του ἦταν δυνατή καί βροντερή καί παρομοιάζεται σάν τόν ἦχο πολυαριθμῶν ἀνθρώπων.<sup>10</sup>

Τά τῆς ἐνδυμασίας τους μᾶς τά περιγράφει πάλι ὁ Προφήτης Δανιήλ στό ἴδιο ὄραμα «*σῆκωσα τά μάτια μου καί ἰδοῦ, εἶδα ἕναν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος φοροῦσε λινοῦ ἐνδυμα καί εἶχε ζωσμένη τήν μέση του μέ ζώνη κοσμημένη μέ χρυσό Ὠφάζ.*»<sup>11</sup>

Παρόμοια περιγραφή πού ἀφορᾶ ὄχι μόνο τήν ὄψη ἀλλά καί τήν ἐνδυμασία τῶν ἀγγέλων βρίσκουμε στό δεύτερο βιβλίο τῶν Μακκαβαίων. Ἐκεῖ Περιγράφεται ἕνας ἀγγελος ἔφιππος μέ χρυσή πανοπλία<sup>12</sup> καί ἄλλοι δύο ἀγγελοι πολύ δυνατοί, μέ ἀκατανίκητη δύναμη, πολύ ὁμορφοί καί ἐπιβλητικοί στήν ἐξωτερική τους ἐμφάνιση, μέ ἀστραφτερή στολή.<sup>13</sup>

Ἄγνωστος ἀλλά καί ἀμέτρητος παραμένει ὁ ἀριθμός τῶν ἀγγέλων. Πρῶτος πού ἀναφέρεται στό θέμα αὐτό εἶναι ὁ Προφήτης Δανιήλ στό ὄραμα τῶν τεσσάρων θηρίων. Μετά τήν περιγραφή τους ὁ Προφήτης ὀραματίζεται

καί περιγράφει τόν φοβερό καί πύρινο θρόνο τοῦ δικαίου κριτή Θεοῦ, στόν ὁποῖο παραστέκονται χιλιάδες χιλιάδων, καί μυριάδες μυριάδων ἀγγέλων.<sup>14</sup>

Παρόμοιες πληροφορίες γιά τόν ἀριθμό τῶν ἀγγέλων συναντᾶμε καί στήν Καινή Διαθήκη. Ὁ Εὐαγγελιστής καί Ἀπόστολος Λουκᾶς στή διήγησή του γιά τήν γέννηση τοῦ Θεανθρώπου Χριστοῦ ἀναφέρει ὅτι κοντά στόν ἄγγελο πού ἀνήγγειλε στούς ποιμένες τήν ἐνανθρώπιση τοῦ Σωτήρα, παρουσιάστηκε ἕνα πλῆθος ἀπό τήν οὐράνια στρατιά τῶν ἀγγέλων, οἱ ὁποῖοι ὑμνοῦσαν τόν Θεό.<sup>15</sup>

3. Οἱ ἀγγελοι ἔχουν ταξινομηθεῖ σέ τάξεις καί ὁμάδες. Ὁ Ἅγιος Διονύσιος ὁ Ἀρεοπαγίτης στό περίφημο ἔργο του «*Περί τῆς Οὐρανίου Ἱεραρχίας*» κατανέμει τίς οὐράνιες δυνάμεις σέ μία ἱεραρχία σέ μία δηλαδή ἱερή τάξη. Σκοπός τῆς Ἱεραρχικῆς αὐτῆς τάξεως εἶναι ἡ κατά τό δυνατόν καλύτερη κοινωνία μέ τόν Ἅγιο Θεό. Κάθε πρόσωπο, κάθε ἀγγελική ὑπαρξη πού ἀνήκει σέ μία ἱεραρχία, σέ μία ἀπό τίς τάξεις αὐτές, γίνεται τελειότερη ἀνάλογα μέ τήν δύναμη μίμησης πού ἔχει. Ὁ Ἅγιος Διονύσιος ταξινομεῖ τίς Οὐράνιες δυνάμεις σέ τρεῖς τριάδες καί σέ κάθε τριάδα ὑπάρχουν τρεῖς ἀγγελικές τάξεις, τῶν ὁποίων τά ὀνόματα ἔχουν σχέση μέ τίς ιδιότητες τους. Μᾶς παραδίδει ἕνα εἶδος σχεδιαγράμματος μέ 3 ὁμόκεντρος κύκλους, ὅπου ὡς κέντρο τῶν τριῶν κύκλων λαμβάνεται ὁ Θεός. Οἱ ἀγγελικές τάξεις μεταδίδουν τό φῶς ἡ μία στήν ἄλλη, ἐνῶ κάθε κύκλος πού ἀντιπροσω-

9. Κρ. 13,6 καί εἰσηλθεν ἡ γυνή καί εἶπε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς λέγουσα· ἄνθρωπος Θεοῦ ἦλθε πρὸς με, καί εἶδος αὐτοῦ ὡς εἶδος ἀγγέλου Θεοῦ, φοβερὸν σφόδρα· καί οὐκ ἠρώτησα αὐτόν, πόθεν ἐστί, καί τό ὄνομα αὐτοῦ οὐκ ἀπήγγειλέ μοι.

10. Δαν. 10,6

11. Δαν. 10,5

12. Β Μακ. 3,25 ὄφθη γάρ τις ἵππος αὐτοῖς φοβερὸν ἔχων τὸν ἐπιβάτην καί καλλίστην σαγῆ διακεκοσμημένον, φερόμενος δὲ ῥύδην ἐνέσεισε τῷ Ἡλιοδώρῳ τὰς ἐμπροσθίους ὀπλάς· ὁ δὲ ἐπικαθήμενος ἐφαίνετο χρυσοῦν πανοπλίαν ἔχων.

13. Β Μακ. 3,26 ἕτεροι δὲ δύο προεφάνησαν αὐτῷ νεανίαι τῆ ῥόμῃ μὲν ἐκπρεπεῖς, κάλλιστοι δὲ τῆ δόξῃ, διαπρεπεῖς δὲ τὴν περιβολήν, οἱ καὶ παραστάντες ἐξ ἐκατέρου μέρους ἐμασίτιγον αὐτὸν ἀδιαλείπτως, πολλὰς ἐπιῤῥιπτούντες αὐτῷ πληγὰς.

14. Δαν. 7,10 ποταμὸς πυρὸς εἶλκεν ἐμπροσθεν αὐτοῦ· χίλια χιλιάδες ἐλειούργουν αὐτῷ, καί μύρια μυριάδες παρειστήκεισαν αὐτῷ· κριτήριον ἐκάθισε, καί βίβλοι ἠνεφύθησαν.

15. Λουκ. 2,13 καί ἐξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου αἰνοῦντων τὸν Θεὸν καί λεγόντων·



πέυει μία κατηγορία ἀγγέλων, ὅσο πιά κοντά βρίσκεται στό κέντρο, τόσο πιά κοντά βρίσκονται στόν Θεό οἱ ἄγγελοι πού ἀνήκουν σ' αὐτόν. Στόν πρῶτο κύκλο κατατάσσονται, οἱ οὐράνιες ὑπάρξεις πού βρίσκονται πάντα γύρω ἀπό τόν Θεό, ἔχουν συνδεθεῖ πολύ στενά μαζί του καί Τόν ὑπηρετοῦν ἄμεσα. Στόν πρῶτο κύκλο, συναντᾶμε τήν πρώτη τριάδα ἀγγελικῶν δυνάμεων ἡ ὁποία ἀπαρτίζεται ἀπό τά τάγματα τῶν α) Σεραφίμ, β) Χερουβίμ γ) Θρόνων. Αὐτή ἡ τριαδική διάταξη εἶναι ἡ πρώτη λεγόμενη Ἱεραρχία.

α) Τά Σεραφίμ (ἡ λέξη προέρχεται ἀπό τόν πλυθηνικό ἀριθμό τοῦ ἔβραιο ῥήματος σαράφ πού σημαίνει καίω-θερμαίνω), πού μποροῦμε νά τούς ἀποδώσουμε τό ἐπίθετο φλογεροί ἢ λαμπεροί, βρίσκονται στήν ἀνώτατη βαθμίδα τῆς ἀγγελικῆς ἱεραρχίας. Εἶναι τό ἀγγελικό τάγμα πού βρίσκεται πιά κοντά ἀπό ὅλα τά ὑπόλοιπα ἀγγελικά τάγματα στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ. Καμία ἄλλη ἀγγελική τάξη, ἐκτός ἀπό αὐτή δέν εἶναι περισσότερο πλησίον πρὸς τόν Θεό. Καμία ἄλλη ἀγγελική ὑπαρξη δέν φωτίζεται τόσο πολύ ἀπό τό φῶς καί τό πῦρ τῆς Θεότητος ὅσο τό τάγμα τῶν Σεραφίμ. Εἶναι τό τάγμα πού περικυκλώνει τόν θρόνο,<sup>16</sup> σύμφωνα μέ τό ὄραμα τοῦ Προφήτου Ἡσαίου, ἀλλά καί τόν ἴδιο τόν Τριαδικό Θεό.

Τά τῆς μορφῆς τους μᾶς τά παραδίδει πάλι ὁ Προφήτης Ἡσαίας. Κάθε ὄντοτητα ἔχει ἕξι πτέρυγες. Μέ τίς δύο πτέρυγες σκεπάζουν τελείως τό πρόσωπό τους, μέ τίς δύο ἄλλες

σκεπάζουν τούς πόδας τους καί τίς δύο ἄλλες τίς χρησιμοποιοῦν γιά νά πετοῦν.<sup>17</sup>

Ἔργο τους εἶναι νά διακηρύσσουν τήν ἀγιότητα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί νά δοξολογοῦν ἀκατάπαυστα τήν δόξα τῆς Μεγαλωσύνης τοῦ Τρισαγίου Θεοῦ, ψάλλοντας «Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος, Σαβαώθ...»<sup>18</sup>

β) Τά χερουβίμ ἀναφέρονται ὀνομαστικά γιά πρώτη φορά στό βιβλίο τῆς Γενέσεως,<sup>19</sup> ὡς φύλακες τοῦ Παραδείσου, καί εἶναι ἡ πρώτη ἀναφορά σέ ἀγγέλους στήν Ἁγία Γραφή, ὅπως ἀναφέραμε καί παραπάνω. Μία δεύτερη ἀναφορά στά Χερουβίμ, πάλι ὡς φυλάκων, συναντᾶμε στό βιβλίο τῆς Ἐξόδου, ἐκεῖ πού ὁ Θεός δίδει τίς ὁδηγίες στό Μωυσή γιά τό πῶς νά κατασκευάσει τήν κιβωτό τῆς Διαθηκῆς. Σύμφωνα μέ τήν ἐντολή τοῦ Θεοῦ, τά δύο Χερουβίμ εἶναι χρυσά, τοποθετημένα τό ἓνα ἀπέναντι στό ἄλλο, μέ τίς φτεροῦγες ἀνοιχτές γιά νά προστατεύουν τό ἱλαστήριο, τά δέ πρόσωπά τους παραγγέλει ὁ Θεός νά εἶναι στραμμένα ἐπάνω στό ἱλαστήριο.<sup>20</sup>

Τά Χερουβίμ, ἡ λέξη προέρχεται ἀπό τόν πλυθηνικό ἀριθμό τῆς ἔβραιο λέξης χερούβ καί σημαίνει αὐτόν πού λατρεύει τόν Θεό ἢ καί αὐτόν πού μεσιτεύει. Τό ὄνομά τους σημαίνει πλήθος γνώσης ἢ διάχυση σοφίας, δηλώνει τήν γνωστική καί θεοπτική τους ἰκανότητα, τή δεκτικότητα πού ἔχουν νά δέχονται τήν ὑπέριστατη φωτοδοσία καί τήν δυνατότητα νά θεωροῦν τήν ὁμορφιά τοῦ Θεοῦ.

Ἄλλο ἓνα σημεῖο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης

16. Ησ. 6,2 καί Σεραφίμ εἰστήκεισαν κύκλω αὐτοῦ,

17. Ησ. 6,2 ἐξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ καί ἐξ πτέρυγες τῷ ἐνὶ, καί ταῖς μὲν δυσὶ κατεκάλυπτον τὸ πρόσωπον, ταῖς δὲ δυσὶ κατεκάλυπτον τοὺς πόδας καί ταῖς δυσὶν ἐπέταντο.

18. Ησ. 6,3 καί ἐκέκραγεν ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον καί ἔλεγον· ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ, πλήρης πᾶσα ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ.

19. Γεν. 3,24 καί ἐξέβαλε τὸν Ἀδὰμ καί κατέκλεισεν αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ παραδείσου τῆς τρυφῆς καί ἔταξε τὰ Χερουβίμ καί τὴν φλογίνην ῥομφαίαν τὴν στρεφομένην φυλάσσειν τὴν ὁδὸν τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς.

20. Εξ. 25,17,19 καί ποιήσεις δύο Χερουβίμ χρυσοτορευτὰ καί ἐπιθήσεις αὐτὰ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κλιτῶν τοῦ ἱλαστηρίου. Ποιήθησονται Χερουβ εἰς ἓκ τοῦ κλίτους τούτου καί Χερουβ εἰς ἓκ τοῦ κλίτους τοῦ δευτέρου τοῦ ἱλαστηρίου· καί ποιήσεις τοὺς δύο Χερουβίμ ἐπὶ τὰ δύο κλίτη. Ἔσονται οἱ Χερουβίμ ἐκτείνοντες τὰς πτέρυγας ἐπάνωθεν, συσκιάζοντες ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἱλαστηρίου, καί τὰ πρόσωπα αὐτῶν εἰς ἄλληλα· εἰς τὸ ἱλαστήριον ἔσονται τὰ πρόσωπα τῶν Χερουβίμ.

20. Α Βασ. 4,4 καί ἀπέστειλεν ὁ λαὸς εἰς Σηλώμ, καί αἴρουσιν ἐκεῖθεν τὴν κιβωτὸν Κυρίου καθημένου Χερουβίμ· καί ἀμφοτέροι οἱ υἱοὶ Ἥλ μετὰ τῆς κιβωτοῦ, Ὅφνι καί Φινεές.





## Ο ΥΠΕΡΟΧΟΣ & ΘΑΥΜΑΣΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

από τό όποιο μπορούμε νά άντλήσουμε πληροφορίες γιά τά Χερουβίμ είναι στό Βιβλίό τών Βασιλειών. Έκει παρουσιάζεται ό Θεός, νά «άναπαύεται» έπάνω στά χρυσά Χερουβίμ τής Κιβωτού.<sup>21</sup>

Άλλη μία παρόμοια πληροφορία συναντάμε στό βιβλίό τοϋ Προφήτου Ίεζεκιήλ.<sup>22</sup> Άπό αυτά τά δύο έδάφια μπορούμε νά έξάγουμε τό συμπέρασμα, πώς ό Θεός «άναπαύεται» καθήμενος επί τών Χερουβίμ, και «χρησιμοποιεί» τό τάγμα αυτό ως θρόνο Του.

Παρόμοιες περιγραφές γιά τό τάγμα τών Χερουβίμ, διαβάζουμε στά όράματα τοϋ Προφήτου Ίεζεκιήλ.<sup>23</sup> Περιγράφονται τά Χερουβίμ νά σχηματίζουν τό άρμα ή τόν κινητό εκείνο θρόνο, μέ τόν όποιο ή δόξα τοϋ Γιαχβέ μετακινείται από και πρός τόν ουρανό.

Τά τής μορφής τους τά μαθαίνουμε από τά όράματα πού περιγράφονται στό πρώτο κίόλας κεφάλαιο τοϋ Προφητικού βιβλίου τοϋ Ίεζεκιήλ. Μας λέγει λοιπόν ό Προφήτης πώς ή όψη τών Χερουβίμ ήταν σάν μορφή ανθρώπων.<sup>24</sup> Έν τούτοις, έχουν τέσσερα πρόσωπα τό καθένα, δηλαδή πρόσωπο ανθρώπου και λέοντος από τά δεξιά, μόσχου από τά

άριστερά και άετοϋ στην όπίσθια όψη.<sup>25</sup> Επίσης, τό κάθε Χερουβίμ έχει τέσσερις πτέρυγες και κάτω από αυτές και στά τέσσερα μέρη είχαν χέρια όμοια μέ τά χέρια τοϋ ανθρώπου, δύο σέ κάθε ώμο.<sup>26</sup> Είναι λαμπερά και ή λάμψη τους μοιάζει μέ αυτή τής άστραπής.<sup>27</sup> Τό δέ φτερούγισμά τους είναι τόσο γρήγορο και δυνατό πού μοιάζει μέ ύδατα καταρράκτη, πού πέφτουν μέ μεγάλη όρμη.<sup>28</sup> Μας είναι όμως πολύ δύσκολο νά άναπαραστήσουμε μέ ακρίβεια τό θέαμα τών Χερουβίμ, τό όποιο περιγράφεται από τόν Προφήτη Ίεζεκιήλ.

γ) Οί Θρόνοι άναφέρονται άπλως όνομαστικά στην Καινή Διαθήκη στην πρόσ Κολοσσαείς έπιστολή τοϋ Άποστόλου Παύλου, χωρίς νά παρέχεται κάποια άλλη πληροφορία γιά τό άγγελικο αυτό Τάγμα.<sup>29</sup> Άπό τό περίφημο έργο τοϋ Άγίου Διονυσίου τοϋ Άρεοπαγίτου, μαθαίνουμε πώς τό άγγελικό τάγμα τών Θρόνων έπιτελεί τό έργο του ως θρόνος τοϋ Θεοϋ και περιγράφονται μέ τροχούς. Ό Άγιος Διονύσιος τούς θεωρεί ως τά όντα πού διανέμουν την Θεϊκή Δικαιοσύνη.

*Συνεχίζεται*

21. Ιεζ. 11,22 **Και έξήσαν τά Χερουβίμ τάς πτέρυγας αυτών, και οί τροχοί έχόμενοι αυτών, και ή δόξα Θεοϋ Ίσραήλ επ' αυτά υπεράνω αυτών.**
22. Ιεζ. 1,4 και είδον και ιδου πνεϋμα έξαίρον ήρηχο από βορρά, και νεφέλη μεγάλη εν αυτώ, και φέγγος κύκλω αυτοϋ και πϋρ έξαστραπτον, και εν τῷ μέσῳ αυτοϋ ως όρασις ήλέκτρον εν μέσῳ τοϋ πυρός και φέγγος εν αυτώ. Ιεζ. 9,3 και δόξα Θεοϋ τοϋ Ίσραήλ άνέβη από τών Χερουβίμ ή οϋσα επ' αυτών εις τό αίθριον τοϋ οικου. και εκάλεσε τόν άνδρα τόν ενδεδυκότα τόν ποδήρη, ός είχεν επί τής όσφϋος αυτοϋ την ζώνην, Ιεζ. 10,1 Και είδον και ιδου έπάνω τοϋ στερεώματος τοϋ υπέρ κεφαλής τών Χερουβίμ ως λίθος σαπφείρου όμοίωμα θρόνου επ' αυτών.
23. Ιεζ. 1,5 και εν τῷ μέσῳ ως όμοίωμα τεσσάρων ζώων, και αυτή ή όρασις αυτών· όμοίωμα ανθρώπου επ' αυτοίς,
24. Ιεζ. 1,10 και όμοίωσις τών προσώπων αυτών· πρόσωπον ανθρώπου και πρόσωπον λέοντος εκ δεξιών τοίς τέσσαρσι και πρόσωπον μόσχου έξ άριστερών τοίς τέσσαρσι και πρόσωπον άετοϋ τοίς τέσσαρσι.
25. Ιεζ. 1,8 και **χειρ ανθρώπου υποκάτωθεν τών πτερύγων αυτών** επί τά τέσσαρα μέρη αυτών· και τά πρόσωπα αυτών τών τεσσάρων
26. Ιεζ. 1,13 και εν μέσῳ τών ζώων όρασις ως άνθράκων πυρός καιομένων, ως όψις λαμπάδων συστρεφομένων αναμέσον τών ζώων και φέγγος τοϋ πυρός, και εκ τοϋ πυρός **έξεπορεύετο άστραπή.**
27. Ιεζ. 1,24 και ήκουον την φωνήν τών πτερύγων αυτών εν τῷ πορεύεσθαι αυτά **ως φωνήν ύδατος πολλοϋ**· και εν τῷ έστάναι αυτά κατέπανον αι πτέρυγες αυτών.
- 28 Κολ. 1,16 ότι εν αυτώ εκτίσθη τά πάντα, τά εν τοίς ουρανοίς και τά επί τής γής, τά όρατά και τά άόρατα, είτε **θρόνοι** είτε κυριότητες είτε αρχαι είτε έξουσιαι· τά πάντα δι' αυτοϋ και εις αυτον εκτισται·
29. Εφ. 1,21 υπεράνω πάσης αρχής **και έξουσίας** και δυνάμεως και κυριότητος και παντός όνόματος όνομαζομένου ου μόνον εν τῷ αιῶνι τούτῳ, αλλά και εν τῷ μέλλοντι·



Τοῦ φιλολόγου  
Γεωργίου Στ. Μπακιτζῆ

# Ἐθνικές , Ἐπέτειοι

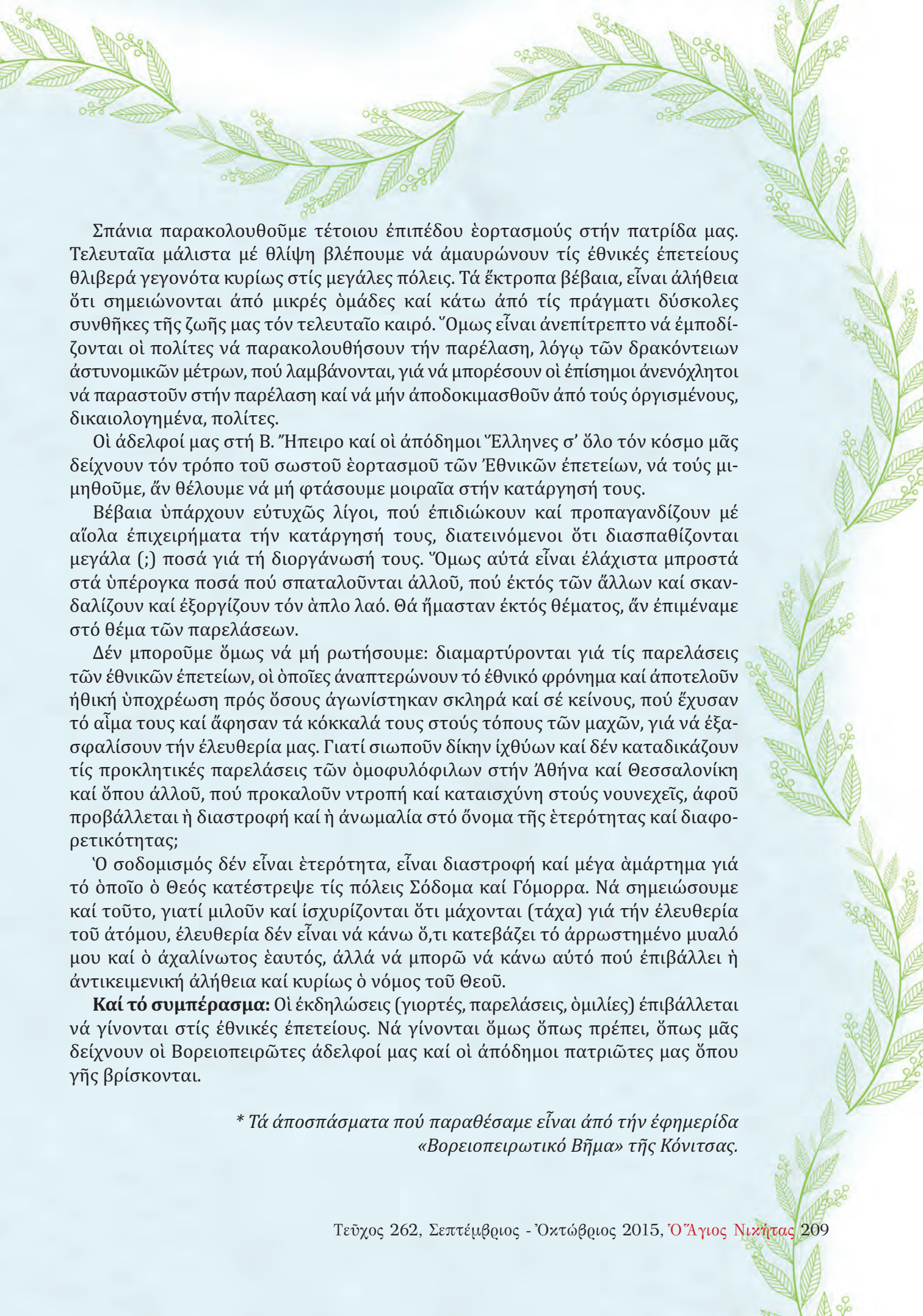
Συγκινούμεθα βαθύτατα ὅταν διαβάζουμε γιά τόν τρόπο ἑορτασμοῦ τῶν ἔθνικῶν μας ἐπετειῶν στήν Β. Ἥπειρο καί ἀπό τούς ἀπόδημους Ἕλληνες σ' ὅλο τόν κόσμο.

«Ἡ γιορτή ἦταν μιά πανδαισία, δέν ἦταν ἀπλῶς γιορτή, ἡ ὁποία μᾶς μετέφερε σ' ἐκεῖνα τά χρόνια ὅπου μιά φούχτα Ἕλληνες τά ἔβαλαν μέ τήν πανίσχυρη τότε Ἰταλία τοῦ Μουσολίνι καί τήν συνέτριψαν».

«Ἀναπνέει κανεῖς τίς ἡμέρες αὐτές Ἑλλάδα. Ὁ πρωϊνός ἐκκλησιασμός, ἡ ἐπιμνημόσυνη δέηση στό μνημεῖο τῆς πόλεως μέ τήν κατάθεση στεφάνων σ' αὐτό (...), ἡ λεβέντικη παρέλαση τῶν Σχολείων, οἱ δημοτικοί χοροί, ἡ ἀπογευματινή ἑορτή μέ τά τραγούδια, τό θεατράκι καί τούς παραδοσιακοὺς χορούς ἀναπτερώνουν τό πατριωτικό φρόνημα τοῦ λαοῦ».

Καί φέτος ἀντιπροσωπεῖα τῆς ΣΦΕΒΑ παραβρέθηκε στόν ἑορτασμό τῆς ἔθνικῆς μας ἐπετείου στό χῶρο τῆς Β. Ἥπειρου, στίς περιοχές Ἀργυροκάστρου, Ἀγίων Σαράντα καί Κορυτσᾶς (...). Οἱ ἐκδηλώσεις στήν Κορυτσά ξεκίνησαν τό πρωί μέ δοξολογία στήν παλαιά Μητρόπολη τῆς Κορυτσᾶς μέ συμμετοχή πλήθους Κορυτσαίων, τοπικῶν προέδρων, παλαιῶν Βορειοηπειρωτῶν ἀπό ἄλλα μέρη, τό Ἀργυρόκαστρο καί τή Χιμᾶρα, ἀλλά καί μέ παρουσία πολλῶν ἐπισήμων, περιφερειάρχῶν, Δημάρχων καί βουλευτῶν κυρίως ἀπό τήν Ἥπειρο καί τήν Δυτική Μακεδονία (...). Παρακολουθήσαμε μιά ἄψογη ἀπό κάθε ἀποψη ἐκδήλωση πού μᾶς γέμισε ἐνθουσιασμό καί ὑπερφάνεια καί μᾶς μετέφερε νοερά στίς μέρες τῆς ἐποποιΐας τῶν προγόνων μας. Οἱ ἐπισκέπτες καί εἰδικά ὅσοι ἦλθαν πρώτη φορά σέ ἐπαφή μέ τό σχολεῖο κυριολεκτικά ἔμειναν ἄφωνοι μέ τήν ποιότητα τῆς δουλειᾶς πού γίνεται ἀπό τούς δασκάλους τόσο τούς ντόπιους ὅσο καί τούς Ἑλλαδίτες, ἀλλά καί ἀπό τόν ἀπαράμιλλο ζῆλο καί ἐνθουσιασμό τῶν μαθητῶν, πού μᾶς συγκίνησαν μέ τόν δυναμισμό καί τήν διάθεσή τους νά ἀναπαραστήσουν μέσα ἀπό λόγο, θεατρική πράξη καί λεβέντικους χορούς, χρυσές στιγμές τῆς ἑλληνικῆς Ἱστορίας.





Σπάνια παρακολουθούμε τέτοιου επιπέδου έορτασμούς στην πατρίδα μας. Τελευταία μάλιστα μέ θλίψη βλέπουμε νά άμαυρώνουν τίς έθνικές έπετείους θλιβερά γεγονότα κυρίως στίς μεγάλες πόλεις. Τά έκτροπα βέβαια, είναι αλήθεια ότι σημειώνονται από μικρές ομάδες και κάτω από τίς πράγματι δύσκολες συνθήκες τής ζωής μας τόν τελευταίο καιρό. Όμως είναι άνεπίτρεπτο νά έμποδίζονται οί πολίτες νά παρακολουθήσουν τήν παρέλαση, λόγω τών δρακόντειων άστυνομικών μέτρων, πού λαμβάνονται, γιά νά μπορέσουν οί έπίσημοι άνενόχλητοι νά παραστούν στην παρέλαση και νά μήν άποδοκιμαστούν από τούς όργισμένους, δικαιολογημένα, πολίτες.

Οί άδελφοί μας στη Β. Ήπειρο και οί άπόδημοι Έλληνες σ' όλο τόν κόσμο μās δείχνουν τόν τρόπο του σωστού έορτασμού τών Έθνικών έπετειών, νά τούς μιμηθούμε, άν θέλουμε νά μή φτάσουμε μοιραία στην κατάργησή τους.

Βέβαια ύπάρχουν εύτυχώς λίγοι, πού έπιδιώκουν και προπαγανδίζουν μέ αίολα έπιχειρήματα τήν κατάργησή τους, διατεινόμενοι ότι διασπαθίζονται μεγάλα (;) ποσά γιά τή διοργάνωσή τους. Όμως αυτά είναι έλάχιστα μπροστά στά υπέρογκα ποσά πού σπαταλούνται άλλου, πού έκτός τών άλλων και σκανδαλίζουν και έξοργίζουν τόν άπλο λαό. Θά ήμασταν έκτός θέματος, άν έπιμέναμε στό θέμα τών παρελάσεων.

Δέν μπορούμε όμως νά μή ρωτήσουμε: διαμαρτύρονται γιά τίς παρελάσεις τών έθνικών έπετειών, οί όποίες άναπτέρωνουν τό έθνικό φρόνημα και άποτελούν ήθική ύποχρέωση προς όσους άγωνίστηκαν σκληρά και σέ κείνους, πού έχυσαν τό αίμα τους και άφησαν τά κόκκαλά τους στους τόπους τών μαχών, γιά νά έξασφαλίσουν τήν έλευθερία μας. Γιατί σιωπούν δίκην ίχθύων και δέν καταδικάζουν τίς προκλητικές παρελάσεις τών όμοφυλόφιλων στην Άθήνα και Θεσσαλονίκη και όπου άλλου, πού προκαλούν ντροπή και καταισχύνη στους νουνεχεις, άφοϋ προβάλλεται ή διαστροφή και ή άνωμαλία στό όνομα τής έτερότητας και διαφορετικότητας;

Ό σοδομισμός δέν είναι έτερότητα, είναι διαστροφή και μέγα άμάρτημα γιά τό όποιο ό Θεός κατέστρεψε τίς πόλεις Σόδομα και Γόμορρα. Νά σημειώσουμε και τοϋτο, γιατί μιλούν και ίσχυρίζονται ότι μάχονται (τάχα) γιά τήν έλευθερία του άτομου, έλευθερία δέν είναι νά κάνω ό,τι κατεβάζει τό άρρωστημένο μυαλό μου και ό άχαλίνωτος έαυτός, αλλά νά μπορώ νά κάνω αυτό πού έπιβάλλει ή άντικειμενική αλήθεια και κυρίως ό νόμος του Θεοϋ.

**Και τό συμπέρασμα:** Οί έκδηλώσεις (γιορτές, παρελάσεις, όμιλίες) έπιβάλλεται νά γίνονται στίς έθνικές έπετείους. Νά γίνονται όμως όπως πρέπει, όπως μās δείχνουν οί Βορειοπειρωτες άδελφοί μας και οί άπόδημοι πατριώτες μας όπου γής βρίσκονται.

*\* Τά άποσπάσματα πού παραθέσαμε είναι από τήν έφημερίδα  
«Βορειοπειρωτικό Βήμα» τής Κόνιτσας.*





«Βράχος ή Ἑλλάδα ἀστρο-  
φτερός ἀπό φῶς.  
Τά λάβαρά της ἀπό  
καημούς καί λουλούδια.  
Στῆς Ἀλβανίδας γῆς  
τίς χαματένιες φλέβες  
τά πιό τρανά βλαστάρια της.  
Μήν τούς ξυπνᾶτε!  
Πολεμοῦν ἀκόμα γιά μᾶς  
πού ζοῦμε καί χορταίνουμε  
ψωμί καί φῶς,  
πού ὑπερηφανεύομαστε  
γιατί εἴμαστε Ἕλληνες,  
ἀδέρφια αὐτῶν πού ἔμειναν  
στῆς Ἡπείρου τά χάλκινα  
σπλάχνα».

## Λόγος γιά τήν 28η Ὀκτωβρίου

Τῆς Θεοφανῆς Βουτσῆ

Ἀκόμα μιά ἐπέτειος τοῦ ἡρωϊκοῦ ΟΧΙ. Βρισκόμαστε καί πάλι μπροστά σέ αὐτό τό μνημεῖο πού ἔγινε σύμβολο τιμῆς πρὸς τούς ἥρωες τοῦ τόπου μας, πρόθυμοι ξανά νά ἐπαινέσουμε τούς ἀκαταδούλωτους μαχητές τῆς ἐλευθερίας, μέ λόγια ποιητικά καί δοξαστικά, πού βγαίνουν ἀπό τίς καρδιές μας ὡς παλμοί εὐγνωμοσύνης, ἀπό ὅσους διαθέτουν ἀκόμα αἰσθήματα φιλοπατρίας, ἀπό ὅσους δέν ἔχασαν τήν ἱστορική μνήμη- πού ὅλο καί πιό πολύ προσβάλλεται μεθοδικά καί ὑποτιμᾶται ποικιλοτρόπως-, ἀπό ὅσους ἔχουν σύμφυτη τήν παλληκαριά καί τό ἴδιο πνεῦμα αὐτοθυσίας.

Ἐξάλλου πῶς εἶναι δυνατόν νά ἐκτιμηθεῖ τό μεγαλεῖο τῶν ἡρώων ἀπό ἐκείνους πού ἔχουν ἀκαλλιέργητο πνεῦμα καί παχυλή ψυχή; Αὐτοί οὔτε τόν πολιτισμό θαυμάζουν, οὔτε τίς ἀξίες ἐκτιμοῦν, οὔτε τή θυσία ἀναγνωρίζουν, οὔτε ποτέ κατορθώνουν νά ξεπεράσουν τήν πνευματική τους πενία.

Οἱ ἥρωες ὁμως εὐρίσκονται πολύ ψηλά καί περιλάμπουν μέ τά κατορθώματά τους. Αὐτοί ἐνώπιον τῆς εὐθύνης μέ προθυμία ἔκαναν ἕνα τολμηρό βῆμα γρηγορότερο ἀπό τή φθορά, μεθυσμένοι ἀπό τό ἀθάνατο κρασί τῆς ἐλευθερίας, διψασμένοι γιά τή δικαιο-

σύνη καί τήν ἀξιοπρέπεια, ἀνυποχώρητοι στή βαρβαρότητα καί ἀκαταμάχητοι στή σκληρότητα τοῦ πολέμου.

Μέ ποιά λόγια νά περιγράψει κανεῖς τή θυσία καί μέ ποιούς τρόπους νά ἐκθειάσει τήν ἀνεκτίμητη προσφορά τους στό γένος μας, σέ μᾶς καί τά παιδιά μας; Ἐδειξαν τό ἄριστο πρότυπο τοῦ φιλοπάτριδα πολίτη, γιατί ἀγωνίσθηκαν χωρίς ὑστεροβουλία, προσφέροντας ὅ,τι πολυτιμότερο εἶχαν. Μέ πιστότητα στίς ἀρχές τους ὑψώθηκαν πάνω ἀπό τούς κοινούς θνητούς, γι' αὐτό καί παραμένουν στόν κόσμο τῶν ἀθανάτων. Ἡ μνήμη τους αἰώνια καί ὁ ἔπαινός τους διαρκής, ὄχι μόνο σέ μέρες δύσκολες ἀλλά καί σέ καιρούς εἰρηνικούς, κατά τούς ὁποίους ὁμως ἐλλοχεύει ὁ κίνδυνος νά λησμονηθεῖ ἡ θυσία τους. Οἱ λαοί πού ξεχνοῦν τούς ἥρωες ὁμως κινδυνεύουν νά ἀποπροσανατολιστοῦν καί νά περιπέσουν σέ τραγικά ἀδιέξοδα. Ἄν ἀγνοηθοῦν τά πρότυπα, οἱ νέες γενιές περιπλανιοῦνται σέ δύσβατα μονοπάτια, ἀποκομμένες ἀπό τό ἱστορικό παρελθόν.

Κάτι τέτοιο συμβαίνει στίς μέρες μας. Γι' αὐτό ἡ γλῶσσα τῶν ἐνσυνείδητων σιγά καί ἡ ψυχὴ διαστάζει νά ἀναδιπλώσει τά εὐγνώμονα αἰσθήματα, γιατί ἀντιλαμβάνεται ὅτι προδόθηκαν οἱ ἀγῶνες τῶν ἡρώων.



Χαλκέντεροι αγωνιστές πού γράψατε μέ τό αίμα σας τό ἔπος τοῦ '40 μάθετε πώς τά ὄχυρά ἔπεσαν καί νέοι εἰσβολεῖς κατέχουν πλέον τήν πατρίδα μας. Δυστυχῶς σέ αὐτό συνέργησαν καί ἐπίγονοί σας, Ἕλληνες στό γένος ἀλλά ὄχι στή ψυχή. Αὐτή ἡ νέα αἰχμαλωσία φαίνεται ὅτι εἶναι πιά πολιτισμένη, ὄχι ὅμως χωρίς τραγικά θύματα, πού ὀφείλονται σέ αὐτοκτονίες καί ὄχι μόνο, οὔτε δίχως ἐθνική ταπείνωση.

Στή γερμανική κατοχή τοῦ '40 ἄνθρωποι πέθαναν ἀπό πείνα στούς δρόμους τῶν μεγαλουπόλεων, τώρα δυστυχεῖς πένητες ἀναζητοῦν στά σκουπίδια λίγο φαγητό γιά νά στεριώσουν κάπως τίς δυνάμεις τους. Τότε οἱ πεινασμένοι περιβάλλονταν μέ τή συμπάθεια τῆς διεθνοῦς κοινότητας, σήμερα ὅμως λοιδοροῦνται ἀπό χεῖλη μέ εἰρωνικά χαμόγελα.

Τότε ἡ παλληκαριά τῶν Ἑλλήνων ὑπερίσχυε τῶν πανίσχυρων εἰσβολέων καί ἔγινε θρῦλος πού ἐξυμνήθηκε μέ θαυμασμό, ἐνῶ ὑποκλίθηκαν αὐθόρμητα οἱ ἡγέτες τοῦ δημοκρατικοῦ κόσμου, σήμερα αὐτοί μᾶς κατηγοροῦν μέ ὑπεροψία γιά ἀνικανότητα κι ἐμεῖς σκύβουμε τό κεφάλι ἀμήχανα.

Ὁ ἡρωϊσμός τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ '40 μετατράπηκε σέ τραγούδι πού κέντριζε τά μύχια τῶν καρδιῶν καί γεννοῦσε ἀκατάλυτη δύναμη γιά πνευματικό λόγο ὑψηλοῦ ἐπιπέδου. Δέν εἶναι τυχαῖο πώς λογοτέχνες τῆς μεταπολεμικῆς ἐποχῆς τιμήθηκαν μέ Νόμπελ καί ἄλλα βραβεῖα, ἐνῶ σπουδαῖοι καλλιτέχνες ὑπερέβησαν μέ τά ἔργα τους τά σύνορα τῆς Χώρας καί κατάκτησαν παγκόσμια ἀναγνώριση. Σήμερα ὅμως, ἡ πολιτισμική παρακμή εἶναι ὑπαρκή, καθόσον τόν ἀναγνωρισμένο πνευματικό λόγο διαδέχεται ἡ ἀκατάσχετη φλυαρία καί τά ἀνιαρά δείγματα ὑποκουλτούρας. Ἀκόμα καί οἱ συχνές πολιτισμικές ἐκδηλώσεις κάποιες φορές στεροῦνται δημιουργικότητας καί ὑπάγονται στή σκοπιμότητα τῆς προβολῆς τῶν διοργανωτῶν, ὄχι τῆς τέχνης.

Ὁ πνευματικός κόσμος τῆς μεταπολεμικῆς Ἑλλάδας ἦταν ἕνας βασικός συντελεστής τῆς ἀνασυγκρότησης τῆς πατρίδας μας. Αὐτός ἔδωσε τήν πνοή γιά δημιουργικότητα καί πρωτοποριακή παιδεία. Ἔτσι τότε, μέ γεμάτα ὄνειρα νέοι προερχόμενοι ἀπό φτωχές οἰκογένειες μέ τή συνδρομή καί συμπαράσταση βιοπαλαιστῶν γονιῶν μπόρεσαν νά σπουδάσουν καί νά διαπρέψουν στήν ἐπι-

στήμη σέ διεθνές ἐπίπεδο. Σήμερα πρωτοετείς φοιτητές ἀπογοητεύονται διαβάζοντας συνθήματα πού ἔγραψαν στούς τοίχους παλαιότεροι φοιτητές, ὅπως αὐτό στή Γραμματεία Ἰατρικῆς σχολῆς: *«Νέοι φοιτητές καλῶς ἤρθατε στήν Ἰατρική, σᾶς εὐχόμαστε καλή ξενιτιά μόλις πάρετε τό πτυχίο σας»*.

Στίς μικρές ἀγγελίες ἐφημερίδων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς π.χ. διαβάζουμε ὅτι μιά ὑπερήλικη γριούλα σ' ἕνα ἀπομακρυσμένο νησί πρὶν ἀφήσει τήν τελευταία της πνοή, χάρισε τό χρυσό της σταυρό γιά νά στηρίξει τόν ἀγῶνα κατά τοῦ κατακτητῆ. Στίς μέρες μας αὐτή ἡ δυνατότητα δέν ὑπάρχει, γιατί ἀκόμη καί τόν σταυρό τόν ἔδωσαν σέ ἐνεχυροδανειστές γιά νά ἐξασφαλιστοῦν λίγα χρήματα.

Ἡ συνδρομή τῶν γυναικῶν τῆς γενιᾶς τοῦ '40 ἦταν ὑποδειγματική. Νύχτα-μέρα ὕφαιναν ρούχα γιά νά προσφέρουν τή θαλπωρή στούς στρατιῶτες στά χιονισμένα βουνά. Σήμερα ἐξυφαίνονται δόλιοι τρόποι εὐκόλου πλουτισμοῦ σέ βάρος τοῦ λαοῦ ἀπό παγερούς ἐκμεταλλευτές πού συνήθως εἶναι ἐγκλωβισμένοι στήν σκανδαλώδη πολυτέλεια καί τήν ιδιοτέλεια.

Ἰδεολόγοι πολεμιστές στούς ἐθνικούς μας ἀγῶνες, αὐτή προφανῶς δέν εἶναι ἡ Ἑλλάδα πού ὀραματισθήκατε καί δώσατε τό αίμα σας. Σᾶς ζητᾶμε συγγνώμη, γιατί προδόθηκαν οἱ θυσίες σας.

Θά μπορούσα νά τελειώσω ἐδῶ, μέ τήν εὐχή *«Αἰωνία ἡ μνήμη σας»*.

Ὅμως ἐπανέρχομαι στούς ἐλπιδοφόρους στίχους τοῦ ἄγνωστου ποιητῆ πού εἰπώθηκαν στήν ἀρχή. *«Βράχος ἡ Ἑλλάδα ἀστραφτερός ἀπό φῶς»*, γιατί δέν λυγίζει καί ξέρει πώς νά ἀναδύεται ἀπό τήν τέφρα, ἀνατέλλοντας τό φῶς τῆς ἐλπίδας γιά νέες λαμπρές μέρες. Οἱ ἀγωνιστές τοῦ '40 *«πολεμοῦν ἀκόμα»*, ἀπό τά *«χάλκινα σπλάχνα»* τῶν τάφων τους συνεχίζουν νά ἐκπέμπουν ἕνα δυνατό μήνυμα σέ ὅλους μας: *«Μή λυγίσετε στίς δυσκολίες, ἀγωνιστεῖτε σκληρά, συμπεριφερθεῖτε ἀλλήλεγγυα, παράξτε πολιτισμό ἀντάξιο τοῦ γένους. Νέοι φανεῖτε γενναῖοι καί ἀκαταδούλωτοι μέ ἀνοιχτούς ὀρίζοντες καί ἀνυποχώρητη ὑπομονή, μέ δημιουργικότητα καί ἐργατικότητα. Ἔσεῖς εἶστε οἱ συνεχιστές τῶν ἡρώων.*

*Ὁ Θεός νά ἀναπαύει τήν ψυχή σας, ἀθάνατοι ἥρωες»*.





# Ὁ Ἅγιος Δημήτριος ὡς πρότυπο Κατηχητῆ καί Ἱεραποστόλου Τοῦ Δημ. Λάππα

Στή συνείδηση τοῦ Ὁρθοδόξου λαοῦ μας κάποιοι μῆνες ἔχουν ιδιαίτερη σημασία καί γι' αὐτό ἀπέκτησαν πρόσθετη ὄνομασία. Ἔτσι ὁ Αὐγουστος εἶναι ὁ μῆνας τῆς Παναγίας, ὁ Σεπτέμβριος τοῦ Σταυροῦ καί ὁ Ὀκτώβριος τοῦ Ἁγ. Δημητρίου.

Μέ τόν τρόπο αὐτό ἐπιβεβαιώνεται ὁ ρόλος τῆς Παναγίας καί τοῦ Σταυροῦ στή σωτηρία τῶν ἀνθρώπων. Στήν περίπτωση δέ τοῦ Μεγαλομάρτυρα Ἁγ. Δημητρίου ἐπιβραβεύεται προφανῶς ἡ συμβολή του στή στερέωση τῆς χριστιανικῆς πίστεως μέ τήν ἄρνηση τῆς εἰδωλολατρίας καί τή διατρέωση τῆς ἀληθινῆς θεογνωσίας, ὅπως γνωστό τροπάριο τονίζει: «*Δημήτριος καί Νέστωρ... τῶν εἰδώλων τήν πλάνην κατήργησαν καί τῆς θεογνωσίας τό τέλειον μυστήριον λαμπρᾶ τῆ φωνῇ ὑψηγοροῦντες ἀνεκέρυττον*».

Καί ὁ μέγας αὐτός ἄθλος δέν κατορθώθηκε τυχαῖα. Ἐγινε μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ. Ἀλλά καί χάρι στήν ἄμπετη ζωή καί τά λαμπρά χαρίσματα τοῦ Ἁγίου, τήν κατηχητική καί ἱεραποστολική του διακονία, τό σεπτό του μαρτύριο, τά ἀναρίθμητα θαύματα, τήν προστασία τῆς πόλης του Θεσσαλονίκης, τῆς Ἑλλάδας καί τῆς οἰκουμένης ὅλης, καθώς ψάλλουμε στό Ἀπολυτίκιό του: «*Μέγαν εὔρατο ἐν τοῖς κινδύνοις σέ ὑπέρμαχον ἢ οἴκουμένη...*».

Στό παρόν ἄρθρο θά ἐπικεντρώσουμε τήν προσοχή μας στήν κατηχητική καί ἱεραποστολική διακονία τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

## 1. Κλίση καί κλήση στήν Ἱεραποστολή

Ἡ «κλίση» εἶναι χάρισμα, τάλαντο, ἔμφυτη ἐνέργεια τοῦ Θεοῦ στόν ἄνθρωπο. Εἶναι ἐσωτερική ψυχική δύναμη, πού πρέπει κατάλληλα νά καλλιεργηθεῖ. Ἡ «κλήση» εἶναι ἡ πρόσκληση τοῦ Θεοῦ καί ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου θετική ἀπάντηση στό θεῖο κάλεσμα. Στόν Ἅγιο Δημήτριο συναντοῦμε καί τά δύο: κλίση καί κλήση, καί μάλιστα σέ ἀξιοθαύμαστο βαθμό.

Ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ἀρχιεπίσκοπος καί ἕτερος ποιλιούχος τῆς Θεσσαλονίκης, μέ πολύ θαυμασμό καί ἔκδηλη συγκίνηση γράφει σέ ἐγκωμιαστική του ὁμιλία στόν Μεγαλομάρτυρα Δημήτριο:

«*Δημήτριος ὁ σοφός καί παρθένος καί ὄσιος καί ὡς εἰπεῖν πάγκαλός τε καί παναμώμητος, καί φύσει καί σπουδῇ καί χάριτι λαμπρυνόμενος*» (Ε.Π.Ε., τόμ.11). (Δηλαδή, ὁ Ἅγιος Δημήτριος εἶναι ὁ σοφός καί παρθένος καί ὄσιος καί, θά ἔλεγα, αὐτός πού συγκεντρώνει στόν ἑαυτό του κάθε καλοσύνη καί ὁ πάναγνος. Τόν λαμπρύνει καί ἡ φύση του καί ἡ παιδεία καί ἡ Χάρις τοῦ Θεοῦ.

Ἄξιζε σίγουρα νά διερευνήσουμε μέ ποιόν τρόπο καί σέ ποῖο βαθμό ἡ «φύση» του, ἡ «σπουδή» καί ἡ «Χάρις» τοῦ Θεοῦ λάμπρυναν καί στόλισαν τόν Ἅγιο.

Ὡς πρός τό πρῶτο, ὁ Δημήτριος κληρονόμησε ἀπό τούς εὐσεβεῖς γονεῖς του μιᾶ ἄρτια φύση. Ἀπό τήν παιδική του ἡλικία ἦταν γεμάτος μέ ἄρρητα χαρίσματα. Στή συνέχεια, ἦταν τρυφερός καί εὐγενικός νεανίας, πολύ ὠραῖος στήν ὄψη, καί ὄχι μόνο κατά τόν ἐξωτερικό καί αἰσθητό ἄνθρωπο, ἀλλά σέ μεγαλύτερο ἀκόμη

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ



βαθμό κατά τόν έσωτερικό και βαθύτερο. Αύτή όμως ή καλή φύση πρέπει νά δουλευτεί και νά αξιοποιηθει.

Και ό Άγ. Δημήτριος μέ τή σπουδή τής σοφίας, «έν παιδεία και νουθεσία Κυρίου» (Έφεσ. 6, 4), μέ τή μελέτη τής Άγ. Γραφής, τήν άσκηση, τή νηστεία, τήν προσευχή, τήν άγρυπνία καλλιέργησε και τελειοποίησε τή φύση του. Ίσχυροποίησε τήν πίστη του και τήν έκανε άνίκητη. Φύλαξε άμίαντη τή χάρη πού δέχτηκε κατά τό Βάπτισμά του εις Χριστόν. Γνώρισε και τήρησε τό θέλημα του Θεού. Έξάγινε τόν έαυτό και δυνάμωσε τόν χαρακτήρα του. Στο άνθος τής νεότητάς του αποδέχτηκε τήν παρθενία, επέλεγονγας τήν άπόλυτη αγάπη του Θεού εναντι κάθε άλλης αγάπης του κόσμου. Άνδειχθη έτσι στεφανωμένος νικητής από τή νεότητά του. Στην περίπτωση του ισχύει άπόλυτα τό «ήμών τό πολίτευμα έν ουρανοίς ύπάρχει» (Φιλιπ. 3, 20), καθώς και τό «οὐκ ήν όμοιος επί τής γής» (πρβλ. Ίώβ, 1,8).

Ήταν έπόμενο, λοιπόν, για νά έλθουμε στο τρίτο στοιχείο, στη Χάρη του Θεού, ότι ό Θεός είδε τόν Δημήτριο. Ό Θεός «ό έρευνών νεφρούς και καρδιάς» (Απ. 2, 23), «ότι ό άνθρωπος όψεται εις πρόσωπον, ό δέ Θεός όψεται εις καρδιάν» (Α Βασιλ. 16,7) εϋδόκησε νά σκηνώσει σ' αυτόν, νά τόν καταστήσει σε όλα θεϊκό. Γιατί βρήκε τόν Δημήτριο «Χριστού εϋωδία» (Β Κορ. 2, 15), αγαπημένον του Χριστού μαθητή, «σκεϋος εκλογής... του βαστάσαι στο όνομά μου ένώπιον έθνών τε και βασιλέων» (Πράξ. 9, 15).

## 2. Αϋταπάρνηση και πνεϋμα θυσίας

Πιστός και ό Δημήτριος, όπως οι Άπόστολοι στο κάλεσμα του Κυρίου: «Δεϋτε όπίσω μου και ποιήσω ύμάς άλιεις ανθρώπων. Οι δέ εϋθέως άφέντες τά δίκτυα ήκολούθησαν αύτῶ» (Ματθ. 4, 19-20). Άπαρνήθηκε πάντα τά του κόσμου: αξιώματα, άπολαύσεις, άνέσεις, τιμές, άναγνώριση και άφιερώθηκε στο διδακτικό και ιεραποστολικό έργο του Χριστού.

Έζησε τό πνευματικό μαρτύριο τής συνειδήσεως πριν φθάσει στην άπόλυτη θυσία, στο έξωτερικό και σωματικό μαρτύριο. Από τή διδακτική και ιεραποστολική του εργασία στην «καταφυγή» όδηγήθηκε βία στην φυλακή του μαρτυρίου χωρίς διαμαρτυρίες. Χωρίς νά προστατευθει, νά κρυφτει ή νά προβάλλει κάποια άντίσταση. Άλλά μέ πλήρη ύπακοή και άπόλυτη άφοσίωση στο θέλημα του Θεού. Ήταν δηλαδή έτοιμος από καιρό και περιμένε. Πώς τό λέγει ό Ψαλμωδός; «Ήτοιμάσθην και οὐκ έταράχθην του φυλάξασθαι τάς έντολάς σου (Κύριε)» (Ψαλμ. 118, 60). Δηλαδή προετοιμά-

στηκα μέ κατάλληλες σκέψεις και άποφάσεις και δέν αισθάνθηκα κλονισμό και άμφιταλάντευση για νά φυλάξω τίς έντολές σου.

Άκόμη, ή άτρόμητη αύτή στάση του Μεγαλομάρτυρα Δημητρίου μάς φέρνει στη σκέψη τά λόγια νεότερου ιεραποστόλου, γέννημα-θρέμμα και αύτός τής Θεσσαλονίκης. «Για τήν Ίεραποστολή τό δόσιμο νά είναι άληθινό, ολοκληρωτικό, δίχως κρατούμενα, μέ διάθεση αϋτοθυσίας και αϋταπαρνήσεως και μέ σκοπό νά άφήσουμε τά κόκκαλά μας μεταξύ τών ίθαγενών» (π. Κοσμάς Γρηγοριάτης).

## 3. Πρότυπο κατηχητή και Ίεραποστόλου

Ός χριστιανός ό Δημήτριος, λατρεύοντας τόν άληθινό Θεό από πολύ ένωρίς κατενόησε τή μεγάλη άλήθεια ότι «Έκκλησία χωρίς Ίεραποστολή είναι Έκκλησία χωρίς άποστολή». Συνειδητοποίησε έτσι τό χρέος του προς τούς μή γνωρίζοντες εισέτι τόν Χριστό και μέ ζέση και ζήλο άνέλαβε ιεραποστολικό έργο μέ κυριότερα όπλα του τόν λόγο και τό παράδειγμά του.

Είχε έπιλέξει «έπίσημον τόπο», τόν χῶρο πού βρισκόταν εκεί όπου σήμερα βλέπουμε τόν Ί. Ναό τής Παναγίας Χαλκέων και τό πάρκο του Ναού. Εκεί βρισκόταν τότε πολλές και μεγάλες στοές. Σε μία από αυτές γινόταν τό Κατηχητικό του Δημητρίου. Ή στοά αύτή ήταν γνωστή ως «Χαλκευτική», οι δέ Χριστιανοί τήν άποκαλούσαν «Καταφυγή». Ήταν πράγματι ένα ήσυχο λιμάνι τής εϋσέβειας. Ή δέ προσωνυμία τής «Καταφυγής» άντανακλούσε τήν παρηγορία και τό πνευματικό καταφύγιο πού έβρισκαν κοντά στον γλυκύ, έλκυστικό, πειστικότητα και «σοφώτατο έν διδαχαίς» (Δοξαστικό Αϊνων) χριστιανό δάσκαλο οι πονεμένες καρδιές.

Δέν είναι εϋκολο πράγμα νά διδάσκει κανείς στο κέντρο τής πόλης και μάλιστα μία άπαγορευμένη πίστη. Συγκεντρώνονται άπρόσκλητα πάσης φύσεως άνθρωποι μέ ποικίλα φρονήματα. Άπαιτείται αϋταπάρνηση, θεϊκός ζήλος, θυσία, περιφρόνηση του θανάτου. Παρά ταϋτα ό Δημήτριος έξελίσσεται σε ένα ζωντανό διδάσκαλο τής Έκκλησίας, πού «εϋκαιρως άκαιρως» διδάσκει σε άνδρες, γυναίκες και παιδιά τό εϋαγγέλιο του Χριστού. Είναι «ό πλήρης Χάριτος και Πνεύματος Άγίου», «ό σοφός», «ό πεπαιδευμένος», «ό δυνατός έν λόγω» στον όποιο ή Έκκλησία τής Θεσσαλονίκης διά του επισκόπου της αναθέτει τό διδακτικό της έργο, παρά τό νεαρό τής ήλικίας του.



Δίδασκε μέρα καί νύχτα. Ὅχι μέ φόβο, μήπως τόν καταγγείλουν καί συλληφθεῖ, ἀλλά εὐθαρσῶς, «εὐπαρουσιάστως, μηδεμίαν ἀνθρωπίνην δόξαν λογιζόμενος». Καί τό ἀρχαῖο μαρτυρολόγιο τοῦ Ἁγίου συμπληρώνει: «πειθῶν τε καί διαλεγόμενος κατά τό ἀποστολικόν ἔνταλμα τοῦ μακαρίου Παύλου πρὸς τόν ἅγιον Τιμόθεον γράφοντος... “κῆρυξον τόν λόγον ἐπίστηθι εὐκαίρως ἀκαίρως, ἔλεγξον, ἐπιτίμησον, παρακάλεσον, ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ καί διδαχῇ”» (Β Τιμ. 4, 2).

Πολλοί ἀπό τούς ἐγκωμιαστές τοῦ Ἁγίου Δημητρίου συνδέουν στενά τόν Κατηχητή τῆς Θεσσαλονίκης μέ τόν ἀπόστολο τῶν Ἑθνῶν Παῦλο. «Ἐκεῖνος (ὁ Παῦλος) γράφει ὁ Λέων Στ' περιβληθείς διὰ τοῦ θείου φωτός ἀπέβη κύριος τῶν ἐθνῶν, μεταβαλὼν τόν κατά τῆς εὐσεβείας ζῆλον τῶν ἐχθρῶν ὑπέρ τῆς εὐσεβείας. Ὁ μάρτυς (Δημήτριος) φλεγόμενος ὑπὸ τῆς εὐσεβείας ἐκήρυττεν “ἀπτοήτω γλῶσση” τό μυστήριον... συντέλεσας εἰς τὴν εἰς Χριστόν ἐπιστροφὴν τῶν ἀνθρώπων».

Πηγή τῆς διδασκαλίας του ὁ Δημήτριος εἶχε τὴν Ἁγία Γραφή. Μέσα ἀπὸ τόν θεόπνευστο λόγο τοῦ Θεοῦ ἀποδείκνυε τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἁμαρτωλὸ ἄνθρωπο. Ἡ διδασκαλία του ἦταν λιτή, ἀπέριττη καί κατανοητὴ ἀπὸ ὅλους. Δίδασκε ὅτι ἡ θεία Σοφία (ὁ Ἰησοῦς Χριστός) κατέβηκε ἀπὸ τόν οὐρανὸ γιὰ νά ζωογονήσῃ τόν πεσμένο στὴν ἁμαρτία ἄνθρωπο καί νά σώσῃ τό δημιούργημά του μέ τό ἴδιο τό αἷμα του.

Ἀποτελεσματικὸς ἐπίσης ἦταν ὁ Δημήτριος στὴν ἀντιμετώπιση τῶν αἰρετικῶν. Καί ὅπως ἔχει γραφεῖ γιὰ τόν Πρωτομάρτυρα Στέφανο, κανεῖς δέν μποροῦσε νά ἀντισταθεῖ «τῇ σοφίᾳ καί τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει» (Πράξ. 6, 10) ὁ Δημήτριος. Κηρύττοντας δέ τό δόγμα τῆς Ἁγίας Τριάδος καί τονίζοντας τὴ θεότητα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἀποστόμωνε τούς Ἰουδαίους. Ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Φώτιος γράφει: «Ὁ Δημήτριος διὰ τοῦ φωτός τοῦ κηρύγματός του ἀπήλλαξε τὴν Θεσσαλονικὴν ἀπὸ τῆς πλάνης καί ὠδήγησε τούς κατοίκους αὐτῆς πρὸς τόν Χριστόν».

Συμπερασματικά, ὁ Δημήτριος εἶναι ἕνας χαρισματικὸς διδάσκαλος τοῦ Εὐαγγελίου. Στὴν ὑμνογραφία ἐξυμνεῖται ὡς: «Διδάσκαλος θεοσεβείας, φωστήρ λογικὸς τῆς εὐσεβείας, στόμα Χριστοῦ ἅγιον, στόμα χρυσαυγέστατον, στόμα Θεοῦ». Ἐνῶ ὁ Συμεὼν ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης τόν ἀποκαλεῖ: «μεγάλου διδάσκαλο τοῦ μυστηρίου τοῦ Χριστοῦ, ἀπόστολο καί εὐαγγελιστὴ τῆς βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, χριστοκήρυκα, προφήτη καί Ἱεραπόστολο».

#### 4. «Ὁ Θεὸς Δημητρίου, βοήθει μοι».

Εἶναι γνωστὸ ὅτι ὁ Νέστορας, πρὶν μονομαχήσῃ μέ τόν παλαιστὴ Λυαῖο ἔτρεξε στὴ φυλακὴ γιὰ νά ζητήσῃ τὴν εὐλογία τοῦ δασκάλου καί κατηχητῆ του Δημητρίου. Ἐκεῖνος τόν σταύρωσε στό μέτωπο καί προεφίτευσε: «Καί τόν Λυαῖο νικήσεις καί ὑπέρ Χριστοῦ μαρτυρήσεις». Ἐπειτα ὁ Νέστορας ὁρμώντας στό στάδιο κατά τοῦ Λυαίου ἀνέκραξε: «Ὁ Θεὸς Δημητρίου, βοήθει μοι».

Γεννιέται τό ἐρώτημα. Γιατί ὁ Νέστορας δέν εἶπε «Θεέ, βοήθει μοι», ἀλλά «Ὁ Θεὸς Δημητρίου, βοήθει μοι»;

Ἡ μία ἀπάντηση εἶναι ὅτι ὁ Νέστορας μέ τόν τρόπο αὐτὸ ἐπικαλεῖται τόν ἀληθινὸ Θεό, τόν ὁποῖο γνώρισε ἀπὸ τόν Δημήτριο στὴν «Καταφυγή». Καί αὐτὸς ὁ Θεὸς εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός. Δέν ἐπικαλεῖται ἀφηρημένα κάποιον ἄγνωστο Θεό, ἀλλὰ Αὐτόν πού φανερώθηκε στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Αὐτόν πού πιστεύει καί ὁ κατηχητής καί ἡ τοπικὴ Ἐκκλησία τῆς Θεσσαλονίκης ἀλλὰ καί ὅλη ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ ἄλλη ἀπάντηση ἀναδεικνύει τὴν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη τοῦ μαθητῆ στό πρόσωπο τοῦ Κατηχητῆ του καί μέσω αὐτοῦ στὸν ἴδιο τόν Θεό.

Ὅταν στό πρόσωπο τοῦ Κατηχητῆ ἐπαληθεύονται αὐτὰ πού λέγει, τότε αὐτὸ ἐνισχύει καί παραδειγματίζει τόν μαθητῆ. Ἀπὸ μιά ἄποψη, δηλαδή, ἔχουμε ἐδῶ τόν θρίαμβο τοῦ φωτεινοῦ διδασκαλικοῦ παραδείγματος. Μαθητῆς καί μελετητῆς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, πού ἔλεγε: «μιμηταὶ μου γίνεσθε, καθὼς κἀγὼ Χριστοῦ» (Α' Κορ. ΙΙ 1), ὁ Δημήτριος μποροῦσε σιωπηλὰ καί ἀθόρυβα νά προβάλλει καί τόν ἑαυτό του ὡς παράδειγμα πρὸς μίμηση. Καί ἡ προσπάθεια αὐτὴ εἶχε πλούσια τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τό ἐπιβεβαίωσαν οἱ πολυπληθεῖς μαθητές του. Ἰδιαιτέρως ἡ περίπτωση τοῦ Νέστορα.

#### 5. Τέλος, μιά εὐχή- σάν προσευχή.

Ἄγιε μας Δημήτριε, ὡς ἔχων «εὐάρεστον παρρησίαν πρὸς τόν Χριστόν» σέ παρακαλοῦμεν καί σέ ἱκετεύομεν:

Σκέπε τὰ παιδιά καί τούς νέους, πού τόσο ἀγάπησες καί κατήχησες.

Σκέπε τούς Ἱεραποστόλους μας, πού καθημερινὰ θυσιάζονται στοὺς μακρινούς τόπους τῆς διακονίας τους, πιστοὶ στὴ θεϊκὴ ἐντολή: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τό ἔθνη».





## Ἡ τελετή ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ στά λειτουργικά Τυπικά

Τοῦ Παναγιώτη Ἰ. Σκαλτσῆ  
Καθηγητοῦ Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Ἡ λειτουργική παράδοση πού καταγράφεται στά Τυπικά θέλει τήν τελετή τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ, κατά τήν 14ην τοῦ μηνός Σεπτεμβρίου, νά πραγματοποιεῖται ἄλλοτε μετά τόν 50ο ψαλμό στήν Ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου, συνηθέστερον στό τέλος τῆς δοξολογίας τοῦ Ὁρθρου καί συγκεκριμένα τήν ὥρα πού ψάλλεται τό ἄσματικό λεγόμενο τρισάγιο καί ἄλλοτε κατά τήν τρίτη ὥρα. Ἡ συνήθεια νά γίνεται ἡ ὑψωση στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας εἶναι τῶν ἡμερῶν μας καί δέν δικαιώνεται ἀπό καμία λειτουργική πηγῆ. Σέ κάθε περίπτωση πρόκειται γιά μία πράξη πού ἔχει τήν ἀφετηρία της στόν 4ον αἰ., στά Ἱεροσόλυμα, ὡς ἐπίδειξη τοῦ τιμίου Σταυροῦ «σ' ὀλόκληρο τό ἐκκλησίασμα»<sup>1</sup>, ἀμέσως

μετά τήν ἐορτή τῶν ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως πού ἔγιναν στίς 13 Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους 335<sup>2</sup>.

Στόχος αὐτοῦ τοῦ κειμένου δέν εἶναι ἡ σχολαία ἀναφορά στόν προεμπρεπισμό τοῦ Σταυροῦ ἐπί δίσκου καί τήν λιτάνευσή του ἀπό τήν ἁγία Τράπεζα «μέχρι τῶν βασιλικῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ», καί τήν ἀπό ἐκεῖ εἰσόδευσή του στό μέσον τοῦ ναοῦ (θέση ἀρχαίου ἄμβωνος) καί τήν τοποθέτησή του ἐπί «ἡνῤεπισμένου τετραποδίου» ἢ δισκελίου<sup>3</sup>, ἀφοῦ βεβαίως προηγουμένως ὁ ἱερέας ἐκφωνήσῃ «μεγαλοφώνως»<sup>4</sup> τό Σοφία ὀρθοί. Τό ἐνδιαφέρον μας ἐδῶ εἶναι νά φωτισθεῖ περισσότερο καί ἀναδειχθεῖ αὐτό καθ' ἑαυτό τό γεγονός τῶν πολλῶν ὑψώσεων

1. A. RENOUX, *Le codex armenien Jerusalem 121*. II, edition..., Turnhout, Brepols, 1971 (Patrologia Orientalis 36), σ. 363 (μαρτυρία τοῦ 5ου αἰ.).
2. Βλ. Κ. ΚΑΡΑΪΣΑΡΙΔΗ (Πρωτοπρεσβυτέρου), «Οἱ ἐορτές τοῦ τιμίου Σταυροῦ», ἐν *Τό Χριστιανικόν Ἑορτολόγιον, Πρακτικά Ἡ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου Στελεχῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων*, Βόλος, 18-20 Σεπτεμβρίου 2006, Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθήνα 2007, σσ. 194-198.
3. Σύμφωνα μέ τό Τυπικό τῆς Εὐεργέτιδος (11ος αἰ.), ἡ λιτανευτική αὐτή εἴσοδος γίνεται νωρίτερα, μετά τόν 50ο ψαλμό, καί ὁ τίμιος Σταυρός τοποθετεῖται στό σολέα, μπροστά ἀπό τό θυσιαστήριο: «Τοῦ ἱερέως ἠλλαγμένου ὄντος μετά φελωνίου καί ἐπιτραχηλίου, ὁμοίως δέ καί διακόνου, λαβῶν ἐπί τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τό τίμιον ξύλον ὁ ἱερεὺς μετά τῆς θήκης αὐτοῦ ἀνωθεν μικροῦ ποτηροκαλύμματος κειμένου τοῦ σταυροῦ, προπορευομένου αὐτῷ καί τοῦ διακόνου μετά τοῦ πυρεῖου καί τῶν ναυοαλίων τῆς εἰσόδου ἐξέρχονται ἀπό τοῦ ἀριστεροῦ κλίματος καί ἔρχονται μέχρι τοῦ βήματος εἰσοδεύοντες, καί τιθέασιν αὐτόν ἐπί τοῦ τετραποδίου ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου πλαγίως» (A.DMITRIEVSKIJ, *Opisanie Liturgitseskich Rukopisej*, τόμ. I. Κίεβο 1895 (=φωτ. ἀνατ. 1965), σ. 272).
4. Τυπικόν τοῦ ὁσίου καί Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Σάββα τοῦ ἡγιασμένου, διορθωθέν μεθ' ὄσης ἐπιμελείας καί ὑπονηματισθέν τό κατά δύναμιν ὑπό Ἀρχιμ. ΔΟΣΙΘΕΟΥ, ἡγουμένου τῆς Ἱερᾶς Σταυροσηγιακῆς Μονῆς Παναγίας



τοῦ Σταυροῦ, ἀλλά καί τῶν πολλῶν «Κύριε, ἐλέησον» πού ψάλλονται ἐκείνη τή στιγμή «μετά κραυγῆς ἰσχυρᾶς»<sup>5</sup>.

Δέν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ ὡραία αὐτή τελετουργία μέ τούς πολλούς συμβολισμούς καί τό ξεχωριστό λαϊκό ἐνδιαφέρον μᾶς μεταφέρει στήν πρώτη ἐκείνη πράξη τῆς μετά τήν ἐορτή τῶν Ἐγκαινίων τοῦ ναοῦ τῆς Ἀναστάσεως ὑψωση τοῦ νεοευρεθέντος ἀπό τήν ἁγία Ἐλένη τιμίου Σταυροῦ. Κατά τή συναξαριακή μας παράδοση πού διασώζεται καί στό ἐν χρήσει Μηναῖο τῆς Ἐκκλησίας, στό γεγονός ἐκείνο ἔχει τίς ρίζες του καί τό «Κύριε ἐλέησον» πού ψάλλει ὁ λαός. Μετά τήν προσκύνηση τοῦ Σταυροῦ ἀπό τή Βασίλισσα καί τή Σύγκλητο, ὁ λαός ζήτησε νά προσκυνήσει καί δέν μοροῦσε νά δεῖ τίποτε. «Τότε ἀνήλθεν ὁ Μακάριος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καί ὑψωσεν ἐπὶ τοῦ ἄμβωνος τόν τίμιον Σταυρόν· καί ἰδόντες, ἤρξατο ὁ λαός κράζειν τό, Κύριε ἐλέησον. Καί ἔκτοτε ἐπεκράτησε ἡ τιμία Ἐορτή τῆς Ὑψώσεως»<sup>6</sup>.

Ἀπό τίς παλαιότερες μαρτυρίες τῆς τελετῆς τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ εἶναι αὐτή πού ὑπάρχει στο Ἱεροσολυμιτικό Κανονάριο (Τυπικό) τοῦ ζ' αἰ. Κατά τήν τρίτη ὥρα «σημαίνουσι διά τήν τελετήν». Ἐνδεδυμένοι τοῦ ἱερέως, τοποθετοῦνται τρεῖς ἢ ἕνας μόνο Σταυρός στήν ἁγία Τράπεζα. Μετά τήν ἐκτενή, κάποια στιχηρά τροπάρια καί τήν ὑπακοή τοῦ Σταυροῦ, ὁ διάκονος λέγει πάλι τήν ἐκτενή «Ἐλέησόν με ὁ Θεός». Στή συνέχεια «ὁ ἱερεύς ὑποῖ τόν Σταυρόν (στήν ἁγία Τράπεζα) καί, ψαλλομένου πεντηκοντάκις τοῦ “Κύριε, ἐλέησον” στρέφει αὐτόν (πρός τόν λαόν)». Ἀκολουθοῦν πάλι στιχηρά τροπάρια καί ἐκτενής δύο φορές. «Μετά ταῦτα νίπτουσι τόν Σταυρόν. Μυρίζουσιν αὐτόν καί λέγουσι τήν ὑπακοήν τοῦ Σταυροῦ. Ὁ λαός ἀσπάζεται τόν Σταυρόν, καί τούς Σταυρούς τιθέασιν ἐπὶ τῆς Τραπεζῆς. Εἶτα ἄρχονται τῆς Λειτουργίας»<sup>7</sup>. Ἀπό τήν ὡς ἄνω περιγραφή φαίνεται ὅτι ἡ ὑψωση γινόταν στήν ἁγία Τράπεζα κατά τήν τρίτη ὥρα. Τά «Κύριε, ἐλέησον»

ἦταν πενήντα. Στό πλαίσιο δέ ἁγιασμοῦ τοῦ ὕδατος γινόταν ἡ ἐμβάπτιση καί ὁ μυρισμός (μύρωμα) τοῦ Σταυροῦ.

Ἡ ἱεροσολυμιτική αὐτή παράδοση διαφοροποιεῖται στή λειτουργικά πράξη τῆς Κωνσταντινούπολης ἢ σέ Τυπικά ἄλλων περιοχῶν. Εἰδικότερα στό ἁσματικό Τυπικό τῆς Ἁγίας Σοφίας, τοῦ 10ου αἰ., ἡ ὡς ἄνω τελετή γινόταν «ἀπό ἐσπέρας τῆς παννυχίδος τελουμένης». Μετά τόν 50ο ψαλμό στόν Ὁρθρο καί τήν ψαλμωδία κάποιων τροπαρίων «πολλάκις», ὁ πατριάρχης ἀνέβαινε στόν ἄμβωνα, ὅπου μετά ἀπό τή γονυκλισία, «κἂν τε Σάββατον ἐστὶν κἂν τε Κυριακή», ὑψωνε τό Σταυρό στά τέσσερα σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα, «κατά ἀνατολήν, πρὸς νότον, πρὸς δύσιν καί πρὸς ἄρκτον», ἀπό τρεῖς φορές σέ κάθε σημεῖο, τοῦ λαοῦ μάλιστα κράζοντος τό «Κύριε, ἐλέησον». Συγκεντρωτικά τά «Κύριε, ἐλέησον» ἦσαν 960. Ἀνάμεσα σέ κάθε ὑψωση λεγόταν ἡ ἐκτενής καί ψάλλονταν σχετικὰ τροπάρια. Στό τέλος γινόταν ἡ προσκύνηση τῶν τιμίων ξύλων ψαλλομένου τοῦ «Τόν Σταυρόν σου προσκυνοῦμεν...»<sup>8</sup>.

Σιγά-σιγά, καί γιά λόγους προφανῶς πρακτικούς, τόσο στίς κατά πόλιν ἐκκλησίες, ὅσο καί στά μοναστήρια διαμορφώνεται ἕνα ἐνιαῖο, μέ μικροπαραλλαγές, τυπικό τῆς ὑψώσεως, σύμφωνα μέ τό ὁποῖο προβλέπονται πέντε ὑψώσεις τοῦ τιμίου Σταυροῦ, μέ ἕκατό «Κύριε, ἐλέησον», στήν κάθε μία. Ἐξαίρεση ἀποτελεῖ μόνο τό Τυπικό τῆς Ἁγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης: «Δεῖ δέ γινώσκειν, σημειώνεται σέ χειρόγραφο τοῦ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων τοῦ 14ο αἰ, ὅτι τό “Κύριε, ἐλέησον” ἐν ταῖς κατά πόλιν ἐκκλησίαις καί ἐν τοῖς μοναστηρίοις πεντακόσια ψάλλεται, ἐν δέ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ ἐν Θεσσαλονίκῃ χίλια διακόσια ἐβδομηκοντα ἕν»<sup>9</sup>.

Στό παλαιότατο Τυπικό τοῦ Ἁγίου Σάββα πού διαμορφώθηκε ἀρχικά στήν Ἱ. Μονή τοῦ Ἁγίου Σάββα στήν Παλαιστίνη<sup>10</sup>, ἀλλά μετά τήν εἰκονομαχία προσέλαβε στοιχεῖα ἀπό τό τυπικό τῆς Κωνσταντινουπόλεως, γιά νά ὀλο-

Τατάνης, ἔκδοσις τῆς αὐτῆς Ἱερᾶς Μονῆς, Γρανίτσα Εὐρυτανίας ἄ.ἔ., σ. 128. Ἀνάλογες βεβαίως περιγραφές ὑπάρχουν καί σέ ἄλλα Τυπικά. Ἐνδεικτικά μνημονεύουμε τό νεότερο Τυπικόν τοῦ Γεωργίου Ρήγα (Οἰκονόμου), [Λειτουργικά Βλατάδων], Θεσσαλονίκη 1994, σ. 272.

5. Τυπικόν τῆς Εὐεργέτιδος, ἐν Α. DMITRIEVSKIJ, ὁ.π., σ. 273.

6. Μηναῖο Σεπτεμβρίου, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν Ἀθῆναις ἄ.ἔ., σ. 239.

7. Κ. Σ. ΚΕΚΕΛΙΑΖΕ (Πρωθιερέως), Ἱεροσολυμιτικόν Κανονάριον (Τυπικόν) τοῦ ζ' αἰῶνος (κατά Γεωργιανῆν μετάφρασιν), μεταφρασθέν ἐκ τοῦ Ρωσικοῦ ὑπό Ἀρχιμανδρίτου ΚΑΛΛΙΣΤΟΥ (Ἀνατύπωσις ἐκ τῆς «Νέας Σιών»), ἐν Ἱεροσολύμοις 1914, σσ. 108-109.

8. J. MATEOS, *Le typicon de la Grand Église* [Orientalia Christiana Analecta 165], τόμ. I, σσ. 28-30.



κληρωθεί σέ μία νέα συνθετική μορφή (νεοσαββαϊτική) τόν 14ο-15ο αϊ.<sup>11</sup>, περιγράφεται μέ συγκεκριμένο τρόπο ή ύψωση τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ὁ ιερέας, ἰστάμενος στό μέσον τοῦ ναοῦ καί βλέπων κατά ἀνατολάς λέγει εἰς ἐπήκοον πάντων τό πρώτο αἶτημα τῆς ἐκτενοῦς, «Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός...». Ἀρχίζει κατόπιν ή πρώτη ἑκατοντάδα μέ τό «Κύριε, ἐλέησον». Σφραγίζει ὁ ιερέας στήν ἀρχή μέ τόν τιμο Σταυρό τρίς καί κλίνει τήν κεφαλή «ὄσον σπιθαμήν ἀπέχειν ἀπό τῆς γῆς. Καί κατά μικρόν ἀνίσταται ἄχρι συμπληρώσεως τῆς ἑκατοντάδος». Στό 97ο «Κύριε, ἐλέησον», «ὑψοῖ τήν φωνήν ὁ ἐκκλησιάρχης<sup>12</sup>, ἤρουν τό Κύριε ἐλέησον τρίς», προκειμένου νά ἀντιληφθεῖ ὁ ιερέας τό τέλος τῆς ἑκατοντάδος, ὅποτε καί «σφραγίζει πάλιν τρίς». Αὐτό ἐπαναλαμβάνεται ἄλλες τέσσερες φορές, πρὸς νότον, δυσμάς, βόρεια καί πάλι πρὸς ἀνατολάς. Στό τέλος γίνεται ή προσκύνηση καί ὁ ἀσπασμός τοῦ τιμίου Σταυροῦ «κατά τάξι», ψαλλομένων τοῦ Κοντακίου «Ὁ ὑψωθείς ἐν τῷ Σταυρῷ ἐκουσίως...» καί ἄλλων τροπαρίων<sup>13</sup>. Ἡ κατά παρόμοιον τρόπον τελούμενη σήμερα ὑψωση τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐπιμαρτυρεῖ τή μεγάλη ἐξάρτηση τῶν νεοτέρων Τυπικῶν, μοναχικῶν (π.χ. Ἱ. Μ. Διονυσίου Ἁγίου Ὁρους, Ἱ. Μονῆς Ξηροποτάμου, καί Γεωργίου Ρήγα), καί ἐνοριακῶν (π.χ. Γ. Βιολάκη) ἀπό τό Τυπικό τοῦ Ἁγίου Σάββα.

Σέ μοναστηριακά Τυπικά, ὅπως π.χ. αὐτό τῆς Εὐεργέτιδος (11ου αἰ.), πού ἐπηρεάσε τά μέγιστα τή μετέπειτα λειτουργική πράξη<sup>14</sup>, ἀλλά καί τό τῆς Μονῆς τοῦ Σωτήρος στήν Κάτω Ἰταλία (12ου αἰ.) διασφύζονται χαρακτηριστικές

λεπτομέρειες ὅσον ἀφορᾷ τήν τάξη τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Ἐδῶ ἐπιλέγουμε τά ὅσα γίνονται κατά τήν πρώτη ὑψωση πρὸς ἀνατολάς καί τόν τρόπο ψαλμοδίας τῆς πρώτης ἑκατοντάδος τοῦ «Κύριε, ἐλέησον». Ἡ ὑψωση, ὅπως ἤδη ἀναφέραμε, γίνεται στό τέλος τοῦ Ὁρθρου, στό σολέα, «ἐμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου». Ὁ ιερέας ἴσταται «ἐν τῷ τόπῳ τῶν ψαλτῶν» πλαισιούμενος, ἐκ δεξιῶν καί ἐξ εὐωνύμων, ἀπό δύο διακόνους. Ὅταν ὁ λαός ὀλοκληρώσει τό τροπάριο «Σῶσον, Κύριε, τῶν λαόν σου...» «ὁ ἱερεὺς σφραγίζει ἀπάρχεται<sup>15</sup>, τοῦ ἐκκλησιάρχου μετά τῶν συνισταμένων αὐτῷ εὐθύς ἐκβοῶντος τό Κύριε, ἐλέησον, ἐκ γ'. μετά κραυγῆς ἰσχυρᾶς καί καθ' ἕκαστον Κύριε, ἐλέησον, σφραγίζει ὁ ἱερεὺς μετά τοῦ τιμίου Σταυροῦ ἐκ γ'. κατά ἀνατολάς, ἤρουν εἰς γ'. μόνα Κύριε, ἐλέησον. Εἶτα ἴσταται κατά μικρόν, ὑψῶν τόν Σταυρόν ἀμφοτέραις χερσίν, ἀνατείνων αὐτάς εἰς ὕψος, ἕως τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ἰσταμένων καί τῶν διακόνων, ὡς εἴρηται, ἐκ δεξιῶν καί ἐξ εὐωνύμων ὁ δέ ἐκκλησιάρχης μετά τό τέλος τῆς γ'. κραυγῆς καί σφραγίσεως ἅμα παντί τῷ λαῷ ἄρχεται τό Κύριε, ἐλέησον ὀμαλότερον μὲν, τραχύτερον δέ ὅμως, ὡς τε τά προλεχθεῖσας τρεῖς πρώτας φωνάς ἀπαρχῆς ἐκτός εἶναι τοῦ ἀριθμοῦ τῆς ἑκατοστῆς ἀφ' οὗ δέ πᾶς ὁ λαός τὰς φωνάς κοινωσάμενος βοᾷν ἄρχονται, ἐξ αὐτῆς ἀριθμόν δέχεται ή ἑκατοντάς. Ἦνικα δέ φθάση εἰς ζζ'. Κύριε, ἐλέησον, ὑψοῖ πάλιν τήν φωνήν ὁ ἐκκλησιάρχης, ὡς αἰσθόμενον τόν ἱερέα τέλος λαμβάνειν τήν ἑκατοστήν, ἐν ᾧ μέρει ἴσταται σφραγίζει πάλιν ἐκ γ'. Αὐτοῦ δέ ἐν ταυτῷ σφραγίζοντος, καί τοῦ λαοῦ τρισσῶς ἐκβοῶντος τό

9. A. DMITRIEVSKIJ, ὁ.π., τόμ. III, Πετρούπολις 1917 (=φωτ. ἀνατ. 1965), σ. 200.

10. ΣΥΜΕΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, *Διάλογος...*, ΤΒ', ΤΓ', ΡG 155, 556CD. Βλ. καί ΡG 155, 900CD.

11. Ἡ πρώτη ἔντυπη ἔκδοσή του ἔγινε τό ἔτος 1545, τύποις Ἀνδρέου Κουνάδου, στή Βενετία, Βλ. Δ. ΑΝΑΤΟΛΙΚΙΩΤΟΥ, Ἄρθρα καί μελετήματα γιά τό Τυπικόν τοῦ Ἁγίου Σάββα, ἔκδ. Νεκτάριος Δ. Παναγόπουλος, Ἀθήνα 2013, σσ. 17-37. Ἡ τελευταία ἔκδοσή του εἶναι τοῦ 2012, «Τυπικόν Ἁγίου Σάββα», τυπικόν τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, ἔκδοσις Τεράς Λαύρας Σάββα τοῦ Ἁγιασμένου, ἐν Ἱεροσολύμοις 2012, (ἐκδοτική παραγωγή «Τό παλίμψηστον», ἐν Θεσσαλονίκῃ), ἐπιμελεῖα Ἀρχιμ. ΝΙΚΟΛΗΜΟΥ ΣΚΡΕΤΤΑ.

12. Β.Α. ΛΕΟΝΤΑΡΙΤΟΥ, *Ἐκκλησιαστικά ἀξιόματα καί ὑπηρεσίες στήν πρόμη καί μέση Βυζαντινή περίοδο*, ἔκδ. Ἀ. Ν. Σάκκουλα Ἀθήνα - Κομοτηνή 1996, σ. 216: «Τό κύριο ἔργο τοῦ ἐκκλησιάρχου μονῆς ἦταν ή διοίκηση τοῦ ναοῦ τῆς, καί ἐπίσης ή φροντίδα γιά τήν εὐρυθμῆ τέλεση τῶν ἱεροτελεστιῶν».

13. Βλ. Ἀρχιμ. ΔΟΣΙΘΕΟΥ, ὁ.π., σ. 129. Ἀρχιμ. ΝΙΚΟΛΗΜΟΥ ΣΚΡΕΤΤΑ (ἐπιμελεῖα), ὁ.π., σσ. 85-86.

14. Βλ. Π.Κ. ΧΡΗΣΤΟΥ, «Ἡ Μονή τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Εὐεργέτιδος», ἐν Ἀναφορά εἰς μνήμην Μητροπολίτου Σάρδεων Μαξίμου 1914-1986, τόμ. 5, Γενεύη 1989, σσ. 268-269.

15. Κατά τό Τυπικό τῆς Μονῆς τοῦ Σωτήρος στήν Κάτω Ἰταλία ἄλλος ἱερεὺς κρατᾷ τό Σταυρό κατά τή λιτάνευση του ἀπό τήν ἅγια Τράπεζα ἕως τόν ἄμβωνα καί ἄλλος ἱερεὺς κάνει τήν ὑψωση: «Ἐξέρχεται ὁ ἱερεὺς, ὁ μέλλον ὑψῶσαι τό τίμον ξύλον, ἐκ τῶν ἁγίων θυρίων, προπορευομένων ἐμπροσθεν αὐτοῦ δύο διακόνων, ἐπί χειρῶν ἔχοντος τοῦ ἐνός θυματήριον. Καί ἕτερος ἱερεὺς ὀπισθεν βασιτάζων τό τίμον ξύλον ἐπί τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Καί διαβάς ὁ ἱερεὺς, ὁ μέλλον ὑψῶσαι ποιεῖ γονυκλισίας γ'. Καί σταθεῖς κατά ἀνατολάς ἐπί τοῦ ἄμβωνος, ἄρας τό τίμον ξύλον ἀπό τοῦ ἑτέρου ἱερέως ἀπάρχεται σφραγίζει...» (M. ARRANZ, *Le Typicon du Monastère du Saint-*



Κύριε ἐλέησον, τελειοῦται ἡ ἑκατοντάς»<sup>16</sup>. Κατά τὴν ἴδια τάξη γίνονται καὶ οἱ ἄλλες τέσσερες ὑψώσεις. Στὸ τέλος, ψαλλομένων σχετικῶν τροπαρίων, «ἀπάραχεται πρῶτος ὁ καθηγούμενος μόνος καὶ προσκυνεῖ, εἶτα καθεξῆς πάντες δύο δύο, ποιῶντες ἴσως καὶ εὐτάκτως ἔμπροσθεν τοῦ τιμίου ξύλου ἀν γ' μετανοίας»<sup>17</sup>.

Ἀναφέρθηκε παραπάνω ὅτι στὸ Τυπικὸ τῆς Ἁγίας Σοφίας Θεσσαλονίκης, πού μέ ἰδιόχειρη γραφή τοῦ συντάκτη του ἁγίου Συμεὼν διασώθηκε στὸν Κώδικα τῶν Ἀθηνῶν 2047, γίνεται λόγος ὄχι γιὰ πεντακόσια, ἀλλὰ γιὰ 1271 «Κύριε, ἐλέησον» κατὰ τὴν τελετὴ τῶν πέντε ὑψώσεων τοῦ τιμίου Σταυροῦ. Οἱ ὑψώσεις αὐτές σέ ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντα (ἀνατολή, νότος, δύση, βορράς, ἀνατολή) ἐπαναλαμβάνονταν τρεῖς φορές ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα, ὁ ὁποῖος στεκόταν στὸν ἄμβωνα. «Στὴν πρώτη ὑψωση ἐξεφωνεῖτο τὸ «Κύριε ἐλέησον» 3+97 φορές κάθε φορά, δηλαδή συνολικά πεντακόσιες φορές (ἐφόσον οἱ ὑψώσεις ἦταν πέντε. Στὴν ἀρχὴ οἱ ψάλτες ἐκφωνοῦσαν τὰ τρία πρῶτα «Κύριε, ἐλέησον», ἐνῶ τὰ τελευταῖα λέγονταν «γεγωνότερον» μέ πιὸ δυνατὴ δηλαδή φωνή). Στὴ δευτέρη ὑψωση 3+77, δηλαδή συνολικά τετρακόσιες φορές. Στὴν τρίτη 3+71 καὶ μία, δηλαδή συνολικά τριακόσιες ἐβδομήντα μία φορές»<sup>18</sup>.

Θὰ μπορούσε κανεὶς νὰ χαρακτηρίσει ὅλες αὐτές τίς λεπτομέρειες στὴν τάξη τῆς ὑψώσεως καὶ κυρίως τίς διαφορές, ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀριθμὸ τοῦ «Κύριε, ἐλέησον», ὡς κάτι τὸ σχολαστικὸ καὶ ἀνώφελο. Τὸ μεγαλεῖο ὅμως καὶ ἡ ὁμορφιά τοῦ λειτουργικοῦ Τυπικοῦ βρίσκεται στὴ λεπτομέρεια, τὴν ἐπανάληψη, ἴσως καὶ τὴν ὑπερβολή. Ὅλα αὐτὰ παραπέμπουν στὴν προ-

τεραιότητα - κραυγὴ γιὰ ἀναζήτησι τοῦ θείου ἐλέους καὶ ἐπιβεβαιώνουν τὴν ἀλήθεια ὅτι «εἰργάσω σωτηρίαν ἐν μέσῳ τῆς γῆς ὁ Θεός, Σταυρόν καὶ τὴν Ἀνάστασιν»<sup>19</sup> μέ τὰ ὁποῖα μᾶς ἔσωσε. Παρηγοροῦν ἀκόμη τὸν πιστὸ μέ τὴν διάθεσι καὶ ἀναμονὴ πού δημιουργεῖ ἡ ἀπορία!

Στὴν προκειμένη περίπτωσι ὑπάρχουν πράγματι «ἀπορούμενα» σχετικά μέ τὴν βαθύτερη τυπολογία καὶ σημασία τῆς ὑψώσεως τοῦ τιμίου Σταυροῦ. «Εἶναι ἀπομίμησις τῶν κινήσεων τῆς εὐρέσεως τοῦ Σταυροῦ; Εἶναι ὑψωσις γιὰ νὰ τὸν ἰδοῦν οἱ πιστοὶ καὶ νὰ τὸν προσκυνήσουν, ὅπως ἔγινε τότε καὶ ὅπως θέλει ἡ συναξαριστικὴ παράδοσις; Εἶναι εὐλογία τῶν τεσσάρων περάτων τοῦ κόσμου; Εἶναι συμβολισμὸς τῆς ὑψώσεως καὶ τῆς δόξης τοῦ ἐσταυρωμένου Χριστοῦ; Εἶναι κάτι πού θυμίζει τοὺς βασιλικοὺς θριάμβους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης καὶ τὴν ὑψωσι τῶν νικητῶν; Ἴσως καὶ ὅλα αὐτὰ μαζί»<sup>20</sup>. Σέ κάθε περίπτωσι ὅποια ἀπάντησι καὶ νὰ δώσει κανεὶς, σίγουρα αὐτὴ ἔχει ὀλιστικὸ χαρακτῆρα. Δέν ξεφεύγει δηλαδή ἀπὸ τὰ θεολογικά, τὰ κοσμολογικά καὶ ἀνθρωπολογικά δεδομένα τῆς ἐορτῆς πού διὰ τῆς ὑμνογραφίας τῆς θέλει τὸ φυτὸν τῆς ζωῆς νὰ πιστοῦται τὴν ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ καὶ νὰ καταγγέλλει τὴν πρὸς τοὺς οὐρανοὺς ἀνύψωσὴ Του<sup>21</sup>. Τὸν τετραπέρατον δέ κόσμον νὰ ἀγιαζεται ἀπὸ τὸ οὐρανοῦ ἰσοστάσιον εὖρος καὶ μῆκος τοῦ Σταυροῦ<sup>22</sup>. Καὶ τὸν ἄνθρωπον νὰ βρῖσκει τὴν πληρότητά του στὴν διὰ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως νίκη κατὰ τοῦ θανάτου, στὴν ἐλευθερία, ἀλλὰ καὶ χαρὰ πού δημιουργεῖ στὴν ψυχὴ ἡ ἐν Χριστῷ ζωή.

*Sauveur à Messine* [Orientalia Christiana Analecta 185], Roma 1969, σ. 24.

16. A.DMITRIEVSKIJ, *Opisanie...*, τόμ. I, σ. 273.

17. A.DMITRIEVSKIJ, *Opisanie...*, τόμ. I, σ.274. Πρβλ. M. ARRANZ, *Le Typicon du Monastère du Saint-Sauveur à Messine*, σσ.24-25.

18. I. ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ, *Ἱδιορρυθμίαι τῆς λειτουργικῆς πράξεως τῆς Θεσσαλονίκης κατὰ τίς ἀρχές τοῦ 19 αἰῶνος*, Ἀνάτυπο, Θεσσαλονίκη 1989, σ. 157. Πρβλ. ΣΥΜΕΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, *Εὐχολόγιον*, Κώδ. Ἀθηνῶν 2047, φ. 110<sup>rv</sup>.

19. Δοξαστικὸ Ὅρθρου ἐορτῆς, ὑψώσεως τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ.

20. I.M.ΦΟΥΝΤΟΥΛΗ, *Λογικὴ Λατρεία*, ἔκδ. Ἀποστολικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Ἀθήνα 31997, σ. 223.

21. Βλ. τέταρτο τροπάριο ψαλλόμενον ἐν ὄσῳ γίνεται ἡ προσκύνησι.

22. Βλ. τρίτο τροπάριο τῶν Αἰῶνων τῆς ἐορτῆς καὶ πέμπτο τροπάριο ψαλλόμενον ἐν ὄσῳ γίνεται ἡ προσκύνησι.





# ΑΓΙΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

## Ο ΑΓΙΟΣ ΠΑΪΣΙΟΣ Ο ΑΓΙΟΡΕΪΤΗΣ ΕΥΘΥΜΟΣ ΚΑΙ ΕΥΣΤΡΟΦΟΣ

Στίς 13-1-2015 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῶν ἐπισκόπων τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως μέ σχετική της πράξη προέβη στήν ἀγιοκατάταξη τοῦ Ἀγιορείτου μοναχοῦ Γέροντος Παΐσιου. Ὅρισε ταυτόχρονα ἡ ἐτήσια μνήμη του νά ἐορτάζεται τήν 12η Ἰουλίου ἐκάστου ἔτους, ἡμέρα τῆς κοιμήσεώς του (12 Ἰουλίου 1994).

Ἐφέτος, λοιπόν, γιά πρώτη φορά, στίς 12 Ἰουλίου 2015, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία γιόρτασε τή μνήμη τοῦ ἀγίου μέ ἐπισημότητα καί συρροή πλήθους πιστῶν κατά τήν ἑσπερινή ἀκολουθία, τήν παραμονή τῆς γιορτῆς καί κατά τήν θεία λειτουργία τήν κυριώνυμη ἡμέρα. Στόν ἑσπερινό καί τήν ἀγρυπνία μάλιστα, πού τελέσθηκε στήν Ἱερά Μονή Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στή Σουρωτή τῆς Χαλκιδικῆς, ὅπου ἀναπαύεται τό ἱερό σκήνωμα τοῦ ἀγίου, παρέστη καί ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος.

Καταθέτοντας ἐλάχιστο φόρο τιμῆς στή μνήμη τοῦ ἀγίου θά θέλαμε νά παρουσιάσουμε μιά ὄψη τῆς πολυδιάστατης καί πολύπλευρης προσωπικότητος τοῦ ἀγίου, πού φρονοῦμε ὅτι δέν προβλήθηκε τόσο καί δέν προσέχτηκε, ὅσο θά ἔπρεπε, ἀπό τά πνευματικά του παιδιά τόν καιρό, πού ἦταν ἐδῶ μαζί μας.

Πληροφορίες ἀντλήσαμε ἀπό τό βιβλίον «Βίος Γέροντος Παΐσιου τοῦ Ἀγιορείτου», πού ἔγραψε ὁ Ἱερομόναχος Ἰσαάκ καί πού ἐκδόθηκε στό Ἅγιο Ὅρος τό 2004.

Ἐνα στοιχεῖο τοῦ ἀγίου, πού δέν τονίσθηκε ἐπαρκῶς, ἦταν ὅτι διέθετε τό προνόμιο τοῦ νά εἶναι εὐχαρῖς καί εὐθυμῶς. Τό εὐθυμῶς εἶναι ἀρετή καί ὁ αὐθόρμητος γέλωτας εἶναι ἀδιάβλητος καί εὐλογημένος. Ὁ Γέροντας Παΐσιος, μολονότι ἐπί σειρά ἐτῶν ἀπό τήν μικρή του ἡλικία τόν ταλαιπωροῦσαν ποικίλα ἐπώδυνα προβλήματα υγείας, δέν ἔχανε ποτέ τό κέφι του καί τήν καλή του διάθεση στίς συζητήσεις του μέ τούς ἐπισκέπτες του, πού καθημερινά ἀθρόοι τόν ἐπισκέπτονταν στό εὐλογημένο ἀγιορείτικο κουτλουμουσιανό κελί τῆς «Παναγούδας». Συχνά διηγεῖτο χαριτωμένες ἱστορίες, πού προκαλοῦσαν αὐθόρμητο γέλιο, γιά νά παρηγορήσει θλιμμένες ψυχές. Πολλές φορές κάτω ἀπό ἕνα ἀπλό ἀστεῖο κρυβόταν ἕνα βαθύ πνευματικό νόημα. Ἔκανε λογοπαίγνια, παρετυμολογίες καί κάποιους ἀπίθανους συσχετισμούς λέξεων. Εἶχε καί τήν λεπτότητα νά μή πληγώνει κανένα καί νά μή κατακρίνει πρόσωπα. Ἀπό τά πολλά, ὅσα ὑπέπεσαν στήν ἀντίληψή μας, σημειώνουμε λίγα ἐπιλεκτικά.

1. -Γέροντα, πού τά βρίσκετε τόσα λουκούμια; τόν ρώτησε μικρό παιδί.  
-Νά, τά παίρνω ἀπ' αὐτές τίς λουκουμιές, καί τοῦ ἔδειξε τίς κουμαριές.
2. -Πάτερ, τί κάνεις ἐδῶ; τόν ρώτησε κάποιος ἀδιάφορος.  
-Προσέχω τά μυρμιγκία νά μή τσακώνονται.
3. Σέ παρόμοια περίπτωση, πού ρωτήθηκε πῶς περνᾷ τήν νύχτα, τοῦ ἀπάντησε: «Νά, τά καντήλια, πού εἶναι στόν οὐρανό, ἔχω διακόνημα νά ἀνάβω κάθε βράδυ», ἐννοώντας τά ἀστέρια.
4. Ἦρθε κάποιος καί ρώτησε:  
-Πάτερ μου, πῶς θά ἀποκτήσω νήψη;  
-Νά νίβεις κάθε μέρα. Ἄν καί ἐγώ, πού νίβομαι, χαῖρι δέν εἶδα ἀκόμα.
5. Κάποτε, ἡ γνωστή του κ. Καίτη Πατέρα πῆγε στή Σουρωτή μαζί μέ τόν κ. Γεώργιο Λαγό, καθηγητή τῆς Ἱατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων, νά δεῖ τόν Γέροντα. Τῆς εἶπε: «Τώρα ἦρθες μέ Λαγό, τήν ἄλλη φορά θά ἔρθεις μέ χελώνα».
- Πράγματι τήν ἄλλη φορά πῆγε μέ μιά κυρία, χάθηκαν στό δρόμο καί ἀντί πέντε ἔκαναν ἑννεά μέ δέκα ὄρες, γιά νά φθάσουν.
6. Προσπάθησε νά ἀσπασθεῖ τό χέρι νεοχειροτονημένου ἱερέως καί ἐκεῖνος ἀπό ταπείνωση δέν τό ἔδωσε. «Ἄν ἤθελες νά ἔχεις δικό σου χέρι, νά μή γινόσουν παπάς», τοῦ εἶπε καί πῆρε καί τό φίλησε.



7. Στην «Παναγούδα» μιά μέρα φύτευε κουκάρι, πού τό είχε μέσα σ' ένα κουτί από καλαμαράκια. Ἦρθε ἕνας «ἔξυπνος» μέ τά χέρια πίσω καί τόν ρώτησε τί κάνει.

–Φυτεύω καλαμαράκια, ἀπάντησε ὁ Γέροντας.

–Πιάνουν, Γέροντα;

–Πῶς. Ἄμα τά βάλεις μέ τά μουστάκια κάτω, πιάνουν.

8. «Στήν πνευματική ζωή νά μή χωλαίνουμε, νά μή μένουμε στό χῶλ (προθάλαμος). Ὅσοι χωλαίνουν δέν μπαίνουν στό σαλόνι τοῦ Θεοῦ, ἐννοώντας τόν Παράδεισο.

9. Παραμονές τοῦ Τριωδίου εἶπε ὁ Γέροντας σέ κάποιον προσκυνητή «Ἐχεις περάσει τά διόδια; Ἐκεῖ ὅταν περνᾶνε, πληρώνουν. Ἐμεῖς, ὅταν περνᾶμε στό Τριώδιο, πληρώνουμε;» ἐννοώντας κάνουμε καμιά θυσία;

10. Ἄλλες φορές ὁ Γέροντας «ἐμωρωποῖε», δηλαδή ἔκανε σαλότητες. Σέ ἐπίσκεψη ἄσχετου πνευματικά ἀνθρώπου, πού ἤθελε νά περάσει μόνο τήν ὥρα του καί νά τοῦ πῆ τά τρέχοντα νέα, ὁ Γέροντας τό κατάλαβε καί τόν ρώτησε «Ἐ, τί χαμπάρια; Πόσο πάει ἡ λίρα;». Ἄν καί ἦταν ἀκτήμων ἀσκητής, ἔδειχνε δῆθεν ἐνδιαφέρον γιά τήν τιμή τῆς λίρας.

11. Εἶδοποίησε τό Μοναστήρι (Κουτλουμουσίου) νά μή τόν ἐνοχλήσει κανείς γιά λίγες μέρες.

Μιά παρέα φοιτητές πέρασαν ἀπό τό κελλί του. Χτύπησαν ἐπίμονα, ἀλλά ὁ Γέροντας δέν ἀνοίξε. Μπήκαν ἀπό τά σύρματα καί ὁ Γέροντας ἀναγκάστηκε νά ἀνοίξει καί τούς ρώτησε τί θέλουν.

–Γέροντα νά συζητήσουμε πνευματικά.

–Βρῆ παιδιά, τί πνευματικά νά συζητήσουμε;

Ἐδῶ χρειάζεται ἀστυνομία. Τί λέει ὁ Χριστός στό Εὐαγγέλιο; «Ὁ μή εἰσερχόμενος διά τῆς θύρας, ἀλλά ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν καί δέν προσέθεσε ἀπό διάκριση τή συνέχεια τοῦ χωρίου «ἐκεῖνος κλέπτης ἐστί καί ληστής».

12. Ἄλλη φορά παρεβίασε τό φράκτη κάποιος Ἀρχιμανδρίτης. Ὁ Γέροντας ἀπό λεπτότητα δέν εἶπε τίποτε. Μετά ἔλεγε ἀστεϊζόμενος «Ἐ, αὐτός ἔχει εὐλογία (ἄδεια), εἶναι Ἀρχιμανδρίτης (ἀρχηγός τῆς μάνδρας)».

13. Ἐπικρίνοντας μέ χαριτωμένο τρόπο τή χρήση νοθευμένου κεριοῦ ἔλεγε ὅτι, ἐπειδή εἶναι ἀπό παραφίνη, παρά (χρήματα) ἀφήνει.

14. Παρηγορώντας θλιμένη ψυχή ἔλεγε: «Τοῦ λοιποῦ μή λυποῦ».

15. Κάποιος δαμιονισμένος τοῦ εἶπε: «Εγώ εἶμαι ὁ ὄν. Πέσε νά μέ προσκυνήσεις». Τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Γέροντας: «Ὅνος εἶσαι, βρέ, ὄνος εἶσαι» ἀλευθυνόμενος στό δαιμόνιο, πού στήν πραγματικότητα μιλοῦσε.

16. Μοναχός τόν ρώτησε ἂν ἐπιτρέπεται νά τρῶμε σόγια καί ἀπάντησε: «Πολλά σόγια ἔχουμε, ἀλλά σόϊ μέ τούς ἁγίους Πατέρες δέν ἔχουμε».

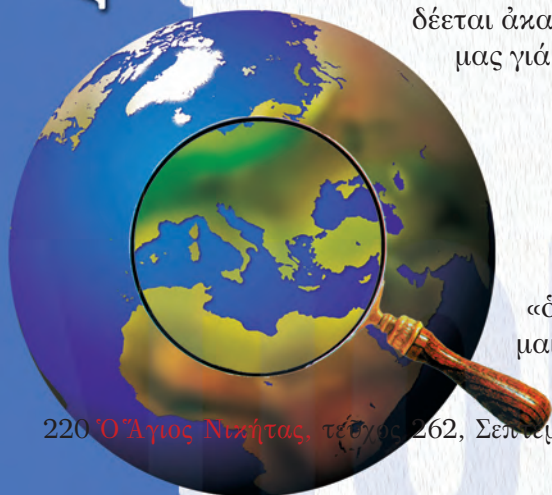
17. «Ἐσύ, Γέροντα, εἶσαι ἀσκητής», τοῦ εἶπε ἀγιορείτης. Ὁ Γέροντας δυσανεκτός, ρώτησε: «Τί θά πῆ ἀσκητής;» καί συνέχισε «Ἀσκητής θά πῆ ἀσκεπής, ἐνῶ ἐγώ ἔχω καλύβι. Ἄρα δέν εἶμαι οὔτε ἀσκεπής οὔτε ἀσκητής».

Ἐνώπιον τοῦ ἐπουρανίου θυσιαστηρίου, ὅπου τώρα βρῖσκεται, ἄς δέεται ἀκατάπαυστα καί ἄς πρεσβεύει ὡς ἅγιος πιά τῆς Ἐκκλησίας μας γιά τή σωτηρία τῶν ψυχῶν μας.

X.N.X.

## ΚΑΤΑΣΠΑΤΑΛΗΣΗ ΧΡΟΝΟΥ ΣΕ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΑ ΠΑΙΓΝΙΔΙΑ

Τρόμαξα ὅταν διάβασα γιά τά παιγνίδια νέου τύπου ὅτι «ὁ χρόνος ἐνασχόλησης μέ τά συγκεκριμένα παιγνίδια κυμαίνεται στίς 22 ὥρες ἐβδομαδιαίως, ἐνῶ ἕνα ποσοστό 8%





δηλώνει ότι ξεπερνά τις 40 ώρες παιγνιδιού»\*.

Καί διερωτιέται κανείς πού τις βρίσκουν αυτοί οι άνθρωποι, κατά βάση παιδιά και νέοι, και τις διαθέτουν, για τα παιγνίδια αυτά; Δέν πρέπει νά διαβάσουν, νά δουλέψουν, νά αναπαυθούν, νά κάνουν τόν περιπάτο τους για νά ξελαγαρίση τό μυαλό; Ποιά απόδοση μπορούν νά έχουν αν είναι μαθητές ή φοιτητές στις σπουδές τους;

Κι αν ακόμα είναι καλά τά παιγνίδια, ασκοῦν τόν νοῦν, πλουτίζουν τίς γνώσεις, καλλιεργοῦν τίς ικανότητές τους, καί πάλι προκαλοῦν κόπωση καί σκοτισμό τοῦ νοῦ καί ψυχολογικά προβλήματα. Δυστυχῶς ὅμως συνήθως δέν εἶναι τέτοια ἀλλά βλαπτικά καί ἀπό πλευρᾶς γενικότερης.

Νά ἐπισημανθεῖ ὅτι καί στίς δύο περιπτώσεις - εἴτε καλά εἶναι, εἴτε βλαπτικά- εἶναι σίγουρο ὅτι δημιουργοῦν φοβερή ἐξάρτηση ἀπ' τήν ὁποία πῶς θά μπορέσουν οἱ καταγινόμενοι μέ αὐτά νά ἐπιτύχουν τήν ἀπεξάρτηση για νά νοιώσουν ἐλεύθεροι καί νά ἀσχοληθοῦν μέ κάτι ἀνώτερο;

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει καί ψυχή ἀθάνατη, μέ ἀπαιτήσεις δικαιολογημένες, πού συνιστοῦν ὑποχρέωση νά τήν τρέφουμε μέ τό λόγο τοῦ καλοῦ Θεοῦ μας, μέ τόν Ἄρτο τῆς Ζωῆς, γιατί ἀλλιῶς θά μαραθεῖ σάν τό ἀπότιστο δένδρο.

Γιά τά παιδιά μεγάλη εἶναι ἡ εὐθύνη τῶν γονέων για νά προλάβουν τέτοιες ἐπικίνδυνες συνήθειες, για τούς μεγάλους εἶναι ἀπαραίτητη κάποια ἐνημέρωση, πρὶν εἶναι πολύ ἀργά.

Φυσικά καί τό κράτος δέν εἶναι ἄμοιρο εὐθύνης, τουλάχιστον για τά ἐπικίνδυνα παιγνίδια, πού ἐπιτρέπει νά κυκλοφοροῦνται για νά γεμίζουν τά βαλάντια τῶν ἐπιχειρηματιῶν δικῶν μας καί ξένων.

Γ.Στ.Μ

\* Περιοδικό ὁ «Σωτήρ» 15 Φεβρουαρίου, στ. 82, 2010.

### «ΠΟΘΕΝ ἘΣΧΕΣ;»

Εἰς ἐφαρμογήν τοῦ νόμου για τό «πόθεν ἔσχες;» κάθε χρονιά βλέπουμε στήν τηλεόραση καί τόν τύπο τί ἐδήλωσαν οἱ διάφοροι πολιτικοί μας. Ἡ δήλωσή τους ὅπως δέν ἀπαντᾶ στό ἐρώτημα ἀπό πού τά ἔχεις, ἀλλά τί ἔχεις.

Γι' αὐτό ἐνῶ ὁ σκοπός τοῦ νομοθέτη ἦταν νά θέσει τέρμα στήν ἀπόκτηση περιουσιῶν μέ τρόπους ὄχι καί τόσο νόμιμους, δέν ἐπιτυγχάνεται τίποτε ἀπόλυτα.

Νά ἀναφέρουμε μιά μέθοδο πού χρησιμοποίησε ὁ αὐτοκράτορας Βυζαντίου Νικηφόρος ὁ Α' (802-811 μ.Χ.) πολύ ἀποτελεσματική καί ἀποδοτική.

Κάποτε ἔμαθε ὅτι κάποιος φορολογικός ὑπάλληλος ἔγινε πολύ πλούσιος μέσα σέ λίγο χρόνο. Τόν ἐκάλεσε καί τοῦ εἶπε:

–*Βάλε τό χέρι σου στό κεφάλι μου καί ὀρκίσου πόσο χρυσάφι ἔχεις.*

–*100 λίτρες... ἀπάντησε τρομοκρατημένος ἐκεῖνος.*

–*Πήγαινε νά τά φέρεις!*

–*Ὁ ὑπάλληλος γρήγορα πήγε καί γύρισε λαχανιασμένος, φυσικά, φέρνοντας τό χρυσάφι.*

–*Τί κάθεται καί σκοτίζεσαι, φροντίζοντας για ἕνα τόσο μεγάλο ποσό; Κάθησε νά φᾶμε. Κι ἔπειτα, φεύγοντας πάρε ἑκατό νομίσματα. Θά σοῦ εἶναι ἀρκετά».*

Ὁ Νικηφόρος ἦταν ἀπό τούς πρώτους ἀρχηγούς κρατῶν, πού ἐφάρμοσε τό «πόθεν ἔσχες;».

Ἄπλως ὁ τρόπος, χωρίς ἐξεταστικές ἐπιτροπές, ἔρευνες καί χρονοβόρες διασταυρώσεις. Ἄπλως ἀλλά ἄμεσα ἀποδοτικός. Ἀρκεῖ, βέβαια, νά ὑπάρχει πολιτική βούληση καί ἄμεσοι μέθοδοι ἐφαρμογῆς τῶν ὑφισταμένων νόμων.

Δώδεκα αἰῶνες πρὶν ἀπό μᾶς ὁ Νικηφόρος Α' χωρίς τά τεχνικά μέσα πού ἔχουμε ἐμεῖς στή διάθεσή μας, βρῆκε τρόπο για νά βάλει μυαλό στούς παράνομα πλουτοῦντες, ἐμεῖς τί κάνουμε; Τά σχόλια τῶν ἀναγνωστῶν!

Γ.Στ.Μ



# διακριτικότητα

Τοῦ Φιλοκλήμονα Χ. Φάκα

Ἔνα χαρακτηριστικό γνώρισμα ἀλλοτρίωσης, ἀπομάκρυνσης δηλ. καί ἀποξένωσης τοῦ ἀνθρώπου τῆς ἐποχῆς μας ἀπό τόν φυσιολογικό ἑαυτό του, ἀπό τή φυσιολογική του συμπεριφορά, ἀπό τό «κατά φύσιν ζῆν» ὅπως λένε οἱ πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, εἶναι ἡ ἀποφυγή τῆς διακριτικότητας.

Ὅταν λέμε διακριτικότητα ἐννοοῦμε κατά τόν Γ. Μπαμπινιώτη τήν ιδιότητα τοῦ ἀνθρώπου νά συμπεριφέρεται μέ τρόπο πού δέν προσβάλλει τούς ἄλλους. Ἡ ἀποφυγή προσβολῆς τῶν ἄλλων γιά τίς ιδέες τους καί τίς ἀπόψεις τους καί ἡ ἐπίδειξη ἀνοχῆς καί σεβασμοῦ τῆς ἑτερότητας ἀποτελοῦν βασικά γνωρίσματα τοῦ κατά φύσιν ζῆν, τοῦ φυσιολογικοῦ μέ ἄλλα λόγια τρόπου ζωῆς, πού εἶναι σχέση, ἀγάπη, κοινωνία καί ἐπικοινωνία τοῦ ἀνθρώπου καταρχήν μέ τό Θεό καί κατεπέκταση μέ ὄλους τούς ἀνθρώπους.

Γιά νά βιωθεῖ ὁμως μέ ὅσο γίνεται μεγαλύτερη πληρότητα αὐτός ὁ τρόπος ζωῆς πού συνιστᾶ τόν καταλήθειαν βίον, τήν ὄντως ζωή, βασικό στοιχείο τῆς ὁποίας εἶναι ἡ διακριτικότητα, προϋποθέτονται ὀρισμένοι παράγοντες ἐσωτερικοί καί ἐξωτερικοί, τούς ὁποίους συχνά ὑποτιμοῦμε.

Σημαντικός ἐσωτερικός παράγων πού ἐξωθεῖ τόν ἀνθρωπο στήν ἀπομάκρυνσή του ἀπό τό κατά φύσιν ζῆν εἶναι οἱ ἐμπαθεῖς λογισμοί. Τό εἶπε κάποτε ξεκάθαρα αὐτός ὁ Κύριος: «ἔσωθεν ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοί οἱ κακοί ἐκπορεύονται... πάντα ταῦτα τά πονηρά ἔσωθεν ἐκπορεύονται καί κοινοῖ (καθιστοῦν ἀκάθαρτο) τόν ἀνθρωπο»

(Μάρκ. 7, 21-23). Ἀλλά καί ὁ Ἀπόστολος Παῦλος συνιστοῦσε στούς Φιλιππησίους: «τό λοιπόν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστίν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλή, ὅσα εὖφημα, εἴ τις ἀρετή καί εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογιζέσθε» (Φιλιπ. 4, 8).

Μέ τό νά ἐπισημαίνουμε τόν ἀρνητικό παράγοντα τῶν κακῶν, τῶν ἐμπαθῶν λογισμῶν γιά τή βίωση τοῦ κατά φύσιν ζῆν καί νά προσπαθοῦμε νά ἀπαλλαγοῦμε ἀπ' αὐτούς ἀπομακρύνοντάς τους ματαιοπονοῦμε. Κι αὐτό γιὰτί ἡ φύση μας, ὁ ἐγκέφαλός μας δέν μπορεῖ νά μείνει κενός ἀπό σκέψεις καί λογισμούς. Ἀπεχθάνεται τήν ἐννοια τοῦ κενοῦ. Ἀπαιτεῖται λοιπόν ὄχι ἀπλά ἀπομάκρυνση τῶν λογισμῶν αὐτῶν ἀλλά ἀντικατάστασή τους, μέ σκέψεις καί λογισμούς σάν αὐτούς πού συνιστᾶ ὁ Ἀπόστ. Παῦλος ὁ μέγάλος αὐτός ἀνατόμος τῆς ἀνθρώπινης ψυχῆς, στούς Φιλιππησίους.

Ἐξωτερικοί παράγοντες εἶναι οἱ ἐπιρροασμοί καί οἱ ἐπιδράσεις πού ὑφίστάμεθα ἀπό τόν κοινωνικό μας περίγυρο καί τό περιβάλλον μας γενικότερα. Τόν τελευταῖο καιρό γινόμαστε δυστυχῶς συχνά αὐτόπτες καί αὐτήκοοι μάρτυρες τηλεοπτικῶν διαλόγων, στούς ὁποίους ἡ προσβολή μεταξύ τῶν συμμετεχόντων σ' αὐτούς, ἡ ἔνταση καί ἡ ὀξύτητα εἶναι συνηθισμένα φαινόμενα. Εἶναι διάλογοι ἀπό τούς ὁποίους ἀπουσιάζει παντελῶς ἡ διακριτικότητα, ἡ ἡρεμία, ἡ νηφαλιότητα, ἡ στοιχειώδης ἀνοχή καί ὁ σεβασμός πρὸς τή διαφορετικότητα. Ὡς τόσο ἐπαιροῦμαστε ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες γιά τήν καταγωγή μας ἀπό ἑνδοξους προγόνους, οἱ ὁποῖοι ὁμως εἶχαν δώσει ἐξαιρετική βαρύτητα στήν διαλεκτική τέχνη, ἡ ὁποία συ-



νίστατο όχι μόνο στην έκφραση, αλλά κυρίως στη σύνθεση των θέσεων και αντιθέσεων, των διαμετρικά αντιθέτων δηλαδή απόψεων.

Οι περισσότεροι από τους σημερινούς τηλεοπτικούς διαλόγους ασκούν δυστυχώς δυσμενή επίδραση στους τηλεθεατές και ειδικότερα στα παιδιά μας, τά όποια έκόντα-ζκόντα όχι μόνο μάς αντιγράφουν, αλλά ένιοτε και μάς ξεπερνούν. Μ' αυτόν τον τρόπο γινόμαστε γι' αυτά παραδείγματα όχι προς μίμηση, αλλά προς αποφυγή. Τά κρούσματα βίαιης συμπεριφοράς παιδιών προς συμμαθητές τους, τά λεγόμενα μπούλινγκς, πού παρατηρούνται τελευταία, αποτελούν αδιάψευτες μαρτυρίες για την αλήθεια των όσων έπισημαίνουμε στό σημείο αυτό.

Μέ τή διακριτικότητα συνδέονται αναπόσπαστα πολλές άλλες άρετές, όπως είναι ή ευγένεια, ή λεπτότητα, ή άρχοντιά, ή γνήσια, ή ειλικρινής, ή πηγαία, ή έμπρακτη, ή θυσιαστική για τους άλλους αγάπη, ή κορωνίδα αυτή των χριστιανικών άρετών, ή ταπείνωση, τό βάθρο των άρετών άρετές για τίς όποίες έκανε λόγο κατ' επανάληψη ό Χριστός και τίς όποίες αναλύει υπέροχα ό όσιος Ίωάννης ό Σιναΐτης στην «Κλίμακά» του.

Τόν αντίποδα τής διακριτικότητας και των συνδεομένων μ' αυτήν άρετών αποτελούν ή άδιακρισία, ή αγένεια, ή χοντροκοπία, τό ένοχλητικό ένδιαφέρον για τά προσωπικά θέματα των άλλων, ή κατάκριση και ή καταλαλιά, ή άναίδεια και άναισχυντία, στοιχεία πού συνιστούν τον λεγόμενο άρνητισμό, ό όποιος θεωρείται ως τό χαρακτηριστικό γνώρισμα πνευματικής παρακμής.

«Μέ τον άρνητισμό - λέγει ό Χρ. Μαλεβίτσης- οίκοδομείται τό ζωτικό μίσος του μειονεκτικού, ή μνησικακία του άτάλαντου και άπνευματίστου. Είναι τό περιεχόμενο του πνευματικού κενού. Είναι ή εύκολη διέξοδος των μειονεκτικών, οί όποιοι, έπειδή άδυνατούν να αναχθούν πέρα και πάνω από την στερημένη άτομικότητά τους, άρνούνται να αποδεχθούν ό,τι τους υπερβαίνει»<sup>1</sup>.

Ό άρνητισμός είναι εμφανής στον έλλαδικό χώρο ιδιαίτερα την περίοδο αυτή πού αντιμετωπίζουμε την κρίση μιά κρίση πού κακώς την χαρακτηρίζουμε μόνο ως οικονομική, γιατί είναι και πνευματική, (όχι διανοητική) και προπαντός ήθική, πού προκάλεσε και την οικονομική κρίση.

Πριν από κάμποσα χρόνια κάποιοι «προοδευτικοί» συμπατριώτες μας άρνούνταν τον έκκλησιαστικό γάμο και είσηγούνταν την αντικατάστασή του μέ τον πολιτικό. Στίς μέρες μας τείνει να αντικατασταθεί και αυτός μέ την άπλή συμβίωση έτερόφυλων ζευγαριών. Ήδη ψιθυρίζεται ότι γίνεται προσπάθεια να καθιερωθεί νομοθετικά και στην πατρίδα μας ό γάμος όμόφυλων ζευγαριών.

Έάν άρχίσουμε να αποδεχόμαστε έτσι, άβασάνιστα, τέτοιες άρρωστημένες συνήθειες πού μάς έρχονται άπ' έξω και όρισμένες άλλες, πού είναι ξένες προς την ψυχοσύνθεσή μας, τά έθιμά μας και την έλληνορθόδοξη παραδοσή μας, σέ συνδυασμό μέ τό όξύτατο δημογραφικό πρόβλημα πού αντιμετωπίζουμε, τή δυσκολία επαγγελματικής αποκατάστασης των νέων μας, την άνεργία, την άθρόα έγκατάσταση λαθρομεταναστών στή χώρα μας, διερωτάται κανείς: ποιό μπορεί να είναι τό μέλλον του Έλληνισμού; Ό Θεός να βάλει τό χέρι του!

Ευτυχώς πούς τους χαλεπούς αυτούς καιρούς ή Έκκλησία, μέ τους ξενώνες της, τά συσσίτια, τά κοινωνικά παντοπωλεία, τά ιατρεία, τά φαρμακεία κ.ά. προσφέρει ανεκτίμητες υπηρεσίες σέ άναξιοπαθούντες άδελφούς μας και προπαντός έλπίδα, αίσιοδοξία και βεβαιότητα ότι δέν χάθηκαν όλα. Γιατί παρά τό γεγονός ότι σήμερα είναι «πολλά τά κύματα και χαλεπόν τό κλυδώνιον» κατά τον ίερό Χρυσόστομο, «ού δεδοίκαμεν μή καταποντισθώμεν, επί γάρ την πέτραν έστήκαμεν». Και πέτρα είναι ό Χριστός και ή Έκκλησία, ή όποία είναι ό ίδιος ό Χριστός «παρατεινόμενος εις τους αιώνας».

1. Περιοδικό «Ευθύνη» τ. 84, Δεκέμβριος 1998.



# ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

## ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

9ης Σεπτεμβρίου 2015



Συνήλθε σήμερα, Τετάρτη 9 Σεπτεμβρίου 2015, στην πρώτη Συνεδρία της ή Διαρκούς Ίεράς Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος της 159ης Συνοδικής Περιόδου.

Στην αρχή τελέστηκε η ειδική Ίερά Άκολουθία επί τη ενάρξει των εργασιών της Ίεράς Συνόδου και στή συνέχεια ο Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Γερώνυμος, καλωσόρισε τά νέα μέλη της Διαρκούς Ίεράς Συνόδου, εϋχήθηκε εϋόδωση των εργασιών της Συνόδου σέ πνεϋμα αγάπης και συνεργασίας.

Μετά τόν Μακαριώτατο Πρόεδρο, εκ μέρους των Σεβασμιωτάτων Συνοδικών Συνέδρων αντιφώνησε ο Αντιπρόεδρος της Διαρκούς Ίεράς Συνόδου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ηλείας κ. Γερμανός, ό όποιος, αφού εϋχαρίστησε τόν Μακαριώτατο Πρόεδρο, για όσα εποικοδομητικά ειπε, ανέφερε ότι κατά τήν διάρκεια των εργασιών αυτής της Συνοδικής Περιόδου θά υπάρξει άσφογος συνεργασία.

Μετά τήν επικύρωση των Πρακτικων της Έξουσιοδοτήσεως από της λήξεως της προηγούμενης Συνόδου εως σήμερα, συγκροτήθηκαν τά Συνοδικά Δικαστήρια σύμφωνα μέ τίς διαδικασίες του Νόμου 5383/1932 «Περί Έκκλησιαστικων Δικαστηριων και της πρό αυτων διαδικασίας». Στή συνέχεια διορίστηκαν οι Σεβασμιώτατοι Συνοδικοί Σύνδεσμοι - Μέλη των Συνοδικων Έπιτροπων κατά τίς διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του Νόμου 590/1977, καθώς και τά Συνοδικά Μέλη στα Διοικητικά Συμβούλια Άποστολικής Διακονίας Έφορευτικής Έπιτροπής Βιβλιοθήκης της Ίεράς Συνόδου και Έποεπιτροπής «Δυπτύχων». Επίσης, έγινε η συγκρότηση του Α.Υ.Σ.Ε και των λοιπων Έπηρεσιακων Συμβουλιων.

Ο Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος διορίστηκε ως Συνοδικός Σύνδεσμος της Συνοδικής Έπιτροπής Χριστιανικής Άγωγής της Νεότητος.



Κατόπιν, αναγνώσθηκε ό Κανονισμός Έργασιών τής Διαρκούς Ίεράς Συνόδου.

Μέ άφορμή τίς πρόσφατες δηλώσεις του Ύπουργού Οικονομίας κ. Νίκου Χριστοδουλάκη στην Θεσσαλονίκη, ότι μέχρι τώρα καμία κυβέρνηση δέν τόλμησε νά φορολογήσει τήν Έκκλησία, ή Δ.Ι.Σ. συζήτησε τό θέμα και άποφάσισε νά έπαναλάβει τήν δήλωση πού είχε δημοσιεύσει τήν 6η Σεπτεμβρίου πρός ένημέρωση του λαού για τήν ισχύουσα πραγματικότητα.

Κατ' άρχάς, προκαλεί άπορία ή άναπαρωγή του άστικου μύθου ότι «ή όρθόδοξη Έκκλησία δέν φορολογείται ή έχει φορολογικά προνόμια» από τον ίδιο τον Ύπουργό Οικονομίας τής χώρας. Έπειδή ίσως ό κ. Ύπουργός δέν έχει προλάβει νά ένημερωθεί για τίς νομοθετικές αλλαγές στην φορολόγηση τής Έκκλησίας τής Ελλάδος από τήν τελευταία του θητεία ως Ύπουργού Οικονομίας-Οικονομικών (2001-2004) και μέχρι σήμερα, έπαναλαμβάνουμε ό,τι προβλέπεται και καταβάλλεται από τά νομικά πρόσωπα τής Έκκλησίας τής Ελλάδος:

α. Φόρος Είσοδήματος μέ συντελεστή 26% για τά έσοδά τους, τά όποία μάλιστα θεωρούνται κατά νόμον ως «έσοδα από επιχειρηματική δραστηριότητα», και προκαταβολή Φόρου Είσοδήματος έπομένου έτους μέ συντελεστή 55% (άρθρα 44,45 περ. γ', 47 παρ. 2, 58,71 παρ. 1 του Ν. 4172/2013).

β. Φόρος Δωρεών και Κληρονομιών μέ συντελεστή 0,5%, όπως προβλέπεται για τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου και τούς Ο.Τ.Α. (άρθρα 25 παρ. 3, 29 παρ. 5, 43 Κεφ. Β' παρ. α' Ν. 2960/2001, 25 παρ. 9, 14, 16 Ν. 3842/2010).

γ. Φόρος Προστιθέμενης Άξίας (ΦΠΑ) μέ τούς ίδιους συντελεστές, οι όποιοι γενικώς ισχύουν για παραδόσεις αγαθών και παροχή υπηρεσιών, πού άποτελούν έμπορική δραστηριότητα (Ν. 2859/2000).

δ. Ένιαίος Φόρος Άκίνητης Ίδιοκτησίας (ΕΝ.Φ.Ι.Α.), κύριος και συμπληρωματικός, για όλα τά άκίνητά τους (άρθρα 5 παρ.

3 Ν. 4223/2013, δέκατο όγδοο παρ. 1,β Ν. 4286/2014). Άπαλλάσσονται μόνο οι λατρευτικοί χώροι και οι κοινωφελείς χώροι (π.χ. γηροκομεία, αίθουσες συσσιτίων) πού ιδιοχρησιμοποιούνται. Η έν λόγω άπαλλαγή ισχύει όχι μόνο για τήν Έκκλησία τής Ελλάδος, αλλά και για όλους τούς νόμιμα ύφισταμένους λατρευτικούς χώρους ή άκίνητα κοινωφελούς χρήσεως πού χρησιμοποιούνται από όλες τίς γνωστές θρησκείες και όλα τά μή κερδοσκοπικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (σωματεία, ιδρύματα κ.λπ.) (άρθρα 3 παρ. 1 παρ. δ', ε', στ, α) Ν. 4223/2013).

Έπί πλέον παρακρατούνται και άποδίδονται από τά έκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα φόροι για παροχή μισθωτών ή άνεξάρτητων υπηρεσιών (άρθρο 61, 62, 64 παρ. 1δ Ν. 4172/2013) και καταβάλλονται τέλη χαρτοσήμου (κώδ. Π.Δ. τής 28.7.1931) και όλες οι κρατήσεις (π.χ. ΟΓΑ) επί τής άξίας συναλλαγών, πού ισχύουν γενικώς για τά ύπόλοιπα νομικά πρόσωπα.

Τέλος, ή όποιαδήποτε άνησυχία τής Έκκλησίας, τήν όποία διασκέδασε ό κ. Ύπουργός κατά τον άνωτέρω άτυχή τρόπο, σε σχέση μέ τήν ύπερφορολόγηση των πολιτών και τήν άποτελεσματική διαχείριση από τό Κράτος των φορολογικών έσόδων, προέρχεται από τήν ζωντανή έμπειρία μέσα από τίς Ένορίες, τά έκκλησιαστικά ιδρύματα και τά φιλόπτωχα ταμεία, πού παρέχουν ήθική και ύλική συμπαράσταση στη διαρκώς αυξανόμενη άνθρώπινη άνάγκη, φτωχοποίηση και έλλειψη έλπίδας των κατοίκων αυτής τής χώρας, γεγονός πού συνεπάγεται ό,τι ή Έκκλησία δικαιούται και ύποχρεούται «διά νά όμιλει» για τά θέματα αυτά, έλευθέρως και άκωλύτως, στην πολιτική ήγεσία τής Πατρίδας.

Άκολούθως ή Διαρκής Ίερά Σύνοδος άσχολήθηκε μέ τρέχοντα ύπηρεσιακά ζητήματα.

*Έκ τής Διαρκούς Ίεράς Συνόδου*



**Η** 1η Οκτωβρίου κάθε χρόνο είναι αφιερωμένη στην τρίτη ηλικία, τούς γέροντες, τις ρίζες της ζωής όλων τών ανθρώπων.

Οί σκέψεις του άρθρου αυτού έχουν ως σκοπό πρώτα να αποσαφηνίσουν την έννοια του γήρατος, καθώς και το εύρος του, και στη συνέχεια να δώσουν κάποιες απόψεις που πιστεύεται ότι, έφόσον μεταφραστούν σε πράξεις, θα βοηθήσουν στη βελτίωση της προσωπικής και κοινωνικής ζωής.

Αλήθεια, αναρωτηθήκαμε ποτέ τί θα πεί ηλικία; Τί θα πεί πέρασμα του χρόνου και αν η ηλικία είναι ημερολογιακό ή βιολογικό φαινόμενο;

Ο Άριστοτέλης, ο μεγάλος μακεδόνας φιλόσοφος, μάς πληροφορεί σχετικώς ότι χρόνος είναι «τό νυν» τό «τό τώρα» και όχι τό παρελθόν, πού πέρασε, ή τό μέλλον, πού δέ γνωρίζουμε και αποφαίνεται ότι πολλά «τώρα» τό ένα κοντά στό άλλο κάνουν τό χρόνο.

Αυτός ο χρόνος, ο ημερολογιακός, είναι διαφορετικός από τό βιολογικό χρόνο, πού τόν αποτελούν τά άπειρα κύτταρα του ανθρώπινου οργανισμού και προσδιορίζουν, αυτά κυρίως, την ηλικία του ανθρώπου.

Έπομένως δέ μάς γερνάει τό πέρασμα του χρόνου· μάς γερνάει τό κύτταρό μας.

Είναι χαρακτηριστικά αυτά που γράφει σχετικώς ο Γαληνός, ιατρός - συγγραφέας του 2ου μ.Χ. αιώνα. «Κωλύσαι μέν τό γήρας άδύνατον· έπισχεΐν δέ τό τάχος αυτού δυνατόν». Νά παρεμποδίσουμε τό γήρας, μάς λέει, είναι άδύνατο. Όμως νά επιβραδύνουμε τόν έρχομό του είναι δυνατό.

Γιά την επίτευξη αυτής της πανανθρώπινης λαχτάρας ρόλο σημαντικό παίζει ή προσωπική ευαισθησία, αλλά και ή συνδρομή του περιβάλλοντος του ανθρώπου. Η γνώση της ανθρώπινης ιδιοσυστασίας και ή άμεση και έμμεση επίδραση του κοινωνικού περιγυρου επηρεάζουν σημαντικά προς την κατεύθυνση αυτή.

Και πρώτα ο ίδιος ο άνθρωπος κάθε ηλικίας επιβάλλεται νά γνωρίζει τόν έαυτό του. Νά έχει πλήρη τή συναίσθηση της «άθεράπευτης» έλλειπτικότητάς του. Νά αναγνωρίζει τή φυσική, την

## γηράσκω αεί βελτιούμενος



Του Θεοφίλου Πασχαλέρη  
Φιλολόγου - καθηγητή

*«Τό νά ξέρεις  
νά γερνάς  
είναι τό άριστούργημα  
της σοφίας»*

Άμλετ



ήθική και τή μεταφυσική του ένδεια. Ἡ ἐπίγνωση αὐτῆς τῆς πραγματικότητας τόν ὑποχρεώνει νά ἐπιζητεῖ καί νά ἀξιοποιεῖ ὅλα ἐκεῖνα τά μέσα πού θά τόν βοηθήσουν νά ἀντιμετωπίζει μέ ἀξιοπρέπεια τίς τρεῖς μορφές τῆς σωματικῆς του ένδειας.

Μέ τόν τρόπο αὐτό θά βρεθεῖ σέ μιά περίοδο μαθητείας πού εἶναι εὐλογο ὅτι δέ θά περιορίζεται μόνο στήν προγραμματισμένη ἀγωγή, τήν παιδεία, ἀλλά θά προέρχεται καί ἀπό ἄλλους κοινωνικούς φορεῖς καί θά διαρκεῖ σέ ὅλη του τή ζωή.

Γιατί ὁ ἄνθρωπος παιδεύεται (μέ τίς δύο σημασίες πού ἔχει ἡ λέξη στή γλώσσα μας: βασανίζεται καί μορφώνεται), ὅσο ζεῖ, ἐφόσον εἶναι ὑγιής. Τέλος αὐτή ἡ λειτουργία δέν ἔχει παρά μόνο τό θάνατο ἢ τήν ἄνοια. Ἡ θητεία στή μάθηση εἶναι διαρκῆς καί χωρίς τέλος. Αὐτό τόν κρατᾶ πάντοτε ἄγρυπνο καί ἔτοιμο γιά τήν ἀλλαγὴ πρὸς τό καλύτερο ἢ καί τό χειρότερο. Οἱ ἐξελικτικές μεταβολές δέ σταματοῦν ποτέ. Συνεχίζονται, καί μάλιστα μέ γοργό ρυθμό, σέ ὅλη τή διαδρομὴ τοῦ χρόνου.

Βεβαίως, γιά τά γηρατεῖα δέν ὑπάρχουν ὑποκειμενικά οἱ δυνατότητες γιά ἀγῶνες τοῦ εἶδους αὐτοῦ. Ἡ χαλάρωση τῶν σωματικῶν δυνάμεων, ἡ κάμψη τῆς πνευματικῆς ἀντοχῆς καί ἡ ένταση τῶν δυνάμεων τῆς ἀδράνειας περιορίζουν τά πεδία δράσης καί ἐκφρασης τοῦ γηρασμένου ἀνθρώπου.

Ὑπάρχουν ὡστόσο γιά τήν τρίτη ἡλικία τό καταλάγιασμα καί ἡ εἰρήνευση τῆς ψυχῆς, τό μέστωμα τῆς ζωῆς καί ἡ ἀποθησαυρισμένη πείρα.

Μέ τά ἐφόδια αὐτά τά γηρατεῖα ἀποδεδεσμευμένα ἀπό τίς βιοτικές ἀνάγκες καί μέριμνες, καθὼς καί τοὺς ἐπαγγελματικούς ἀνταγωνισμούς, μέ ἐσωτερικὴ εὐστάθεια καί ἀκλόνητη ἐμπειρία μποροῦν νά «φιλοσοφοῦν» καί νά ἐπιδίδονται ὡς θεατές ἀπὸ ἀπόσταση στήν ὀλοκλήρωση τῆς προσπάθειάς τους γιά πνευματικὴ τελείωση καί κοινωνικὴ καταξίωση καί ἀποδοχή.

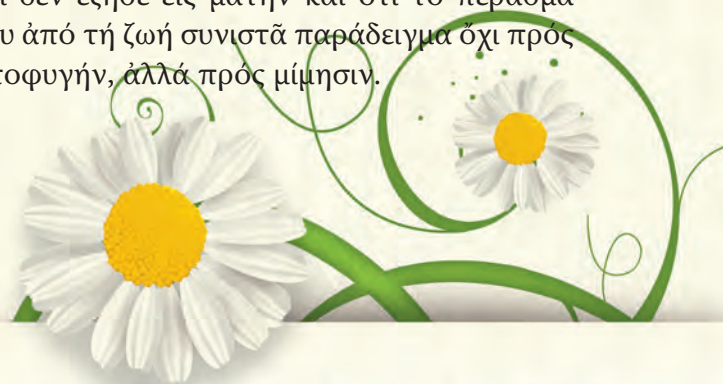
Στίς μέρες μας, βεβαίως ἡ αὐτονόμηση τῆς ζωῆς σέ αὐτοσκοπὸ περιορίσαν στὸν ἄνθρωπο τήν αἴσθηση τῆς ἀνάγκης νά χρησιμοποιεῖ τίς πνευματικῆς του λειτουργίες καί τή σωματικὴ του δυναμικότητα γιά τήν πραγμάτωση τῆς σωματικῆς του ὀλοκλήρωσης.

Ἐπίσης ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος ἀγνοεῖ τό λόγο τοῦ ἀγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου ὅτι εἶναι «ζῶν θεούμενον θεία ἐπινεύσει» καί ὅτι ἡ ζωή του ἀποτελεῖ μέσο, μέ τό ὅποιο θά περάσει ἐξελικτικά ἀπὸ τό «κατ' εἰκόνα» στό «καθ' ὁμοίωσιν» μέ τήν ἐγρήγορηση καί τήν προσωπικὴ του προσπάθεια, ἀλλά, καί προπαντός, μέ τή θεία βοήθεια καί συνδρομή.

Ὡστόσο, ὅπως κι ἂν ἔχουν τά πράγματα, ἡ ὠριμότητα, ὡς ὑπέρβαση τῆς μειονεξίας, διάσπαση τοῦ κλοιοῦ τῆς φιλαυτίας καί ἀποκτικτση τῆς δυνατότητας προσαρμογῆς στίς δύσκολες κυρίως καταστάσεις ἀποτελεῖ σταθερὴ στόχευση τόσο τῆς ἐτερόφωτης, ὅσο καί τῆς αὐτόνομης ἀγωγῆς γιά τόν ἄνθρωπο. Στό ἰδεατὸ αὐτὸ τέρμα ἀποβλέπει μέ τοὺς ἀγῶνες καί τίς ἀγωνίες του σ' ὅλη του τή ζωή.

Ὡς ὀδίτης, ὀδοιπόρος, καί ὄχι πολίτης αὐτοῦ τοῦ κόσμου θά περάσει πολλοὺς σταθμούς καί θά ἀποκτήσει πληθώρα καί ποικιλία ἐμπειριῶν. Τά γηρατεῖα θεωροῦνται, φυσιολογικά, ὁ τελευταῖος σταθμὸς τῆς ἐπίγειας ζωῆς του. Χρέος του ἀποτελεῖ νά ἀξιοποιῆσει ὅλες τίς εὐκαιρίες, πού τοῦ παρουσιάζονται, καί νά ἐξαντλήσει ὅλες τίς δυνατότητές του, γιά νά πραγματώσει ἀξιοπρεπῶς τή σωματοψυχικὴ του ὀλοκλήρωση.

Μέ τόν τρόπο αὐτὸ θά ἔχει τήν ἱκανοποίηση ὅτι δέν ἐξῆσε εἰς μάτην καί ὅτι τό πέρασμα του ἀπὸ τή ζωή συνιστᾶ παράδειγμα ὄχι πρὸς ἀποφυγὴν, ἀλλά πρὸς μίμησιν.





‘Από τό Θεωρητικό βίο  
στή χαρισματική θεολογία’



Μέσα στή σιωπή καί στήν προσευχή βιώνεται καί τό μυστήριο τῆς θεολογίας. Ὁ θεολογικός λόγος στήν πιό γόνιμη προσέγγισή του εἶναι λόγος ποιητικός. Ὁ Θεός «ἐποίησε τόν οὐρανόν καί τήν γῆν», πού σημαίνει ὅτι ὁ Θεός εἶναι πάνω ἀπό ὅλα καί πρῶτα ἀπ’ ὅλα «ποιητής». Ὁ ἄνθρωπος καί ἡ δημιουργία εἶναι τό «ποίημα» τοῦ Θεοῦ. Καί ὁ ἄνθρωπος προσεγγίζοντας τόν Θεό γίνεται «ποιητής». Ὁ ἅγιος Νεόφυτος, αὐτό τό ἀγρίμι τῆς φύσης πού κούρνιαξε «μετά τῶν πτηνῶν καί τῶν ὀρνέων» στόν ἄβατο Μελισσόβουνο τῆς Πάφου, γίνεται τό «ποίημα» τοῦ Θεοῦ καί ἀναδεικνύεται στό τέλος

\* Γεωργίου Π. Πατρόνου, Ἐκκλησία καί κόσμος, Θέματα πνευματικοῦ καί κοινωνικοῦ προβληματισμοῦ, Ἀποστολική Διακονία, Ἀθήνα 2002, σσ. 339-342.

ἓνας θεολόγος ποιητής.

Ἐντυπωσιάζεται κανείς, διαβάζοντας τά ἔργα του ἀπό τή βαθύτητα τοῦ ἀπλοικοῦ του λόγου. Δέν θά ἦταν τολμηρό, ἂν λέγαμε, πώς εἶναι οἰκεῖος πρὸς τήν πνευματική καί θεολογική ἀτμόσφαιρα τοῦ Συμεῶν τοῦ Νέου Θεολόγου. Μιά χαρισματική καί ποιητική θεολογία δέν εἶναι τυχαία ὑπόθεση καί οὔτε ὀφείλεται σέ προσωπικές ικανότητες καί ἀνάλογη παιδεία. Προϋποθέτει πάνω ἀπό ὅλα ὑψηλή ἐμπνευση ἀλλά καί βαθιές πνευματικές ἐμπειρίες. Ἡ ἐμπειρία βαθαίνει τό λόγο.

Γι’ αὐτό καί ἡ Ὁρθοδοξία δέν κρίνεται τόσο ἀπό τό θεολογικό της λόγο ὅσο ἀπό τή θεολογική της πράξη. Ὁ ἅγιος Συμεῶν ἔλεγε πώς δέν τόν φοβίζει τόσο ἡ αἵρεση τοῦ θεολογικοῦ λόγου, πού εὐχολα ἐπισημαίνεται καί διορθώνεται, ὅσο ἡ αἵρεση τῆς ζωῆς. Αὐτή τήν αἵρεση τῆς πράξης καί τοῦ βίου πρόσεχε ιδιαίτερα καί ὁ ἅγιος Νεόφυτος ὁ Ἐγκλειστος. Τά ἔργα του εἶναι ἀνάγκη νά μελετηθοῦν κάτω ἀπό αὐτήν τήν προοπτική. Ἐπιβάλλεται ἡ ἀναζήτηση ὄχι μόνο τοῦ ὀρθοῦ λόγου, ἀλλά καί τῶν στοιχείων ἐκείνων πού διαμορφώνουν μιὰ ὀρθή πράξη.

Βέβαια, μιὰ ἀπό τίς μεγάλες ἰδιαιτερότητες τοῦ ἁγίου Νεοφύτου εἶναι καί ἡ εὐαισθησία του πρὸς τόν οὐσιαστικό ἐσωτερικό θεολογικό λόγο, πρὸς αὐτόν πού συχνά ὀνομάζω στοχαστικό καί ποιητικό ποιμαντικό λόγο. Τό κήρυγμα καί ἡ κατήχηση δέν μπορεῖ νά καταναλίσκονται συνεχῶς σέ μία πεζή καθημερινότητα. Ἀνάγκη νά πλουτίζονται ἀπό ἓναν οὐσιαστικό καί στοχαστικό θεολογικό λόγο. Ὁ ἅγιος Νεόφυτος, παρά τόν ἀπλό καί σεμνό του λόγο, μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς ἓνας ἀπό τούς προδρομούς τοῦ ἡσυχασμοῦ καί τῶν μεγάλων θεολογικῶν διεργασιῶν τοῦ δέκατου τέταρτου αἰώνα. Ἡ ὑψηλή θεολογική σύλληψη καί ἡ δογματική βαθύνοια τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ προϋποθέτει ἓνα εὐρύτατο φάσμα μιᾶς λαϊκῆς εὐσέβειας καί θεολογίας πού θά γονιμοποιήσει τό δικό του θεολογικό λόγο καί θά τόν κάνει πιό οὐσιαστικό καί ιδιαίτερα σημερινό. Ἡ ἡσυχαστική καί παλαμική θεολογία εἶναι ἡ συνισταμένη καί ὁ καρπός μιᾶς βαθύτερης πνευματικῆς διεργασίας σέ ὅλα τά ἐπίπεδα τοῦ θεολογικοῦ λόγου καί τῆς θεολογικῆς πράξης ἐντός τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ὁ κάθε ἅγιος γίνεται τό στίγμα καί τό σημεῖο ἀναφορᾶς τῆς γόνιμης θεολογικῆς σκέψης ἀλλά καί τῆς ἀληθινῆς ὀρθόδοξης πνευματικότητας. Θεολογική σκέψη καί πνευματικότητα χρειάζεται νά συμπο-



ρεύονται σέ κάθε ανανεωτική φάση. Ὁ ἅγιος Νεόφυτος μᾶς ἔδειξε μέ τή δική του ἐμπειρία αὐτό τό οὐσιαστικό καί ἀναγκαῖο συνταίριασμα. Ὁρθόδοξη θεολογία καί πνευματική ἐμπειρία, ὡς σύνεση καί ἐνότητα, ἀποτελοῦν τόν οὐσιώδη καρπό μᾶς συνεποῦς ἐκκλησιοκεντρικῆς πορείας ζωῆς. Ὅλα αὐτά ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας εἶναι θαυμαστά καί σπουδαῖα γιά τήν ἱστορία, ἀλλά ἀποτελοῦν ἀπλῶς καί μόνο φαινόμενα πολιτιστικά. Στεροῦνται δηλαδή τοῦ χαρισματικοῦ καί σωτηριολογικοῦ στοιχείου. Γιά τόν ἅγιο Νεόφυτο, ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ μόνη «ἐράσμιμα χώρα», ὅπου ἀναπαύεται ἡ ψυχή καί ἀνθοφορεῖ τό πνεῦμα. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός εἶναι ὁ «ἡγαπημένος» τῶν ἐκλεκτῶν ὑπάρξεων. Ὁ μοναχός Νεόφυτος διαλέγεται μαζί του, ἀκριβῶς ἐπειδή ἔχει τήν αἴσθησι μᾶς ἄμεσης συμπόρευσης. Ἡ ἀμεσότητα λόγου καί ζωῆς εἶναι βασικό στοιχεῖο αὐτῆς τῆς κοινωνίας. Γιά τόν ἅγιο σ' αὐτή τή ζώσα κοινωνία ὅλα εἶναι παρόντα καί ἔχει τή δυνατότητα ἄμεσης μετοχῆς σέ ὅλα τά γεγονότα τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ καί τῆς ἱστορίας τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἴδιος γίνεται ἀκόλουθος καί μαθητής τοῦ Χριστοῦ. Μιμεῖται τή ζωή τοῦ Κυρίου καί τῶν ἁγίων. Ὁ εὐαγγελικός λόγος δέν εἶναι γι' αὐτόν μιά ἀπόκρυφη ἱερή διδαχή κι ἕνα ἀποστολικό κήρυγμα. Γίνεται λόγος ἀνακαινιστικός καί σωτηριολογικός. Τό Εὐαγγέλιο

ἔχει τόν ἀνθρώπινο καί θεῖο λόγο σέ μιά θαυμαστή ἐνότητα καί σύνδεση. Ὅμως τό Εὐαγγέλιο πάνω ἀπ' ὅλα ἐκφράζει ἕνα πρόσωπο μέ τό ὅποιο καλεῖσαι νά διαλεχθεῖς μαζί του.

Ὅλα αὐτά προϋποθέτουν, βέβαια, μιά ἄλλη αἴσθησι καί μετοχή στά γεγονότα τῆς πίστεως. Ἐπιβάλλεται μιά οὐσιωδέστερη μετοχή καί ἀναγωγή τῆς ζωῆς μας ἀπό τά ἐπουσιώδη τοῦ ἱστορικοῦ παρόντος στά οὐσιώδη τοῦ ἐσχατολογικοῦ μέλλοντος. Ὁ μοναχισμός, ὡς ἐσχατολογική κοινωνία, παρέχει τύπο ζωῆς μέ τό θεωρητικό βίο γι' αὐτή τή ζώσα ἀναγωγή ἀπό μιά ἀτελή ἀνθρωπογνωσία σέ μιά τέλεια θεογνωσία. Καί θεογνωσία σημαίνει κοινωνία μέ τόν Θεό.

Ἡ χαρισματική θεολογία τοῦ ἁγίου Νεοφύτου προϋποθέτει ἀκριβῶς μιά πραγματική κοινωνία καί συμμέθεξι, μιά οὐσιώδη συνουμία μέ τό ἐρώμενο πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ· «εἰ θεολόγος εἶ, ἀληθῶς προσεύξει· καί εἰ ἀληθῶς προσεύξει, θεολόγος εἶ». Αὐτή ἡ ρῆσι τοῦ Εὐάγριου Ποντικοῦ, τοῦ μεγάλου ἐκείνου μύστου τῆς μυστικῆς καί νηπτικῆς θεολογίας, ἐκφράζει ἐπαρκῶς τό ζητούμενο ἐδῶ, δηλαδή μιά θεολογία ὡς προσευχή καί κοινωνία μέ τό Θεό, γεγονός πού μέ συνέπεια βίωσε στή ζωή του ὁ ἅγιος Νεόφυτος ὁ Ἐγκλειστος.

## Εὐχαριστήριον

Ἡ Διεύθυνση τοῦ Καταστήματος Κράτησης Κεντρικῆς Μακεδονίας 111 αἰσθάνεται τήν ἀνάγκη νά εὐχαριστήσῃ  
**ΤΟΝ ΣΕΒΑΣΜΙΩΤΑΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΘΕΟΛΟΓΟ**

Γιά τήν ἐκκλησιαστική του διακονία πού ἀγκαλιάζει μέ ξεχωριστό ἐνδιαφέρον ἐκείνους τούς συνανθρώπους μας πού πληρώνουν τό τίμημα γιά τά ἀνεπίτρεπτα κοινωνικά τους λάθη μέ τήν στέρηση τῆς ἐλευθερίας τους μέσα σέ κάποια Φυλακή καί ἐπιπλέον μέ τόν σιγματισμό τῆς κοινωνίας πού δύσκολα ἐξαλείφεται.

Ἡ πολύτιμη παρουσία τῶν ἐφημερίων καί τῆς Ἱερᾶς ἐξομολογήσεως πρὸς τούς κρατούμενους τῆς Φυλακῆς μας εἶναι ἡ μεγαλύτερη ἔκφρασι Ἀγάπης καί ἠθικῆς συμπαράστασις πρὸς τούς κρατούμενους ἀδελφούς μας.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΟΥΜΕ ΓΙ ΑΥΤΟ  
Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ  
ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ



# ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΙΚΑ

## Ὁ Σεβασμιώτατος στό Σεπτό Κέντρο τῆς Ὁρθοδοξίας

Στήν ἔδρα τοῦ πανσεβάσιμου κέντρου τῆς πανορθοδοξίας, τό Φανάρι μετέβη ἀπό τῆς 29ης Αὐγούστου ἕως τῆς 2ας Σεπτεμβρίου, κατόπιν τιμητικῆς προσκλήσεως τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου καί συμμετεῖχε στήν Σύναξη τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας Τριάδος Ταξιμί, μέ θέμα τήν ἐνημέρωση ἀναφορικῶς μέ τήν μέλλουσα νά συγκληθεῖ κατά τό προσεχές ἔτος 2016, Μεγάλη καί Πανορθόδοξο Σύνοδο στήν ἔδρα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Παράλληλα ἔλαβε μέρος στήν ἑορτή τῆς Ἰνδίκτου καί ὑπέγραψε μετά τήν ἀκολουθία, μέ τούς ἄλλους Ἀρχιερεῖς τόν Κώδικα τῆς νέας Ἰνδικτιῶνος.

## Ἡ φλόγα τῆς ἀγάπης στίς Σέρρες

Γιά 13η συνεχῆ χρονιά, ἡ Πανελλήνια Ὁμοσπονδία Συλλόγων Ἐθελοντῶν Αἰμοδοτῶν (Π.Ο.Σ.Ε.Α.) σέ συνεργασία μέ τό Ὑπουργεῖο Ὑγείας καί Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης, Ἐθνικό Κέντρο Αἰμοδοσίας (ΕΚΕΑ), Ἑλληνική Ὁμοσπονδία θαλασσαιμίας (Ε.Ο.ΘΑ.) πραγματοποίησε τήν Πανελλήνια λαμπαδηδρομία μέ σκοπό τήν εὐαισθη-



τοποίηση τοῦ κοινοῦ στό θέμα τῆς ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας, προκειμένου ἡ χώρα μας νά καταστεῖ αὐτάρχης σέ ἐθελοντικά προσφερόμενο αἷμα.

Τήν Παρασκευή, 4 Σεπτεμβρίου 2015, πέρασε ἀπό τήν πόλη τῶν Σερρών, ἡ φλόγα τῆς Ἀγάπης σκορπίζοντας τό μήνυμα τῆς ἐθελοντικῆς αἰμοδοσίας. Κατά τήν πορεία της μέσα στήν πόλη τῶν Σερρών, τήν φλόγα ὑποδέχθηκε στήν Ἱερά Μητρόπολή μας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος, ὁ ὁποῖος συνεχάρη τούς διοργανωτές καί εὐχήθηκε ὥστε τό μήνυμα τῆς ἀγάπης τῆς ἀλληλεγγύης, τῆς προσφορᾶς πρὸς τόν ἄγνωστο πάσχοντα συνάνθρωπό μας νά διαδοθεῖ σ' ὅλο τόν κόσμο.

## Ὁ Σεβασμιώτατος στό Ἅγιον Ὄρος

Προσκυνηματική ἐπίσκεψη στό περιβόλι τῆς Παναγίας, στό ἀγιώνυμο ὄρος τοῦ Ἄθωνος, πραγματοποίησε ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Θεολόγος τό τριήμερο, ἀπό 21-24 Σεπτεμβρίου, συνοδευόμενος ἀπό κληρικούς καί λαϊκούς συνεργάτες τῆς Μητροπόλεώς μας.

Ἡ ἐπίσκεψη ξεκίνησε τό πρωί τῆς Δευτέρας 21 Σεπτεμβρίου. Πρῶτος σταθμός τοῦ Σεβασμιωτάτου καί τῆς συνοδείας του ἦταν ἡ Ἱερά Μονή Καρακάλλου, ὅπου ἔτυχαν θερμῆς καί ἐγκάρδιας ὑποδοχῆς ἀπό τόν σεβαστό Καθηγούμενο τῆς Ἱ. Μονῆς Γέροντα Φιλόθεο καί τή συνοδεία του. Μετά τήν ὑποδοχή τελέσθηκε ὁ Ἑσπερινός τῆς ἑορτῆς τῶν ἁγίων Θεοπατόρων Ἰωακείμ καί Ἄννης.

Τό πρωί τῆς Τρίτης, μετά τήν θεία Λειτουργία, στό κατανυκτικό παρεκκλήσιο τοῦ Ἁγίου Γεδεών ἐντός τῆς Ἱ. Μονῆς Ἰβήρων, ἡ ὁποία κατέχει ὡς πολύτιμο πνευματικό θησαυρό τήν εἰκόνα τῆς Παναγίας μας, τῆς Πορταΐτισης, τήν ὁποία προσκύνησαν στό Ἱερό Παρεκκλήσι της. Ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Γέροντας Ναθαναήλ, ταπεινός καί κατα-



δεκτικός, γεμάτος καλοσύνη, ξενάγησε τό Σεβασμιώτατο και τούς συνοδούς του στό μουσείο τής Μονής, «πνευματικό διδακτήριο» τής ευσεβείας τών πατέρων μας και αναχώρησαν πλουσιότεροι πνευματικά γιά τήν πολίχνη τών Καρυών, τό κέντρο τής Ἀθωνικῆς Χερσονήσου.

Στίς Καρυές ὁ Σεβασμιώτατος και οἱ συνοδοί του ἐπισκέφθηκαν τόν ἱστορικό ναό τοῦ Πρωτάτου, ἀγιογραφημένο ἀπό τόν καλύτερο, ἴσως, ἀγιογράφο ὄλων τών ἐποχῶν Μανουήλ Πανσέλινο, στόν ὁποῖο φυλάσσεται ἡ θαυματουργός και ἐφέστιος εἰκόνα τής Παναγίας τοῦ Ἄξιον Ἑστί. Ἀμέσως μετά καθι-κόντως, ἐπισκέφθηκαν τήν Ἱερά Ἐπιστοασία, τό ἀνώτερο διοικητικό ὄργανο τής Ἀθωνικῆς πολιτείας. Ἐκεῖ ὁ Πρωτεπιστάτης Γέροντας Παῦλος Λαυριώτης και οἱ ἐπιστάτες γ. Γρηγόριος Ξενοφωντικός και γ. Γαβριήλ Ἐσφιγμενίτης καλοσώρισαν τόν Σεβα-



σιμώτατο Μητροπολίτη μας και τούς συνοδούς του πατέρες, προσφέροντας τό καθιερωμένο ἀγιο-ρεϊτικό κέρασμα, εὐχόμενοι καλό, εὐλογημένο και ψυχωφελές προσκύνημα

Ἐπόμενος σταθμός τής ἱεραῆς ἀποδημίας τοῦ Σεβασμιωτάτου και τών συνοδῶν του ἦταν τό Χι-λανδαρινό κελλί τοῦ Ἁγ. Νικολάου τοῦ Βραχνιώτη, ὅπου μονάζει ὁ λόγιος Ἱερομόναχος π. Ἰωακείμ μέ τόν ὑποτακτικό του. Μετά τήν ἐγκάρδια φιλοξενία στό κελλί τοῦ Ἁγίου Νικολάου τοῦ Βραχνιώτη ἐπι-σκέφθηκαν τήν Μεγάλη Σκήτη τών Καρυών, τό γνωστό «Σαράϊ» πού εἶναι ἀφιερωμένη στόν ἅγιο Ἀπόστολο Ἄνδρέα τόν Πρωτόκλητο, γιά νά προ-σκυνήσουν τό εὐωδιάζον ἀπότμημα τής τιμίας Κάρας τοῦ ἁγίου.

Τρίτος σταθμός ἦταν τό μεγάλο και φιλόκαλο κελλί τοῦ Ἁγίου Νικολάου «Μπουραζέρη», ὅπου ἡ ἀγάπη και ἡ ὑποδοχή τοῦ Γέροντος Ἀρσενίου και τών πατέρων τούς συγκίνησε βαθειά. Ἐκεῖ θαύμασαν τίς ὑπέροχες ἀγιογραφίες, τά θαυμαστά ψηφιδωτά, τό λαμπρό νέο κα-θολικό και κυρίως τή βαθειά πνευματι-κότητα τών πατέρων, και ἀναχώρησαν γεμάτοι ἀπό εὐλογίες γιά τήν Ἱερά Μονή Καρακάλλου.

Τήν Τετάρτη, μετά τήν θεία Λειτουργία στήν Ἱ. Μονή Καρακάλλου ὁ Σεβασμιώ-τατος εὐχαρίστησε τόν σεβάσμιο Ἡγού-μενο τής Ἱ. Μονής, Γέροντα Φιλόθεο και τούς καλούς πατέρες γιά τήν ἀρχοντική τους ἀγάπη και τήν ὄντως «Δεσποτική» φιλοξενία, πού τούς παρείχαν κατά τήν ὀλιγοήμερη ἐκεῖ παραμονή τους, γεγονός πού τούς ἔκανε νά νιώσουν ὅτι βρισκονται σέ τόπο οἰκεῖο και ἀγαπημένο.

Εὐχή και ἐπιθυμία ὄλων, μέ πρῶτο τόν Σεβ. Ποιμενάρχη μας και τά μέλη τής συνοδείας του ἦταν ὅπως ἡ Παναγία Μητέρα μας νά τούς ἀξιώσει σύντομα νά ζήσουν και πάλι παρόμοιες στιγμές πνευματικῆς ἀνάτασης, εὐφροσύνης και παρακλήσεως.

### Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Ναοῦ

Τό διήμερο 19 και 20 Σεπτεμβρίου, μέ ἰδιαίτερη λαμπρότητα τελέστηκαν τά Ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Ξηροποτάμου.

Σύμφωνα μέ τή λειτουργική τάξη, τό Σάββατο τό ἀπόγευμα, 19 Σεπτεμβρίου μεταφέρθηκαν στόν Ἱερό Ναό τά ἱερά μαρτυρικά λείψανα και ἐψάλη ἡ ἀκο-λουθία τής ἐναποθέσεως τών ἱερῶν λει-ψάνων στήν Ἁγία Τράπεζα και στή συ-νέχεια τελέσθηκε ὁ Ἑσπερινός τών Ἐγκαί-νιων.

Τήν ἐπομένη, Κυριακή, 20 Σεπτεμβρίου, ὁ Σεβασμιώτατος παρουσία πλήθους πιστῶν προέστη στήν ἀκολουθία τών





Ἐγκαινίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ καί τέλεσε τήν πρώτη ἀρχιερατική θεία Λειτουργία στόν ἐγκαινιασμένο πλέον Ἱερό Ναό.

Στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας χειροθέτησε σέ Ἀρχιμανδρίτη τόν Αἰδεσ. πρεσβύτερο π. Νικόλαο Στεφανίδη ἐφημέριο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ.

### **Ἡμερήσια προσκυνηματική ἐκδρομή ἐνορίας Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Σερρῶν**

Τήν Πέμπτη, 24 Σεπτεμβρίου, μέ τή βοήθεια τοῦ ἁγίου Θεοῦ καί τίς εὐλογίες τοῦ Σεβασμιωτάτου ποιμενάρχου μας κ. Θεολόγου, ἡ ἐνορία τοῦ Ἱ. Μ. Ναοῦ Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Σερρῶν πραγματοποίησε ἡμερήσια προσκυνηματική ἐκδρομή σέ δύο ἱερά προσκυνήματα τοῦ νομοῦ Θεσσαλονίκης μέ ἐπικεφαλῆς τόν προϊστάμενο τοῦ Φιλοπτώχου Ταμείου τῆς ἐνορίας π. Ἀναστάσιο Πάλπο.



Ἡ ἐκκίνηση ἔγινε στίς 7.30' τό πρωῖ ἀπό τήν Ἐθνική Τράπεζα. Ὁ πρώτος προορισμός ἦταν ἡ ἱερά μονή Παντοκράτορος Μελισσοχωρίου λίγα χιλιόμετρα ἀπό τή Θεσσαλονίκη μεταξύ τῶν χωριῶν

Λητῆς καί Μελισσοχωρίου, στήν πλαγιά ἐνός λόφου. Ἡ μονή θεμελιώθηκε τό 1985 καί τό 1990 ἀποπερατώθηκαν τό ἀπαραίτητο κτήριο γιά τή στέγαση τῆς ὀλιγομελοῦς ἀδελφότητας καθώς καί τό Καθολικό τῆς μονῆς καί δόθηκε ἡ ἔγκριση ἀπό τήν Ἱερά Σύνοδο νά λειτουργεῖ ἔκτοτε ὡς ἀνδρικό κοινόβιο μέ τή μορφή Ἡσυχαστηρίου ἀφιερωμένου στόν Παντοκράτορα Κύριό μας. Μέχρι τό 1992 μέ τίς πλούσιες δωρεές εὐλαβῶν χριστιανῶν εἶχαν ἀνεγερθεῖ δύο εὐρύχωρα παρεκκλήσια, τῶν Ἁγίων Ἀρχαγγέλων καί τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων Ραφαήλ, Νικολάου καί Εἰρήνης. Ἀφοῦ οἱ ἐνορίτες προσκύνησαν μέ εὐλάβεια τή θαυμαστή καί ἐφέστιο εἰκόνα τῆς Παναγίας τῆς «Κυρίας τῶν Ἀγγέλων», πού κατέχει τήν πρώτη θέση στούς θησαυρούς τῆς μονῆς καί παρακολούθησαν μέ ιδιαίτερο ἐνδιαφέρον τή σχετική ἐνημέρωση ἀπό ἕνα μοναχό, κατευθύνθηκαν στό ἐπόμενο προσκυνήμα στή Σουρωτή Θεσσαλονίκης, 25 χιλιόμετρα μακριά ἀπό τήν πόλη. Πρόκειται γιά τό Ἱερό Ἡσυχαστήριο Μοναζουσῶν «Εὐαγγελιστῆς Ἰωάννης ὁ Θεολόγος», πού ὀργάνωσε ὁ Γέροντας Παῖσιος καί ὑπῆρξε ὁ πνευματικός καθοδηγητής του μέχρι τήν πρόσφατη ὀσιακή κοίμησή του. Μετά τήν ἀγιοκατάταξη ἀπό τό Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο τοῦ ἱερομονάχου Ἀρσενίου τοῦ Καππαδόκη τό 1986 ἄρχισε ἡ ἀνέγερση περικαλλοῦς ἱεροῦ ναοῦ ἐπ' ὀνόματί του, πού ἀποπερατώθηκε τό 1991. Ἐδῶ φυλάσσονται τά ἱερά λείψανα τοῦ ἁγίου Ἀρσενίου, τά ὁποῖα ἔφερε ἦδη ἀπό τό 1970 ὁ Γέροντας Παῖσιος.

Ὡς τό 1991 Καθολικό τῆς μονῆς ἦταν ὁ ναός τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. Οἱ προσκυνητές μέ κατάνυξη καί συγκίνηση μαζί προσκύνησαν τόν τάφο τοῦ ὀσίου Γέροντα Παΐσιου καί νωρίς τό βράδυ ἐπέστρεψαν στίς Σέρρες (βλ. φωτογραφία).



## Ἐναρξη μαθημάτων στό Μαξίμειο

Μέ τόν καθιερωμένο Ἀγιασμό τόν ὁποῖο τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος τήν Δευτέρα, 28 Σεπτεμβρίου, στήν αἴθουσα τῆς Ἐκκλ. Βιβλιοθήκης τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως «Μυριόβιβλος» τοῦ Μαξιμείου Ἰδρύματος, ἄρχισαν τά μαθήματα καί οἱ δραστηριότητές του γιά τό διδακτικό ἔτος 2015-2016.

Ἀκολούθως ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε στίς δραστηριότητες τῶν Σχολῶν πού πραγματοποιοῦνται στό Μαξίμειο Πνευματικό καί Πολιτιστικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Μεταξύ τῶν ἄλλων τόνισε ὅτι ἡ φροντίδα ὄλων εἶναι νά ὑπάρχει διαρκῶς ἕνα πνεῦμα ἀνανεώσεως ὅσον ἀφορᾷ τίς δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος, ἐνῶ δέν παρέλειψε νά κάνει ἀναφορά στόν ἀείμνηστο προκάτοχό του, κυρό Μάξιμο, λέγοντας ὅτι συνεχίζει καί ἐπαυξάνει τό ἔργο πού ὀραματίστηκε ἐκεῖνος.



Στή συνέχεια εὐχαρίστησε τούς μαθητές καί τούς καθηγητές τοῦ Ἰδρύματος, τά μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί ἰδιαίτερος τόν γενικό διευθυντή π. Ἰορδάνη Θεμελίδη, ὁ ὁποῖος «ἔχει ἐπωμιστεῖ τήν μεγάλη εὐθύνη νά διοικεῖ καί νά κατευθύνει τίς δραστηριότητες τοῦ Ἰδρύματος».

Στό τέλος εὐχήθηκε πλούσια τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ κατά τή νέα ἐκπαιδευτική χρονιά, στόν γενικό Διευθυντή, στούς καθηγητές, στούς μαθητές καί στούς γονεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐμπιστεύονται τά παιδιά τους στήν φιλόξενη ἀγκαλιά τῆς Ἐκκλησίας.

## Ἱερατική Σύναξη

Στήν αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Κέντρου, στό Ἐπισκοπεῖο, τήν Πέμπτη 1 Ὀκτωβρίου, πραγματοποιήθηκε Σύναξη τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Μετά τόν Ἀγιασμό, ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος, πού τέλεσε καί τήν ἀκολουθία, ἀναφέρθηκε σέ διοικητικά καί ὑπηρεσιακά θέματα καί ἀνέπτυξε διάφορα ζητήματα πού σχετίζονται μέ τό ποιμαντικό ἔργο τῶν Ἱερέων.

Στή συνέχεια ἔλαβε τό λόγο ὁ Αἰδεσ. Πρωτ/ρος π. Ἰορδάνης Θεμελίδης, ὁ ὁποῖος ὑπενθύμισε, ἐν ὄψει τοῦ νέου διδακτικοῦ ἔτους τήν ἔναρξη τῶν μαθημάτων τῶν Σχολῶν τοῦ Μαξιμείου Ἰδρύματος καί τῶν ἄλλων δραστηριοτήτων του, ὥστε ὅλοι οἱ κληρικοί, ἰδιαίτερα οἱ νεοχειροτονηθέντες νά ἐνημερωθοῦν καί νά συμβάλουν γιά τήν καλύτερη καί ἀποτελεσματική λειτουργία του. Ἀκολούθησε διάλογος καί στό τέλος ὁ Σεβασμιώτατος εὐχήθηκε σ' ὅλους τούς Κληρικούς.

## Στήν Μονή Ταξιαρχῶν Πηλίου ὁ Μητροπολίτης μας

Λαμπρότατη ἦταν καί φέτος ἡ θερινή πανήγυρις τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Πηλίου, ἐπί τῆ ἀναμνήσει τοῦ ἐν Χώναις Θαύματος τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. Τῆς Ἱερᾶς Πανηγύρεως προέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος, τόν ὁποῖο πλαισίωσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος καί Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, μέ τή συμμετοχή πλήθους κληρικῶν μας, ἀντιπροσωπειῶν τῶν Ἱερῶν Μονῶν τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας παρουσία τῶν τοπικῶν πολιτιστικῶν καί Στρατιωτικῶν Ἀρχῶν καί μεγάλου ὄγκου προσκυνητῶν.



Στό τέλος τοῦ Ἑσπερινοῦ ἀκολούθησε ἡ λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ πέριξ τοῦ περικαλλοῦς νέου Καθολικοῦ καί ἡ ἀρτοκλασία, μετά τό πέρας τῆς ὁποίας ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δη-



μητριάδος κ. Ἰγνάτιος προσφώνησε τόν Σεβ. Ποιμενάροχ μαρ, ἀναφερόμενος στό ἔργο καί στήν προσφορά του στήν Τοπική μαρ Ἐκκλησία, κατά τό παρελθόν, στό πλάι τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, ἐνῶ εὐχήθηκε πλούσια τήν εὐλογία τῶν Ἀρχαγγέλων στήν Ἀρχιερατική του διακονία στή Μακεδονική γῆ.

Ἀπό τή μεριά του ὁ Σεβ. Μητροπολίτης κ. Θεολόγος εὐχαρίστησε ἀπό καρδιάς γιά «τήν ἐξαιρετική εὐλογία νά εἶμαι σήμερα ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν σ' αὐτή τήν μεγάλη θρησκευτική πανήγυρη», ἐνῶ ἐπεσήμανε ὅτι «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος καυχᾶται γιά τόν Σεβ. Ποιμενάροχ σας, ὁ ὁποῖος εἶναι ἕνα ὄλων διακεκριμένο μέλος τῆς ἀγιοπάτης Ἱεραρχίας μαρ, χαίρομεθα καί δοξάζομε τόν Θεό γιά τόν σεπτό Ποιμενάροχ σας, ὁ ὁποῖος ἦρθε εἰς διαδοχήν τοῦ ἀλῆστου μνήμης Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδούλου, πού ἐποίμανε θεοφιλῶς αὐτόν τόν λαό ἐπί 24 χρόνια. Ἐπί τῶν βημάτων του βαδίζει ὁ Σεβ. Ποιμενάροχ μαρ, ὁ ὁποῖος πλουτίζει τήν διακονία του μέ καινοτόμες δράσεις».

Στή συνέχεια ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μαρ τόνισε ὅτι «οἱ γιορτές τῆς Ἐκκλησίας μαρ εἶναι ἀφορμές πνευματικοῦ ἀναβαπτισμοῦ, κατά τίς ὁποῖες καλούμεθα νά καταθέσουμε τήν μαρτυρία μαρ, ν' ἀνανεώσουμε τήν πίστη μαρ, ν' ἀναβαπτισθοῦμε στά νάματα τῆς ἀγίας Ὁρθοδοξίας μαρ, νά ἔλθουμε ἐγγύτερα στόν Θεό τῶν πατέρων μαρ, νά διδαχθοῦμε, νά στηριχθοῦμε, νά παρακληθοῦμε ἀπό τά θαύματα τῶν

ἀγίων μαρ, νά γνωρίσουμε τούς ἀδελφούς μαρ, μέσα σέ παροξυσμό ἀγάπης καί στοργῆς...».

Ὁ Σεβασμιώτατος ἐπεσήμανε, στή συνέχεια, τρεῖς ἀλήθειες πού προκύπτουν ἀπό τήν ἑορτή: «στή ζωή μαρ, πού εἶναι ἕνας συνεχῆς ἀγώνας, βρισκόμαστε κάτω ἀπό τήν μέριμνα καί ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος φροντίζει γιά τήν παραμικρή ἀνάγκη μαρ ... ταυτοχρόνως, ὁμως, στόν κόσμο αὐτό βρισκόμαστε κάτω ἀπό τόν συνεχῆ πόλεμο τοῦ διαβόλου καί τῶν ὀργάνων του, πού ἀπεργάζονται, μέ μισάνθρωπο πάθος, τήν ἀπώλεια ὄλων μαρ. Δέν πρέπει νά ὑποτιμοῦμε τίς μεθοδεῖες καί τά τεχνάσματα του, ἀλλά νά νιώθουμε τήν χάρη τοῦ Θεοῦ, ἡ δύναμη τοῦ ὁποῖου εἶναι ἀσυναγώνιστη, πού μᾶς σκεπάζει καί μᾶς λυτρώνει ἀπό τήν ἀπώλεια καί τόν ὄλεθρο...». Ἡ δευτέρη ἀλήθεια εἶναι ὅτι «ὁ Θεός ἐπιτρέπει ἕως καιροῦ τήν δράση τοῦ διαβόλου, ἐπειδή θέλει νά ἀναδεικνύεται ἡ ποιότητα τῆς πίστεώς μαρ, ἐπειδή, μέσα ἀπό τήν χριστιανική ἀντιμετώπιση τῶν πειρασμῶν ἀναδεικνύονται οἱ ἄγιοι καί οἱ μάρτυρες τῆς πίστεως, μέσα ἀπό τήν ὑπομονή μαρ στους πειρασμούς στεφανωνόμαστε μέ ἀθάνατα στεφάνια, πού ἐτοιμάζει ὁ Χριστός γιά ὅσους ὑπομένουν τίς θλίψεις καί τούς πειρασμούς αὐτῆς τῆς ζωῆς...». Ἡ τρίτη ἀλήθεια, πού προκύπτει ἀπό τή σημερινή ἑορτή, εἶναι ὅτι, «ὅταν οἱ πειρασμοί καί οἱ δοκιμασίες φθάνουν σέ ὀριακό σημείο, τότε ἐπιτελεῖται τό θαῦμα, γιά ἐκείνους, βέβαια, πού πιστεύουν καί δίδει διέξοδο καί ἀπάντηση στίς προσευχές μαρ...». Τέλος, ὁ Σεβασμιώτατος κάλεσε νέ ἔχουμε ἐμπιστοσύνη στό θέλημα τοῦ Θεοῦ, «αἰδίως στίς δύσκολες περιστάσεις τῆς ἐποχῆς μαρ. Δέ θά μᾶς ἐγκαταλείψει ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ. Μπορεῖ νά μᾶς πολεμᾷ ὁ διάβολος, ἐκμεταλλευόμενος τά λάθη καί τῆς ἀδυναμίας μαρ, ἀλλά νά μή φοβούμεθα, γιατί ὁ Χρι-



στός μᾶς ἀγαπᾶ καί μᾶς προστατεύει».

Ἄνημερα τῆς ἐορτῆς τελέσθηκε πανηγυρική θεία Λειτουργία, ἱερουργούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου



μας κ. Θεολόγου. Τόν θεῖο λόγο κήρυξε ὁ Ἀρχιμ. Ἐπιφάνιος Οἰκονόμου, Ἱεροκῆρυξ. Στό τέλος τῆς θείας Λειτουργίας ὁ Σεβασμιώτατος ἐπαίνεσε τήν Ἀδελφότητα τῆς Μονῆς γιά τήν πρόοδό της σέ ὅλα τά ἐπίπεδα, ὑπό τήν καθοδήγηση τοῦ Γέροντος Ἀντωνίου καί τῆς Ἡγουμένης Νικοδήμης καί εὐχαρίστησε τόν λαό γιά τήν πληθωρική του συμμετοχή στήν Ἱερά Πανήγυρη.

### Ὁ Σεβασμιώτατος στό Λαγκαδά

Τήν Κυριακή, 4 Ὀκτωβρίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος μετέβη στό Λαγκαδά καί συμμετείχε ὡς Ἐκπρόσωπος τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στή θεία Λειτουργία μέ Πατριαρχική χοροστασία, πού τελέσθηκε στόν Ἱερό Μητροπολιτικό Ναό Ἁγίας Παρασκευῆς Λαγκαδά καί στίς λοιπές ἐκδηλώσεις, ἐπί τῆ εὐκαιρία τῆς εὐλογητῆς



ἐπισκέψεως τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στήν Ἱερά Μητρόπολη Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης.

### Ὁ Καθηγητής κ. Παναγιώτης Ἰ. Σκαλτῆς Νέος Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ.

Τό μέλος τῆς Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Περιοδικοῦ μας «Ὁ Ἅγιος Νικήτας» καί συνεργάτης τῆς Τοπικῆς μας Ἐκκλησίας Καθηγητής τῆς Λειτουργικῆς κ. Παναγιώτης Ἰ. Σκαλτῆς ἐξελέγη πρόσφατα νέος Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Α.Π.Θ. Ἀποτελεῖ γιά μᾶς τιμή ἡ ἐξέλιξη αὐτή καί εἶναι βέβαιον ὅτι ὁ κ. Σκαλτῆς, διακρινόμενος γιά τή θεολογική του κατάρτιση καί τό ἐκκλησιαστικό του ἦθος, θά συμβάλλει, τά μέγιστα, στήν προώθηση τῶν ἐπιστημονικῶν καί πνευματικῶν στοχεύσεων τοῦ Τμήματος Θεολογίας. Τόν συγχαίρουμε καί τοῦ εὐχόμεθα καλή διακονία στά νέα ὑψηλά καθήκοντά του.



### Ἐθελοντική αἰμοδοσία

Ἡ Ἐνορία τοῦ Ἱ. Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Σερρών διοργάνωσε μέ μεγάλη ἐπιτυχία γιά δεκάτη ὀγδόη φορά «ΗΜΕΡΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ»

Ἡ Αἰμοδοσία ἔγινε τήν Κυριακή, 4 Ὀκτωβρίου 2015, μετά τή θεία Λειτουργία στήν αἴθουσα τοῦ Πνευματικοῦ Ἐνοριακοῦ Κέντρου ἀπό συνεργεῖο τοῦ Κέντρου Αἰμοδοσίας τοῦ Γενικοῦ Νοσοκομείου Σερρών.



Στό κάλεσμα αυτό της αγάπης πολλοί πιστοί ανταποκρίθηκαν με χαρά στό προσκλητήριο αυτό της αγάπης και έσπευσαν νά δώσουν λίγο από τό αίμα τους γιά νά σωθεί κάποιος συνάνθρωπός μας. Συγκεντρώθηκαν 65 φιάλες αίμα.



Μέ την μεγάλη και ύψιστη αυτή προσφορά τους έδειξαν έμπρακτα την αγάπη τους στους συνανθρώπους μας πού χρειάζονται λίγο αίμα γιά νά σωθοῦν.

Μέ αυτή την έθελοντική αίμοδοσία δίνεται ή δυνατότητα στό σημερινό πιστό νά μιμηθεί και μ' αυτό τόν τρόπο τόν Κύριό μας Ίησοῦ Χριστό, πού πρῶτος Αὐτός πρόσφερε τό τίμιο Αἷμα Του γιά τή σωτηρία και τή ζωή ὅλου τοῦ κόσμου.

### **Σύναξη τῶν Ἱερέων ὑπευθύνων Νεότητος και Κατηχητῶν τῆς Μητροπόλεως Σερρών**

Μέ την εὐλογία τοῦ Ἁγίου Θεοῦ και τίς εὐχές τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Θεολόγου τήν Κυριακή, 4 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. στην ἱερά Μονή Κοιμήσεως Θεοτόκου Βύσσιανης Σερρών, έγινε ή πρώτη έφεταινή Σύναξη Ἱερέων Ὑπευθύνων Νεότητος, και Κατηχητῶν τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, μέ την έναρξη τοῦ Νέου Κατηχητικοῦ ἔτους 2015-2016.

Στίς 6 τό απόγευμα τελέσθηκε ὁ Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός ἀπό τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας και κληρικούς. Μετά τόν Ἑσπερινό στό Καθολικό τῆς Ἱερᾶς Μονῆς οἱ προσκεκλημένοι γεύθηκαν τό πατροπαρόδοτο Μοναστηριακό κέρασμα, στό ὄμορφο, και



φροντισμένο ἀπό τήν Ἱερά Ἀδελφότητα, φυσικό περιβάλλον.

Στή συνέχεια ἀκολούθησε ή Σύναξη στόν Ἱερό χώρο τοῦ Καθολικοῦ. Στήν ἀρχή προσφώνησε τήν ὁμήγουρη ὁ Ὑπεύθυνος τοῦ Γραφείου Νεότητος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας, Ἀρχιμανδρίτης π. Νεκτάριος Καϊμακάμης, ὁ ὁποῖος ἀφοῦ καλωσόρισε τούς προσκεκλημένους, εὐχαρίστησε τόν Σεβ. Μητροπολίτη γιά τήν ιδιαίτερη εὐλογία - τιμή, στην συγκεκριμένη διακονία του, και τόνισε ἀφενός τήν μοναδική και διαρκή ἀξία τοῦ κατηχητικοῦ ἔργου στην Ἐκκλησία και μάλιστα στά ταλαιπωρημένα Ἑλληνικά νειάτα τῆς σύγχρονης ἐποχῆς, και ἀφετέρου τήν ἀνάγκη τῆς ἐνίσχυσης τῆς συγκεκριμένης ποιμαντικῆς διακονίας λόγω τῆς πολυποικίλης κρίσης.

Στή συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος μέ τόν μεστό ἀγιοπνευματικό του λόγο, βγαλμένο μέσα ἀπό τόν πλοῦτο τῆς πατρικῆς του αγάπης και ἐμπειρίας, ἀπό τήν πολύχρονη ἐκκλησιαστική του διακονία στους νεανικούς τομεῖς, ἔθεσε τίς βασικές ἀρχές, ἀλλά και τό σκοπό τῆς κατηχητικῆς διακονίας τῆς Ἐκκλησίας μας πρὸς τήν νεότητα γιά τήν νέα ἱεραποστολική χρονιά καθώς και τά χαρακτηριστικά τοῦ ἐργάτη σ' αὐτή τή διακονία. Τονίσθηκε ή τιμητική κλήση τῶν κατηχητῶν νά μεταφέρουν τό μήνυμα τῆς Ἐκκλησίας, τό μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου, και νά κάνουν προσιτή τή Εὐαγγελική ἀλήθεια στους ἀνθρώ-



πους, και μάλιστα στην ευαίσθητη παιδική ηλικία, σε ψυχές όχι γόνιμες, καλλιεργημένες και δεκτικές, του μηνύματος του Χριστού. Σήμερα, έχουν πολλούς περισπασμούς και προκλήσεις από το διαδύκτιο όπου προβάλλεται ή άθεϊα, άπιστία, ή άμφοιβήτηση, στο πολύ βεβαρυμένο πρόγραμμα του Σχολείου, των φροντιστηρίων και ό χρόνους πού τους άπομένει έλαχιστοποιείται. Ό διάκονος του Θεού καλείται νά μεταδώσει τήν πίστη στον Θεό όπως ό Χριστός τήν δίδαξε, οι Άπόστολοι παρέδωσαν και οι Πατέρες διαφύλαξαν. Οι Κατηχητές καλούνται νά βοηθήσουν νά ζήσουν οι νέοι τό μυστήριο της πίστης, και νά ένωθούν μέ τον Χριστό. Είπε, νά ζούν οι κεκλημμένοι από τον Θεό στο έργο της Έκκλησίας τήν όμορφιά αυτής της διακονίας ως συμπαρασάτες στο έργο της Έκκλησίας βαδίζοντας, στα χνάρια των Άποστόλων, των δώδεκα, των έβδομήκοντα. Νά έπιτελούν αυτό τό έργο μέ άγάπη, πίστη, ύπομονή και πολλή ταπεινώση. Δόθηκαν πρακτικές συμβουλές, για νά όδηγηθούν οι ψυχές σ' Έκείνον πού ανήκουν, μέ τά κίνητρα πού θά δώσει φέτος ή σειρά των μαθημάτων, θά βαδίσουν ώστε νά ζήσουν οι νέοι από αυτή τή ζωή τή όμορφιά της έν Χριστώ ζωής.

Άκόμη τονίστηκε ότι δομικό στοιχείο αυτής της έκκλησιαστικής διακονίας είναι ή εύλογία από τον Θεό Πατέρα στους Κατηχητές, πού μέ χαρά ανταποκρίθηκαν στην κλήση Του Θεού για νά διακονήσουν στον ευαίσθητο και πολύ τιμητικό αυτό χώρο.

Μετά τό πέρας της όμιλίας του ό Ποιμενάρχης μας, έδωσε τά διοριστήρια στους Κατηχητές και μία εύλογία ιδιαίτερη, ένα πνευματικό βιβλίο, εύχό-



μενος σε όλους πλούσια τήν εύλογία του Θεού στη ζωή και τήν διακονία τους και κατά τήν νέα ιεραποστολική χρονιά.

Στήν τράπεζα, της Ίερās Μονής, τέλος, παρατέθηκε πλούσιο δείπνο μέ τήν φροντίδα των μοναζουσών της Ίερās Μονής. Έκει ό Σεβασμιώτατος εύχαρίστησε τήν Γερόντισσα Ίσιδώρα και τίς περι αυτής άδελφές, για τήν εγκάρδια φιλοξενία, αλλά και τους Ίερείς και Κατηχητές για τήν πρόθυμη ανταπόκρισή τους στο κάλεσμα της τοπικής μας Έκκλησίας.

### Έκλογές Άρχιερέων

Τήν Παρασκευή 9 Οκτωβρίου, συνεδρίασε ή Ίερά Σύνοδος της Ίεραρχίας της Έκκλησίας της Ελλάδος και εξέλεξε δύο νέους Μητροπολίτες για τίς χηρεύουσες Μητροπόλεις Κεφαλληνίας και Τρίκης και Σταγών.

—Για τήν Ίερά Μητρόπολη Κεφαλληνίας εξέλεξε τον Πανσο. Άρχιμ. Δημήτριο Άργυρό μέ 69 ψήφους. Στη διαδικασία του τριπρόσωπου ό πανσο. Άρχιμ. Δημήτριος Άργυρός έλαβε 66 ψήφους από



76 ψηφισάντων, ό πανσο. Άρχιμ. Νικόλαος Χαρτουλιάρης 22 ψήφους και ό πανσο. Άρχιμ. Είρηναίος Καλογήρου 15 ψήφους.

Ό έψηφισμένος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Δημήτριος (κατά κόσμον Σπυρίδων-Ίωάννης) Άργυρός γεννήθηκε στο Φτερό Λευκάδος τό έτος 1958, υίός του Δημητρίου και της Αλεξάνδρας.



Μετά τήν ἐγκύκλια μόρφωσή του εἰσήχθη στό Τμήμα Ποιμαντικῆς Θεολογίας τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, λαμβάνοντας ὑποτροφία ἀπό τό Ι.Κ.Υ. κατά τήν τετραετή του φοίτηση (1982-1986).

Πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στή Ρώμη (1986-1991), στό Pontificio Istituto di Archeologia Cristiana μέ ἐξειδίκευση στήν Παλαιοχριστιανική Ἀρχαιολογία καί Τέχνη καί ἀκολούθως ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας καί Τέχνης.

Ἐπίσης ἔλαβε Μεταπτυχιακό Δίπλωμα στήν Ἐκκλησιαστική Ἱστορία (Pontificio Istituto Orientale).

Ἐλαβε ἐπίσης Πτυχίο ἀπό τό Τμήμα Ἱστορίας καί Ἀρχαιολογίας τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων.

Μοναχός ἐκάρῃ τήν 23η Δεκεμβρίου 1980 στήν Ἱ. Μ. Βελλάς, Διάκονος ἐχειροτονήθη τήν 25η Δεκεμβρίου 1980 καί Πρεσβύτερος τήν 26η Φεβρουαρίου 1987, ἀπό τόν μακαριστό Μητροπολίτη Ἰωαννίνων κυρό Θεόκλητο.

Διετέλεσε Ἱεροκέρυκας τῆς Ἱ. Μ. Ἰωαννίνων, Διευθυντής τῆς Ἀνωτέρας Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς Βελλάς (1993-2007), καί Πρόεδρος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Βελλάς ἀπό τό ἔτος 2007 ἕως σήμερα.

Τό ἔτος 2008 ἐξελέγη ἀναπληρωτής καθηγητής τῆς Χριστιανικῆς καί Βυζαντινῆς Ἀρχαιολογίας στήν Α.Ε.Α. Βελλάς, ὁμιλεῖ τήν Ἰταλική καί Γαλλική γλώσσα. Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Μητροπολίτου Κεφαλληνίας τελέσθηκε στόν Ἱ. Ναό Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου Ἀθηνῶν, τό Σάββατο, 10 Ὀκτωβρίου, ἀπό τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμο.

—Γιά τήν Ἱερά Μητρόπολη Τρίκκης καί Σταγῶν, ἐξέλεξε τόν **Πανοσ. Ἀρχιμ. Χρυσόστομο Νάση** μέ 48 ψήφους. Στή διαδικασία τοῦ τριπρόσωπου ὁ Πανοσ. Ἀρχιμ. Χρυσόστομος Νάσης ἔλαβε 49 ψήφους ἀπό 76 ψηφισάντων, ὁ πανοσ. Ἀρχιμ. Γρηγόριος Κωνσταντίνου 45 ψήφους καί ὁ πανοσ. Ἀρχιμ. Εἰρηναῖος Καλογήγου 6 ψήφους.

Ὁ ἐψηφισμένος Μητροπολίτης Τρίκκης καί Σταγῶν κ. Χρυσόστομος (κατά κόσμον Γεώργιος) Νάσης, γεννήθηκε στήν Πάτρα στίς 30 Ἰανουαρίου



1975. Περάτωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές του στό Θεσπρωτικόν τοῦ Νομοῦ Πρεβέζης.

Εἶναι πτυχιούχος τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Θεσσαλονίκης καί πτυχιούχος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Εἶναι πτυχιούχος τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσας. Ἐκάρῃ μοναχός στήν Ἱερά Μονή τῆς Ἁγίας Θεοδώρας, τῆς Ἱεῤῥᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, ἐπί ἡγουμενίας τοῦ νῦν Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαγκαδά, Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Ἰωάννου, στίς 18 Ὀκτωβρίου 1999.

Ἐχειροτονήθη διάκονος στίς 20 Ὀκτωβρίου 1999. Πρεσβύτερος καί Ἀρχιμανδρίτης στίς 5 Ὀκτωβρίου 2000 ὑπό τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κυροῦ Παντελεήμονος Β΄ Χρυσοφάκη.

Διετέλεσε γραμματεὺς καί διευθυντής τῆς οἰκονομικῆς ὑπηρεσίας τῆς Ἱεῤῥᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης καί διευθυντής τοῦ φοιτητικοῦ ἐκκλησιαστικοῦ οἰκοτροφείου «Ἅγιος Ἀντώνιος», τῆς Ἱεῤῥᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, καθῶς καί ἱερατικῶς προϊστάμενος στόν Ἱερό Ναό τῆς Ἁγίας Μαρίνης, Ἄνω Τούμπα Θεσσαλονίκης, ἐπί ἀρχιερατείας Μητροπολίτου Παντελεήμονος Β΄ Χρυ-



σοφάκη και Μητροπολίτου Ανθίμου Ρούσα.

Υπό του Μητροπολίτου Τρίκκης και Σταγών Άλεξίου διορίσθηκε Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Τρίκκης και Σταγών, τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 2014.

Ἐλαβε μέρος σέ θεολογικά συνέδρια και συνέγραψε θεολογικά και ἐκκλησιαστικά ἄρθρα.

Ἡ χειροτονία τοῦ νέου Μητροπολίτου Τρίκκης και Σταγών τελέσθηκε στὸν Ἱ. Ναὸ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου Ἀθηνῶν, τὴν Κυριακή, 11 Ὀκτωβρίου, ἀπὸ τὸν Μακαρ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν και πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμο.

### **Ἀρχιερατικοὶ Ἐσπερινοὶ**

Ἀπὸ τὸ Σάββατο, 17 Ὀκτωβρίου στὸν Ἱερό Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῶν Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών, ἄρχισαν οἱ καθιερωμένοι κατ' ἔτος Ἀρχιερατικοὶ Ἐσπερινοὶ, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Θεολόγου. Στὴν διάκρεια τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐσπερινῶν προσφέρεται ἀπὸ δόκιμο κάθε φορὰ κήρυκα τοῦ θείου λόγου σύντομος λόγος οἰκοδομῆς και παρακλήσεως στὸ λαὸ τῆς πόλεως μας. Ἡ ποιμαντικὴ αὐτὴ πρωτοβουλία ἀποσκοπὴ στὴν ἐντονώτερη κατὰ Χριστὸν οἰκοδομὴ τοῦ πληρώματος τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

### **Ἀντιαιρετικὴ ἐσπερίδα στὴν Ἱ.Μ. Σερρών.**

Ἡ Ἱερά Μητρόπολη Σερρών και Νιγρίτης, μέ τὴν εὐλογία και προτροπὴ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Θεολόγου, μέ τὴν εὐθύνη τοῦ Γραφείου ἐπὶ τῶν Αἱρέσεων, διοργάνωσε και παραγματοποίησε τὴν Δευτέρα, 19 Ὀκτωβρίου 2015 και ὥρα 7 μ.μ. στὴν αἴθουσα τοῦ «Παλαιοῦ Ὁρφέα Σερρών», Ἀντιαιρετικὴ Ἐκδήλωση μέ θέμα: «**Ἡ Ὁρθόδοξη θεώρηση τῆς Γιόγκα και τοῦ Διαλογισμοῦ**», στὴν

ὁποία μετεῖχαν δύο διακεκριμένοι ἐπὶ θεμάτων αἱρέσεων ὀμιλητές, προσκεκλημένοι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας. Τὴν ἐκδήλωση παρακολούθησαν κληρικοὶ και πλῆθος λαοῦ τῆς πόλεως τῶν Σερρών και τῆς εὐρύτερης περιοχῆς.

Τοὺς δύο ὀμιλητές παρουσίασε στὸ κοινὸ ὁ Πρωτοπρ. π. Κων/νος Μαλάκος, ἐντεταλμένος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Σερρών ἐπὶ τῶν αἱρέσεων.

Τὸ θέμα ἀναπτύχθηκε διεξοδικὰ ἀπὸ τοὺς δύο ἐκλεκτοὺς ὀμιλητές σέ δύο εἰσηγήσεις. Ὁ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτης π. Μελέτιος Στάθης, συνεργάτης τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τῶν αἱρέσεων, ἀνέπτυξε εἰσήγηση μέ θέμα: «**Γιόγκα και Διαλογισμός. Νεοεποχίτικες θρησκευτικὲς πρακτικὲς**» και ὁ Πανασ. Ἀρχιμανδρίτης π. Θεόφιλος Λεμοντζῆς, Ἱεροκήρυκας τῆς Ἱ.Μ. Βεροίας και Δρ. Θεολογίας, ἀνέπτυξε εἰσήγηση μέ θέμα: «**Τί κρύβεται πίσω ἀπὸ τὴν γυμναστικὴ Γιόγκα**».

Στὴν ὡς ἄνω ἀντιαιρετικὴ ἐσπερίδα και μετὰ ἀπὸ ἐκτενὴ συζήτηση τονίσθηκαν τὰ ἀκόλουθα ἀναφορικά μέ τὴν πρακτικὴ τῆς Γιόγκα και τοῦ Διαλογισμοῦ ἐξ ὄψεως Ὁρθοδόξου.

1. Ἡ «Γιόγκα» ἀποτελεῖ θεμελιῶδες κεφάλαιο τῆς θρησκείας τοῦ Ἰνδουϊσμοῦ.

2. Ἡ Γιόγκα και ὁ Διαλογισμὸς ἐντάσσονται στὸ λεγόμενο κίνημα τῆς «*Νέας Ἐποχῆς*».

3. Ἐχει ποικιλομορφία σχολῶν, κλάδων, ἐφαρμογῶν και τάσεων.

4. Δέν ἀποτελεῖ «*εἶδος γυμναστικῆς*».

5. Ἡ «Γιόγκα» τυγχάνει ἀπολύτως ἀσυμβίβαστη μέ τὴν Ὁρθόδοξη Χριστιανικὴ Πίστη μας και δέν ἔχει καμία θέση στὴ ζωὴ τῶν Χριστιανῶν.

6. Ἡ «Γιόγκα» ὡς φιλοσοφία προβάλλει τὸ ἄτομο και ὑποβιβάζει τὸ πρόσωπο.

Στὸ τέλος τῆς ἐκδηλώσεως, τὴν ὁποία παρακολούθησε πλῆθος λαοῦ, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας εὐχαρίστησε τοὺς δύο ἐκλεκτοὺς ὀμιλητές γιὰ τὴν σφαιρικὴ και τεκμηριωμένη παρουσίαση τῶν θεμάτων τους. Ἡ Ἐκκλησία, τόνισε ὁ Σεβ., ἐνημερῶνει μέ λόγο ὑπεύθυνο και τεκμηριωμένο τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ γιὰ τίς ξένες πρὸς τὴν Ὁρθόδοξη πίστη και ζωὴ πρακτικὲς πού κάτω ἀπὸ μία ἐλκυστικὴ ἐπιφάνεια ὑποκρύπτουν ἀλλότριους σκοπούς,



## Ἡ ἑορτή τοῦ Ὁσίου Χριστοδοῦλου στίς Σέρρες

Τὴν Τετάρτη, 21 Ὀκτωβρίου, ἡμέρα πού ἡ Ἐκκλησία μας ἐορτάζει τὴν ἀνακομιδὴ τῶν ἱερῶν λειψάνων τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Χριστοδοῦλου τοῦ ἐν Πάτμῳ, ἡ Ἱερά Μητρόπολις Σερρῶν καὶ Νιγρίτης, ὅπως κάθε χρόνο, ἐόρτασε ἱεροπρεπῶς τὴν μνήμη τοῦ Ὁσίου Πατρὸς.

Ἐπίκεντρο τοῦ ἐορτασμοῦ ἦταν τὸ ἱερό Παρεκκλήσιο τῶν Ὁσίων Χριστοδοῦλου καὶ Μαξίμου πού ἀνιδρώθηκε ἀπὸ διείσδυσης ἐντὸς τοῦ «**Μαξιμείου**» Πνευματικοῦ καὶ Πολιτιστικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας, κατόπιν πρωτοβουλίας τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας.

Τὴν παραμονὴ τῆς ἐορτῆς, Τρίτη 20 Ὀκτωβρίου 2015, τὸ ἀπόγευμα, ἐψάλη ὁ μέγας πανηγυρικός Ἀρχιερατικός Ἐσπερινός μεθ' ἀρτοκλασίας, στὸν ὁποῖο χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ.



Θεολόγος πλαισιούμενος ἀπὸ κληρικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Συγκινητικὴ ὑπῆρξε ἡ συμπροσευχητικὴ παρουσία τοῦ πιστοῦ λαοῦ τῆς πόλεως Σερρῶν.

Πρὶν τὴν ἀπόλυση, ὁ Σεβασμιώτατος κήρυξε τὸν θεῖο λόγο πρὸς τοὺς πιστοὺς, ἀναφερόμενος στὴν ζωὴ τοῦ ἐορταζομένου Ἁγίου καὶ στὰ μηνύματα γιὰ τὴν ζωὴ μας πού προέρχονται ἀπὸ αὐτήν, ἐνῶ δὲν παρέλειψε νὰ κάνει ἀναφορά καὶ στὴν ἀνεπαράληπτη καὶ πολυτάλαντη προσωπικότητα τοῦ μακαριστοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κυροῦ Χριστοῦλου, ὁ ὁποῖος ἐόρταζε αὐτὴ τὴν ἡμέρα τὰ σεπτὰ ὀνομαστήριά του.

Ὅπως τόνισε ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ μακαριστὸς Ἀρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος ὑπῆρξε μὴ ἐξαιρετικὴ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὴν Ἐκκλησία καὶ τὴν Πατρίδα μας, οἱ δὲ πνευματικὲς του ὑποθήκες εἶναι πάντοτε

ἐπίκαιρες, διδακτικὲς καὶ ὑπομνηστικὲς τοῦ χρέους μας. Ἡ διακονία τοῦ αἰοδύμου Ἀρχιεπισκόπου Χριστοδοῦλου, τόνισε ὁ Σεβασμιώτατος, εἶχε ὅλα ἐκεῖνα τὰ χαρακτηριστικὰ πού περιγράφει ὁ Κύριός μας στὴν διδασκαλία Του περὶ τοῦ καλοῦ Ποιμένος.

Τέλος, εὐχήθηκε χρόνια χαριτωμένα καὶ εὐλογημένα στοὺς συμπροσευχομένους πιστοὺς, πού προσήλθαν γιὰ νὰ τιμήσουν τὴν μνήμη Του δείχνοντας ἔτσι τὴν μεγάλη εὐλάβειά τους στὸν Θεὸ καὶ στὸν Ἅγιο.

Σήμερα τὸ πρωὶ στό ἱερό παρεκκλήσιο, τελέσθηκε ἡ θεία Λειτουργία, στό τέλος τῆς ὁποίας ἐψάλη ἱερό τρισάγιο ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς μακαρίας ψυχῆς τοῦ αἰοδύμου Πρωθιεράρχου Χριστοδοῦλου.

## Ὁ Σεβασμιώτατος στὴ Θεσσαλονίκη

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς, 25 Ὀκτωβρίου, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας μετέβη στὴ Θεσσαλονίκη, προσκεκλημένος τοῦ Παναγιωτάτου Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Ἀνθίμου, καὶ ἔλαβε μέρος στὸν πανηγυρικό πολυαρχιερατικὸ Ἐσπερινό, πού τελέσθηκε στὸν Ἱερό Προσκυνηματικὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Θεσ/νίκης, μέ ἀφορμὴ τὴν ἱερά μνήμη τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Δημητρίου τοῦ Μυροβλύτου.

## Ἀρχιερατικὴ θ. Λειτουργία σὲ ἐγκαταλελειμένο χωριὸ τῶν Σερρῶν μετὰ ἀπὸ 70 χρόνια.

Μέ κάθε λαμπρότητα, ὅπως ἄλλωστε ὀρίζει ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξη καὶ μέσα σὲ κλίμα χαρᾶς καὶ συγκινήσεως, τὴν Κυριακῆ, 25 Ὀκτωβρίου, πραγματοποιήθηκε ἡ πρώτη, μετὰ ἀπὸ 70 χρόνια, θεία Λειτουργία, στὸν ἐρειπωμένο Ἱ. Ναὸ Ἁγ. Δημητρίου τοῦ χωριοῦ Λάκκος Σερρῶν, ὁ ὁποῖος μετὰ ἀπὸ πολλοὺς ἀγῶνες καὶ κόπους ἀνακατασκευάστηκε.

Προηγῆθηκε, τὸ Σάββατο 24 Ὀκτω-



βρίου, ή άκολουθία τοῦ άγιασμοῦ τῶν θυρανοιζίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τόν ὁποῖο τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος καί ράντισε μέ άγιασμό



ὀλόκληρο τόν Ἱ. Ναό, τήν Ἁγία Τράπεζα καί τίς Ἱερές Εἰκόνες του.

Τό πρωί τῆς Κυριακῆς, ὁ σεπτός Ποιμενάρχης



μας μετέφερε λειψανοθήκη μέ ἱερά άποτιμήματα λειψάνων, μεταξύ τῶν ὁποίων καί ἓνα τοῦ Ἁγ. Δημητρίου καί τά ἑναπέθεσε στήν Ἁγ. Τράπεζα τοῦ Ἱ. Ναοῦ γιά τήν τέλεση τῆς θ. Λειτουργίας. Χοροστάτησε στήν άκολουθία τοῦ Ὁρθρου καί στή συνέχεια προεξῆρχε τῆς θ. Λειτουργίας.

Κατά τή διάρκεια τῆς ὀμιλίας του, ὁ Σεβασμιώτατος, ἐξῆρε τή σημασία τοῦ γεγονότος καί ἀναφέρθηκε ἐκτενῶς, στήν ἱστορία τοῦ ἐγκαταλειφθέντος χωριοῦ Λάκκος. Ἐνός ἱστορικοῦ καί μαρτυρικοῦ χωριοῦ, μέ ρίζες στήν βυζαντινή ἐποχή, τοῦ ὁποῖου οἱ κάτοικοι ὑποχρεώθηκαν ἀπό τούς βορείους γείτονες, τό 1944 νά τό ἐγκαταλείψουν καί νά ἀπομακρυνθοῦν βιαίως ἀπ' αὐτό. Ἔτσι καί ὁ Ἱερός Ναός τοῦ Ἁγ. Δημητρίου ἔμεινε γιά 70 χρόνια «άλειούργητος», χωρίς οὐσιαστική ἐπίβλεψη καί φροντίδα, μέ ἀποτέλεσμα νά ὑποστῆ σοβαρότατες φθορές καί καταστροφές, τόσο ἀπό τόν

πανδαμάτορα χρόνο, ὅσο καί ἀπό τούς κατά καιρούς χρυσοθήρες. Ὁ Σεβ. εὐχαρίστησε, ὄλους ἐκείνους πού μέ τίς φιλότιμες προσπάθειές τους ἐργάσθηκαν νυκθήμερόν γιά τήν ἀποπεράτωση τῆς ἀναστήλωσης καί ἀνακαίνισης τοῦ Ἱ. Ναοῦ. Παρότρυνε, ἐπίσης, ὄλους τούς Λακκιῶτες νά πανηγυρίζουν τήν ἡμέρα μνήμης τοῦ Ἁγ. Δημητρίου στό παλαιό χωριό τους ἀλλά καί μιά τουλάχιστον ἀκόμη φορά κατά τή διάρκεια τοῦ ἔτους, ὥστε νά συγκεντρώνονται ὄλοι στό χωριό τους ὅπου εἶναι οἱ ρίζες τῆς καταγωγῆς τους σημειώνοντας, ὅτι, ὅπως τό δέντρο πού ἔχει ρίζες μεγάλες καί βαθιές εἶναι πιό γερό καί καρποφόρο, ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος πού τιμᾷ καί κρατᾷ δυνατές τίς ρίζες του, μπορεῖ νά ἀντιμετωπίζει νικηφόρα τίς ὅποιες δυσκολίες τῆς ζωῆς.

Στό τέλος ὁ Σεβασμιώτατος ἀναφέρθηκε καί στόν ἡρωϊκό θάνατο τοῦ τελευταίου ἱερέα τοῦ χωριοῦ, π. Ἰωάννου Γεράκη, ὁ ὁποῖος ἀρνούμενος νά ὑποκύψει στίς ἀπειλές τῶν Βουλγάρων νά λειτουργήσει στή Βουλγαρική γλῶσσα, ὑπέστη ἀπό τίς ἀφόρητες πιέσεις καί ἀπειλές, καρδιακή προσβολή καί παρέδωσε τήν άγία του ψυχή στόν Κύριο. Ὁ Σεβασμιώτατος, στό τέλος τῆς θ. Λειτουργίας τέλεσε τρισάγιο ὑπέρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν, τοῦ τελευταίου ἐφημερίου τοῦ χωριοῦ π. Ἰωάννου καθώς καί ὄλων τῶν κεκοιμημένων κατοίκων τοῦ ἱστορικοῦ αὐτοῦ χωριοῦ.

Ἡ συμμετοχή τῶν κατοίκων τοῦ ἐρειπωμένου χωριοῦ Λάκκος πού τώρα κατοικοῦν στίς Σέρρες καί σέ γειτονικές κωμοπόλεις ἦταν μεγάλη καί ἡ συγκίνηση καί ἡ χαρά ὄλων ἐκδηλη.

### Ἐκδήλωση γιά τούς Νεομάρτυρες

Στό πλαίσιο τοῦ ἐορτασμοῦ τοῦ τρέχοντος ἔτους 2015 ὡς ἔτους τῶν άγιων ἐνδόξων Νεομαρτύρων, ἡ Ἱερά Μητρόπολή μας πραγματοποίησε τήν πέμπτη



κατά σειράν πνευματική έκδήλωση, τήν Τετάρτη, 28 Ὀκτωβρίου στήν αίθουσα τοῦ παλαιοῦ Ὁρφέα Σερρών.

Ὁμιλητής στήν έκδήλωση ἦταν ὁ κ. Πέτρος Σαμσάρης, Διδάκτωρ Ἱστορίας καί Ἀρχαιολογίας



τοῦ Πανεπιστημίου Ἰωαννίνων, ὁ ὁποῖος μίλησε μέ θέμα: «**Ἡ εἰκονογραφία τοῦ Νεομάρτυρα Ἁγίου Γεωργίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων καί ἡ ἐξάπλωσή της στήν περιοχή τῶν Σερρῶν**». Τήν θαυμάσια ὁμιλία του

πλαισίωσε μέ προβολή εἰκόνων τοῦ Νεομάρτυρα Ἁγ. Γεωργίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων μέσω βίντεο γουόλ.

Τόν ὁμιλητή παρουσίασε στήν κατάμεστη ἀπό πλῆθος κόσμου αίθουσα, ὁ Διευθυντής τοῦ Μαξίμου Πνευματικοῦ καί Πολιτιστικοῦ Κέντρου π. Ἰορδάνης Θεμελίδης ὁ ὁποῖος ἀνέφερε καί τό βιογραφικό τοῦ ὁμιλητῆ.

Τήν έκδήλωση ἔκλεισε ὁ Σεπτός Ποιμενάρχης μας κ. Θεολόγος, ὁ ὁποῖος εὐχαρίστησε τόν ὁμιλητή



γιά τήν ἐνδιαφέρουσα εἰσήγησή του ἡ ὁποία ἔδωσε τήν εὐκαιρία νά ἀνιχνεύσουμε τήν εἰκονογραφία τοῦ Ἁγ. Γεωργίου τοῦ ἐξ Ἰωαννίνων στήν περιοχή τῶν Ἰωαννίνων καί στήν περιοχή τῶν Σερρῶν.

### **Ὁ Σεβασμιώτατος στόν Ἱ. Ναό Ἁγ. Σοφίας Ν. Ψυχικοῦ**

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Θεολόγος μετέβη τήν Κυριακή, 18 Ὀκτωβρίου, στόν Ἱερό Ναό Ἁγίας

Σοφίας Νέου Ψυχικοῦ μέ ἀφορμή τά σαράντα χρόνια ἀπό τά ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ.

Στή θεία Λειτουργία προεξήρχε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας, ὁ ὁποῖος λειτούργησε γιά πρώτη φορά στήν νέα κεκοσμημένη μαρμαρόγλυπτη Ἁγία Τράπεζα.

Τό θεῖο Λόγο κήρυξε ὁ Σεβασμιώτατος, ὁ ὁποῖος μεταξύ ἄλλων ἀνέφερε: «*Κάθε ναός εἶναι λιμάνι πνευματικό στό ὁποῖο ἀναπανόμεθα καί θωρακίζόμεθα ἀπό τίς τρικυμίες τῆς ζωῆς. Κάθε Ναός εἶναι τό σπίτι μας*».

«*Σήμερα φτώχυνε ὁ κόσμος μας ὄχι ἐπειδή φτώχυναν τά βαλάντιά μας ἀλλοῦ ἐπειδή φτωχύνουμε σέ πίστη, σέ αἰσθήματα, σέ εὐγνωμοσύνη. Σήμερα ὁ ἄνθρωπος ἔγινε ἄπιστος καί ἐγωϊστής νομίζει ὅτι τά πάντα ἐξαρτῶνται ἀπό τήν ἰκανότητά του, γι' αὐτό φτωχύνουμε*».

Σέ ἄλλο σημεῖο ὁ Μητροπολίτης μας τόνισε: «*Ὁ κόσμος κενοποιεῖ τόν ἄνθρωπο, δηλαδή τόν ἀδειάζει, ἐνῶ ἡ Ἐκκλησία τόν καινοποιεῖ, τόν κάνει καινούργιο*».

Στή συνέχεια ὁ Προϊστάμενος τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀρχιμ. Ἰωαννίκιος Κουλιανόπουλος εὐχαρίστησε τόν Σεβ. Μητροπολίτη μας γιά τήν τιμητική του παρουσία σήμερα πού ἐορτάζεται ἡ συμπλήρωση 40 χρόνων ἀπό τά ἐγκαίνια τοῦ Ναοῦ καί τοῦ ἀπένευμε ἐκ μέρους καί τῶν συνεφημεριῶν του ἀναμνηστικό μετάλλιο.

### **Ἑορτή τῆς Παναγίας Πονολυτριάς στίς Σέρρες**

Ἡ 28η Ὀκτωβρίου εἶναι μία ἡμερομηνία ὀρόσημο γιά τήν Πατρίδα μας ἡ ὁποία ἐορτάζει μία ἀπό τίς ἐνδοξότερες σελίδες τῆς σύγχρονης ἱστορίας της,

Κατ' αὐτή τήν ἡμέρα ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία ἐπίσης τιμᾷ τήν φωτοφόρο Σκέπη τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, πού ὡς Ὑπέρμαχος Στρατηγός ἐνδυνάμωνε τοὺς προγόνους μας στά πεδία τῶν μαχῶν ὥστε νά ἐπιτελέσουν μέ συναίσθηση εὐθύ-



νης καί ἀπαράμιλλο ἠρωϊσμό τό καθήκον τους πρὸς τὴν πατρίδα.

Ἰδιαιτέρως ὅμως ἡ Ἐκκλησία τῶν Σερρῶν ἐορτάζει λαμπρῶς τὴν Σύναξη τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Πονολυτρίας, τῆς ὁποίας τό χαριτόβρυτο ἱερό ἀνάγλυφο εἰκόνισμα (11ος αἰών) φυλάσσεται στὸν Ἱερό Καθεδρικό Ναό τῶν Ἁγίων Θεοδώρων Σερρῶν.

Τό ἐσπέρας τῆς ἐορτῆς, Τρίτη, 27 Ὀκτωβρίου, τελέσθηκε ὁ μέγας πανηγυρικός Ἀρχιερατικός Ἑσπερινός μεθ' ἀρτοκλασίας, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ, Ποιμενάρχου μας κ. Θεολόγου.

Ἰδιαίτερη εὐλογία κατὰ τὸν ἐφετινὸ ἐορτασμὸ ὑπῆρξε ἡ ἔλευση ἀποτιμήματος ἱεροῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Καλλιίδου, Ἀρχιεπισκόπου



Ἡρακλείας καί Ραιδεστοῦ, τό ὁποῖο δωρήθηκε στὴν Ἱερά Μητρόπολή μας ἀπὸ τὸν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμο.

Συγκεκριμένα, πρὶν ἀπὸ τὴν ἀπόλυση τοῦ Ἑσπερινοῦ, ὁ σεπτὸς Ποιμενάρχης κ. Θεολόγος, λιτανευτικῶς, κατέθεσε τό ἱερό λείψανο σέ εἰδικὸ εὐτρε-



πισμένο προσκυνητᾶριο, ὡς μόνιμη ἁγιαστικὴ παρουσία στὸν ὡς εἴρηται παλαίφατο Ἱ. Ναό τῶν Σερρῶν.

Στὴν ὁμιλία του ὁ Σεβασμιώτατος, ἀναφέρθηκε

στὸν πνευματικὸ σύνδεσμο τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου μὲ τὴν Ἱερά Μητρόπολη Σερρῶν καί Νιγρίτης.

Ὑπεγράμμισε τό γεγονός, πὼς ὁ Ἅγιος Γρηγόριος, στίς Σέρρες ὀλοκλήρωσε τίς ἐγκύκλιες σπουδές του καί ξεκίνησε τὴν Ἱερατικὴ του διακονία, λαμβάνοντας τό ἀγγελικὸ σχῆμα καί τὸν πρῶτο βαθμὸ τῆς Ἱερωσύνης στὸν Ἱ. Ναό τῶν Ἁγίων Θεοδώρων Σερρῶν τό ἔτος 1862, ἀπὸ τὸν πνευματικὸ του προστάτη καί διδάσκαλο Μητροπολίτη Σερρῶν Μελέτιο (Θεοφιλίδη).

Ἐπίσης ὁ Σεβ. εὐχαρίστησε ἐγκαρδίως τὸν Παναγιώτατο Μητροπολίτη Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμο γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴ εὐλογία πρὸς τὴν ἱστορικὴ Μητρόπολη τῶν Σερρῶν, τῆς παραχωρήσεως δηλαδή, ἀποτιμήματος ἐκ τοῦ ἱεροῦ λειψάνου τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου, Ἀρχιεπισκόπου Ἡρακλείας πρὸς μόνιμη εὐλογία καί ἁγιασμὸ τοῦ πιστοῦ λαοῦ καί σύμβολο ἐνότητος καί ἐν Χριστῷ ἀγάπης τῶν δύο ἱστορικῶν τοπικῶν Ἐκκλησιῶν.

Σήμερα Τετάρτη, ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τῆς Ἁγίας Σκέπης στὸν ἱερό Καθεδρικό Ναό τῶν Ἁγίων Θεοδώρων Σερρῶν τελέσθηκε ἡ πανηγυρικὴ Ἀρχιερατικὴ θεία Λειτουργία. Τῆς θείας Εὐχαριστίας προεξήρχε ὁ σεβασμιώτατος Ποιμενάρχης κ. Θεολόγος.

Μαζί του συνιερούργησαν ἱερεῖς τῆς Μητροπόλεώς μας, ἐνῶ πλήθη πιστῶν παρεβρέθησαν στὸν Ἱ. Ναό, γιὰ νά συμπροσευχηθοῦν καί νά μεγαλύνουν τὴν Κυρία Θεοτόκου τὴν Πονολύτριά, τό παλλάδιο τῶν Σερρῶν ὡς προφρόνως ἔχει ἀποκληθεῖ.

Στό κήρυγμά του ὁ Σεβασμιώτατος, ἀναφέρθηκε στὴ σημασία τῆς σημερινῆς ἡμέρας γιὰ ὅλο τό Ἕθνος, στοὺς ἐνδόξους ἀγῶνες πού ἔδωσαν οἱ Ἕλληνες γιὰ τὴ διαφύλαξη τῆς ἐλευθερίας, ἀψηφώντας τὸν κίνδυνο καί τὴν ἴδια τους τὴ ζωὴ, ἐνῶ στάθηκε ἰδιαίτερα στό μεγαλεῖο τῆς





πίστεώς τους πρὸς τὸν Θεό, μέσα ἀπὸ τὴν ὁποία ἀνεδείχθησαν νικητὲς στὸν φαινομενικὸ ἄνισο ἀγώνα τους κατὰ τῶν ἀδίκων ἐπιδρομέων.

Ἀκολούθως, στίς 11.00 π.μ. ἐψάλη ἡ ἐπίσημη Δοξολογία γιὰ τὸ ἡρωϊκὸ ἔπος τοῦ 1940, στὸν Ἱερό Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῶν Παμμ. Ταξιαρχῶν Σερρών, στὴν ὁποία προέστη ὁ Σεβ. πλαισιούμενος ἀπὸ σύσσωμο τὸν ἱερό Κλῆρο τῆς πόλεως τῶν Σερρών.

Τὸ παρὸν ἔδωσαν πλῆθος Χριστιανῶν, καθὼς καὶ ἡ Ὑπουργὸς Μακεδονίας-Θράκης κ. Μαρία Κόλλια -Τσαρουχᾶ, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἀξιωματικῆς Ἀντιπολίτευσης κ. Εὐάγγελος Μείμαράκης, οἱ Βουλευτὲς τοῦ Νομοῦ, οἱ τοπικὲς Ἀρχές, ἐκπρόσωποι τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς, ἀντιπροσωπεῖες τῆς πρωτοβάθμιας καὶ δευτεροβάθμιας ἐκπαίδευσης μὲ τίς γαλονόλευκες σημαῖες καὶ τὰ λάβαρα καθὼς καὶ πολιτιστικοὶ σύλλογοι μὲ τίς παραδοσιακὲς τους φορεσιές.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Δοξολογίας ὁ Σεβασμιώτατος, μαζί μὲ τὸν ἱερό Κλῆρο, τοὺς Ἀρχοντες τοῦ τόπου καὶ τὸν πιστὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, μετέβη ἐν πομπῇ, σὸ χωρὸ τῆς πλατείας «Ἐλευθερίας» τῶν Σερρών.

Ἐκεῖ, ἐνώπιον τοῦ ἀνδριάντα τοῦ Σερραίου ἥρωα τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως Ἐμμ. Παπᾶ, ἐψάλη ἐπιμνημόσυνη δέηση, κατετέθησαν στέφανοι, τηρήθηκε ἐνός λεπτοῦ σιγὴ στὴ μνήμη ὅλων ὅσων θυσιάστηκαν γιὰ τὴν ἐλευθερία τῆς Πατρίδος μας καὶ ἐψάλη ὁ Ἐθνικὸς Ὕμνος.

Τέλος, ἀκολούθησε ἡ καθιερωμένη παρέλαση μὲ ἀντιπροσωπεῖες Σχολικῶν τμημάτων τῆς πόλεως, Πολιτιστικῶν Συλλόγων καὶ τμημάτων Στρατοῦ.

## Ἐγκαίνια Ἱεροῦ Παρεκκλησίου Παναγίας Ἐλεούσης στή Νιγρίτα

Μέ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος τὸ Σάββατο, 31 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. τέλεσε τὰ ἐγκαίνια, σύμφωνα μὲ τὴν προβλεπόμενη ἐκκλησιαστικὴ τάξη, τοῦ Ἱεροῦ Παρεκκλησίου Παναγίας Ἐλεούσης τῆς Νιγριτινῆς καὶ Ὁσίας Παρθενομεγαλομάρ-



τυρος Παρασκευῆς τῆς Ἀθληφόρου στή Νιγρίτα. Τὸ Ἱερό Παρεκκλήσιο βρίσκεται σὸ Νάρθηκα τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Νιγρίτης.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς, 30 Ὀκτωβρίου, ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας μετέφερε τὴν λειψανοθήκη μὲ τὰ 3 ἀποτμήματα ἱερῶν Λειψάνων καὶ τὰ τοποθέτησε στὴν Ἁγία Τράπεζα τοῦ παρακείμενου ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Νιγρίτης. Μετὰ τὴν σχετικὴ ἀκολουθία τελέστηκε ὁ Ἑσπερινὸς τῶν ἐγκαίνιων μὲ τὴν παρουσία πολλῶν ἐνοριτῶν.

Τὸ πρωῖ τῆς ἐπομένης τελέστηκε ὁ Ὅρθρος στὸν παρακείμενο Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας καὶ στή συνέχεια ξεκίνησε ἡ τελετὴ τῶν ἐγκαίνιων μὲ τὴν Λιτάνευση τῶν Ἱερῶν Λειψάνων πέριξ τοῦ Ἱεροῦ Παρεκκλησίου. Ὁ Σεβασμιώτατος μπαίνοντας σὸ πρὸς ἐγκαίνισμὸ Ἱερό Παρεκκλήσιο ἐπικεφαλῆς κλήρου καὶ λαοῦ, ἔχοντας ἀνά χεῖρας τὰ Ἱερά





Μαρτυρικά Λείψανα, τέλεσε τήν λαμπρή ἀκολουθία τῶν ἐγκαινίων. Κατά τή διάρκεια αὐτῆς ὁ Ποιμέναρχης μας ἀναφέρθηκε στή σπουδαιότητα, τό πνευματικό μεγαλεῖο τῶν Ἐγκαινίων Ἱεροῦ Ναοῦ



καί στά διδακτικά πνευματικά μηνύματά τους, καθώς τό αἶτημα τῆς ἐν Χριστῷ ἀνακαινίσης τῆς ζωῆς μας εἶναι ὁ σκοπός τοῦ πνευματικοῦ μας ἀγώνα. Μετά τήν ὀλοκλήρωση τῶν ἐγκαινίων τελέστηκε ἡ πρώτη Ἀρχιερατική θεία Λειτουργία.

Μεγάλος ἀριθμός πιστῶν ἀπό τήν ἐνορία ἀλλά καί τήν εὐρύτερη περιοχή, πού εὐλαβοῦνται ἰδιαίτερος τήν Ἱερά Εἰκόνα τῆς Παναγίας Ἐλεούσης



τῆς Νιγριτινῆς παρακολούθησε τά Ἐγκαίνια καί συμμετείχε στή θεία Λειτουργία.

Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι τό Ἱερό Εἰκόνημα τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσης, πού ἀπό τοῦ 2007 εἶναι ἐνθρονισμένο στό Ἱερό Παρεκκλήσιο, εἶναι ἀκριβές ἀντίγραφο τῆς πρωτοτύπου Ἱεράς Εἰκόνας τοῦ 14ου αἰῶνος πού βρῖσκεται στό Γεροντικό στασίδι τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱεράς Μονῆς Φιλοθέου Ἁγίου Ὁρους, ὅπου κατά τήν παράδοση, οἱ πατέρες τήν ὀνομάζουν καί Νιγριτινή ἐξ αἰτίας τοῦ ὅτι ἡ πρωτύτυπη Εἰκόνα μέχρι τόν 19ο αἰῶνα βρισκόταν στή Νιγρίτα καί ἀπό ἐκεῖ ἐξαφανισθεῖσα μέ θαυμαστό τρόπο εὐρέθη στό Γεροντικό στασίδι τοῦ Φιλοθεϊτικοῦ Καθολικοῦ.

Ἡ τοπική Ἐκκλησία τῶν Σερρών τελεῖ τήν Σύναξη τῆς Κυρίας Θεοτόκου τῆς Νιγριτινῆς τήν πρώτη Κυριακή ἐκάστου Νοεμβρίου.

### Ἀπό τίς ποιμαντικές δραστηριότητες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών καί Νιγρίτης κ. Θεολόγος κατά τό μήνα Σεπτέμβριο καί τό μήνα Ὀκτώβριο:

– **Λειτουργήσε** στούς Ἱ. Ναούς: Ἱ. Μονῆς Ταξιαρχῶν Πηλίου (6/9), Κομ.



Θεοτόκου Παλαιοῦ Λαγκαδίου (13/9), Τιμίου Σταυροῦ Σερρών (14/9), Ἱ. Μονῆς Παναγίας Βύσσιανης (20/9), Ἁγίου Νικήτα Ἐπισκοπείου (26/9), Ἁγίου Γεωργίου Ξηροποτάμου (27/9), Ἀγ. Σοφίας Νέου Ψυχικοῦ Ἀθηνῶν (18/10), Ἀγ. Δημητρίου





Θ. Λειτουργία στόν Τίμο Σταυρό Σερρών (14/9).

Λάγκος (25/10), Άγ. Θεοδώρων Σερρών (28/10), Παναγίας Έλεούσης Νιγρίτης (31/10).

-**Χοροστάτησε** στήν Άκολουθία τοῦ Έσπερινοῦ στούς Ἱ. Ναούς: Ἱ. Μονῆς Ταξιαρχῶν Πηλίου (5/9), Εὐαγγελιστρίας Σερρών (7/9), Τιμίου Σταυροῦ Σερρών (13/9), Άγίου Ἰωάννου Θεολόγου Ψυχικοῦ (25/9), Άγ. Χριστοδούλου καί Μαξίμου τοῦ Μαξιμείου Ἰδρύματος (20/10), Άγ. Κων/νου καί Ἐλένης, Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών (24/10), Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών (24/10), Άγ. Δημητρίου Θεσ/νίκης (25/10), Άγ. Θεοδώρων Σερρών (27/10).

-**Τέλεσε:** Άγιασμό στό 18ο Δημοτικό Σχολεῖο Σερρών, στό 1ο Γυμνάσιο Σερρών, στό Εἰδικό Σχο-



λεῖο Σερρών, στό 6ο Δημοτικό Σχολεῖο Σερρών, στό 3ο Γυμνάσιο Σερρών, στό Έσπερινό Σχολεῖο, στό 4ο ΕΠΑΛ (11/9), στό Μαξίμειο Πνευματικό Κέντρο (28/9), στήν Άντιπεριφέρεια Σερρών μέ τήν εὐκαιρία Έκθέσεως Σερεχρο (2/10), μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἔναρξης τῆς Ἱεραποστολικῆς χρονιάς γιά τοῦς

Άναγνώστες τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σερρών στό Ἱ. Παρεκκλήσιο Άγ. Κων/νου καί Ἐλένης Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών (25/10).

-**Προέστη** στίς Δοξολογίες: **α)** μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγίου Ἀρτεμίου, προστάτου τῆς Ἀστυνομίας (20/10), **β)** μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐπετείου τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1940, στό Μητροπολιτικό Ναό Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών (28/10), **γ)** μέ τήν εὐκαιρία τῆς ὑποδοχῆς τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας Παναγίας Γλυκοφιλοῦσας στόν Ἱ. Ναό Ἰωάννου Θεολόγου (25/10).



Άγιασμός στό 1ο Γυμνάσιο Σερρών (11/9)



Άγιασμός στό Ἱ. Παρεκκλήσιο Άγ. Κωνσταντίνου καί Ἐλένης Ἱ.Μ. Ναοῦ Παμμεγ. Ταξιαρχῶν Σερρών (25/10).





**Ἅγιος Δημήτριος: «Ἦν οὖν καὶ διδάσκαλος καὶ ἀπόστολος»**

Κείμενο\*

Ἦν οὖν νεανίας ἀπαλός, εὖ μάλα καλός ἰδεῖν, οὐ τόν ἔξω καί ὑπ' αἴσθησιν μόνον ἄνθρωπον, ἀλλά πολλῶ μᾶλλον τόν ἔνδον καί μὴ ὀρώμενον, ὃν ἰδὼν ὁ βλέπων εἰς καρδίαν Θεός ἐπὶ τοσοῦτον ἤλω τοῦ νοεροῦ καί ἀθεάτου κάλλους, ὡς ἐνσκηνώσαι εὐδοκῆσαι τούτῳ καὶ ἐν πνεῦμα μετ' αὐτοῦ τελέσαι καὶ ἐξ ἐκείνου τά πάντα ἀπεργάσασθαι θεῖον. Εὗρε γάρ τόν μέν Δαβίδ ἄνδρα, Δημήτριον δέ μηδ' εἰς ἡλικίαν ἀνδρῶν παραγγέλαντά πω, νέον δέ ἔτι κομιδῇ, κατὰ τήν καρδίαν εὗρεν ἑαυτοῦ ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, πληρωτήν τῶν ἐνταλμάτων αὐτοῦ· εὗρε σκεῦος ἐκλογῆς κατὰ Παῦλον, τοῦ βαστάσαι τό ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων· εὗρεν «ἔσοπτρον ἀκηλίδωτον» δεκτικόν καὶ δεικτικόν τῆς ὑπερανωμισμένης καὶ ἀπορρήτου καλλονῆς. Ἐγὼ καὶ τῆς φωνῆς ἐκείνης ἐπ' αὐτόν ἀκούω μυστικῶς ἐνεχθείσης, αἰδού ὁ παῖς μου, ὃν ἠρέτισα, εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ ψυχὴ μου· θήσω τό Πνεῦμα μου ἐπ' αὐτόν, καί κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ· καί τούς μέν μετασκευάσει καί κατασκευάσει ἀξιούς ἐξ ἀναξίων, ἵνα ἦ αὐτός «ὡς στόμα ἐμόν», τούς δέ ἐλέγξει καί κατασχυνεῖ καί ἀποδείξει κατηρτισμένους ὄντας εἰς ἀπώλειαν. Εἰ γάρ καί περί Χριστοῦ ταῦτα γέγραπται, ἀλλά καί ὡς δι' ἐκείνου τοῖς κατ' ἐκείνον ἀκριβῶς βιοῦσι χαρισθησόμεθα.

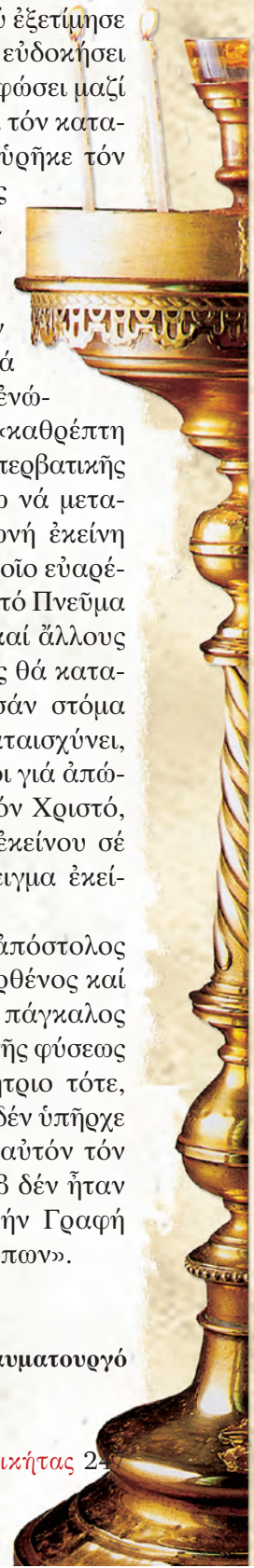
Ἦν οὖν καὶ διδάσκαλος καὶ ἀπόστολος τούντεϋθεν Δημήτριος ὁ σοφός καὶ παρθένος καὶ ὄσιος καὶ ὡς εἰπεῖν πάγκαλός τε καί παναμώμητος, καί φύσει καί σπουδῇ καί χάριτι λαμπρυνόμενος. Καί Δημητρίῳ τότε κατὰ τό εἰρημένον περί τοῦ Αὐσίτου Ἰώβ «οὐκ ἦν ὁμοῖος ἐπὶ τῆς γῆς»· μᾶλλον δέ τούτῳ τῶ πάντα θεῖῳ οὐδ' αὐτός ἦν ὁ Ἰώβ ὁμοῖος, ᾧ ποτε, κατὰ τό γεγραμμένον, «ὁμοῖος ἐν ἀνθρώποις οὐκ ἦν».

Μετάφραση

Ἦταν λοιπόν ἀπαλός νεανίας, πολύ ὠραῖος στήν ὄψη, ὄχι μόνο κατὰ τόν ἐξωτερικό καί αἰσθητό ἄνθρωπο, ἀλλά πολύ περισσότερο κατὰ τόν ἐσωτερικό καί μὴ βλεπόμενο. Ὄταν τόν εἶδε ὁ Θεός πού βλέπει στήν καρδιά τόσο πολύ ἐξετίμησε τό νοερό καί ἀθέατο κάλλος, ὥστε νά εὐδοκῆσει νά ἐνσκηνώσει σ' αὐτόν καί νά διαμορφώσει μαζί μέ αὐτόν ἕνα πνεῦμα καί ἀπό ἐκεῖνο νά τόν καταστήσει καθ' ὅλα θεῖον. Πραγματικά εὗρηκε τόν μέν Δαβίδ ἄνδρα, τόν δέ Δημήτριο, χωρίς νά ἔχει καταγραφεῖ ἀκόμη σέ ἡλικία ἀνδρῶν, ἀλλά πολύ νέον ἀκόμη, τόν εὗρηκε ἀνεπαίσχυντο ἐργάτη του κατὰ τήν καρδιά, ἐκπληρωτή τῶν ἐντολῶν του· τόν εὗρηκε σκεῦος ἐκλογῆς κατὰ τόν Παῦλο, νά βαστάσει τό ὄνομά του ἐνώπιον ἐθνῶν καί βασιλέων· τόν εὗρηκε «καθρέπτη ἀκηλίδωτον», δεκτικό καί δεικτικό τῆς ὑπερβατικῆς καί ἀπόρρητης καλλονῆς. Ἐγὼ ἀκούω νά μεταφέρθηκε σ' αὐτόν μυστικῶς κι' ἡ φωνή ἐκείνη αἰδού ὁ υἱός μου πού ἐδιάλεξα, στόν ὁποῖο εὐαρέστησε ἡ ψυχὴ μου· θά βάλω ἐπάνω του τό Πνεῦμα μου καί θά ἐκφέρει κρίση στά ἔθνη· καί ἄλλους μέν θά μετασκευάσει καί ἀπό ἀναξίους θά καταστήσει ἀξιούς, γιά νά εἶναι αὐτός «σάν στόμα μου», ἄλλους δέ θά ἐλέγξει καί θά κατασχύνει, καί θ' ἀποδείξει ὅτι εἶναι καταρτισμένοι γιά ἀπώλεια. Ἄν καί αὐτά ἔχουν γραφεῖ γιά τόν Χριστό, ὅμως ἐννοεῖται ὅτι θά χαρισθοῦν δι' ἐκείνου σέ ὅσους ζοῦν ἀκριβῶς κατὰ τό παράδειγμα ἐκείνου.

Ἦταν λοιπόν καί διδάσκαλος καί ἀπόστολος ἀπό ἐδῶ ὁ Δημήτριος, ὁ σοφός καί παρθένος καί ὄσιος καί θά μπορούσαμε νά εἰποῦμε πάγκαλος καί παναμώμητος, λαμπρυνόμενος διά τῆς φύσεως καί σπουδῆς καί χάριτος. Στόν Δημήτριο τότε, κατὰ τό εἰρημένο γιά τόν Αὐσίτη Ἰώβ, «δέν ὑπῆρχε ὁμοῖος ἐπάνω στή γῆ»· μᾶλλον δέ μέ αὐτόν τόν κατὰ τά πάντα θεῖο οὔτε ὁ ἴδιος ὁ Ἰώβ δέν ἦταν ὁμοῖος, μέ τόν ὁποῖο κάποτε κατὰ τήν Γραφή «δέν ὑπῆρχε ὁμοῖος μεταξύ τῶν ἀνθρώπων».

\* Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, ὁμιλία ΜΘ', στόν ἀνάμεσα στούς ἁγίους μεγαλομάρτυρα καί θαυματουργό καί μυροβλύτη Δημήτριο, Ἑλληνες Πατέρες 79, Θεσσαλονίκη 1986, σσ. 170-173.







ΠΑΡΟΥΣΙΑ  
ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ  
ΚΑΙ ΣΛΩΒΑΚΩΝ  
ΑΡΧΙΕΡΕΩΝ  
1/19



ΕΛΤΑ  
Hellenic Post

*Ο Σεβασμιώτατος με τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη και άλλους Αρχιερείς κατά την έορτή της Ύνδικτου (1/9).*



*Άπό την επίσκεψη προσκυνητών από τον Βόλο στό Σεβασμιώτατο (13/9).*